

Vsem naročnikom, bralcem, poslovnim prijateljem
in vsem, ki ste nam pisali
Srečno '95

Kam greš, Slovenija

Vprašanje je samo navidezno retorično, v resnici pa ima globoko vsebino. Sedaj, ko je konec četrtega leta samostojnosti, če vzamemo za izhodišče plebiscit, in vstopamo v peto leto, imamo veliko razlogov za samospraševanje, kje sploh smo. Ali res lebdimo v nekem praznem prostoru, v brezvetrju, čakajoč, ali nas bodo sapice pognale naprej, proti Evropi seveda, ali pa morda nazaj v stagnacijo, v razmere, za katere smo mislili, da so že resnična preteklost. Zadnje dneve sem nekje prebral ugotovitev, da smo država, ki jo po Evropi obravnavajo referenti, če pa že naš predstavnik pride do tamkajšnjih predsednikov in ministrov, pa nas le ti spet pošlje nazaj k referentom. Nekajkrat se je že zgodilo, da je bila Slovenija sicer na dnevnem redu evropskih predsedniških in ministrskih srečanj, vendar je bilo o nas izgovorjenih le nekaj besed med zajtrki in kosili. Če smo bili ob osamosvajanju dokaj prodorni in zanimanja vredni ter za večino zeleni sogovorniki, nam sedaj ta rating upada. Zakaj? Ali morda zaradi razmer doma, med nami samimi, ali morda zato, ker se v zunanji politiki in v predstavljanju svetu obnašamo otroče, neusklajeno, samozavetno, zaletavo, preveč pod vplivom domačih strankarskih prepričanj. Zadnje lekcije, ki smo jih dobili v Evropski uniji, bi nas morale izučiti in ne bi se nam smelo na primer dogajati, da zunanji minister nam zelo naklonjene države Avstrije stopi v bran Italije in njenih stališč, da pač še ni čas za začetek pogovorov o našem pridruženju Evropski uniji.

Spomenka Hribar, prvoborka slovenske samostojnosti, je nedavno ugotovila: Enotnost po plebiscitu je kmalu pošla. Ko smo prišli na čistino, ko smo bili deležni mednarodnega priznanja, sta se med nami

začela razdeljevanje in sovraštvo. Politika in politiki kar naenkrat vidijo med Slovenci, ki smo se 90-odstotno odločili za samostojnost, dobre in slabe Slovence, resnične demokrate in zagovornike starega režima, ki smo ga na plebiscitu množično obsodili, udbomafijce in člane neke organizacije, ki skupaj delujejo zoper slovensko pravičnost in jih je zato treba, če že ne pokončati, pa vsaj spraviti na stranski tir. Kar nočemo pa videti, da so slovenski problemi in razhajanja tudi pri stvareh sedanjosti, pri 120.000 nezaposlenih, pri slabi skrbi za družino, pri negotovih prihodnostih mladih, pri nesposobnosti države in politike, da bi humano in dostojanstveno, v slogu modernega časa, popravila krivice, ki so bile storjene v preteklosti.

Slovenci smo s svojo državo majhni. Zaradi tega nam ni potreben manjvrednostni kompleks. Smo pa zaradi majhnosti bolj obsojeni in vezani na politiko. Veliko več Slovencev je politično angažiranih, saj se s tem sproščajo sile naroda, kot pa recimo državljanov neke druge, večje države. Vendar moramo ob tem zahtevati, da so naša politika in ljudje v njej, ki so bili izvoljeni ali kako drugače izbrani, delajo tako, da bo politični sistem pregleden in zelo jasna ter preverljiva javna pooblastila. Tudi meja, kaj je samo politična odgovornost in kaj kazenska, mora biti jasna, saj politični linč ni nadomestek za pravosodje kot tretjo suvereno vejo oblasti. Sicer pa je od politike pričakovano, da presodi, zakaj ji slovenski volivec vedno manj zaupa. Ali se unika zato, ker je nemočen in je že vnaprej obsojen na poraz. V preteklosti nam je bila usoda naklonjena. Da nam bo tudi v prihodnje, je pa veliko odvisno od nas in leta, ki prihaja. • J. Košnjek

Najboljši športniki Gorenjske

Sreda, 4. januar ob 19. uri
v gledališču Tone Čufar
na Jesenicah

Gorenjska Banka
d.d. Kranj

Banka s poslubom

Državni tožilci prisegli - V četrtek so slovesno prisegli državni tožilci, imenovani na osnovi novega zakona o tožilstvu. Z Gorenjskega so tako državni okrožni tožilci postali Andrej Polak, Marjana Armič - Korošec, Andreja Šarabon in Janez Palovšnik. • J. K., slika G. Šinik

Škofja Loka - Fotografska Zveza Slovenije je z nagrado Janeza Puharja na svoji skupščini v sredo zvečer v galeriji Loškega gradu nagradila vrsto najbolj znanih slovenskih fotografov: Janeza Čopa, znanega po svojih petih fotografskih monografijah, Janeza Marenčiča za njegov dolgoletni in izjemni fotografski opus, v katerem posebej izstopajo fotografije pokrajine, Vlastjo Simončiča, ustvarjalnega fotografa in fotografskega mentorja, ki je s svojo metodo fotografiranja brez fotografskega aparata bolj znan v tujini kot doma, ter Milenka Pegana pa njegov izjemen štiridesetletni umetniški opus. Na sliki: nagrajenca Jaka Čop in Janez Marenčič. • L.M., foto: Janez Pelko

MARINŠEK
GORTILNA DISKONT
PIVOVARNA
Tel.: 064/48 - 220
Fax: 47 - 115

Vas vabi vsak dan, razen ob sredah, od 9. do 24. ure na domače svežilo pivo, nedeljska kosila, na bogat izbor pripravljenih jedi in jedi po naročilu.

VSAK PETEK IN SOBOTO ŽIVA GLASBA!

Srečno 1995!

SIŠEM
RACUNALNIŠKI KLUB

486/40 že od 125,753,00 SIT
ali 7,294,00 SIT mesečno!
Tel./Fax: 064/ 22 10 40

Do 5. januarja.

Hitro je treba skočiti v Savo

Sava

MLADINSKI SERVIS KRANJ
Sintarjeva 5
Od 1. januarja '95 dalje
bomo imeli novo tel. številko **22 44 55**

Praznične želje

Ne podirajmo hiše

Objavljamo odlomke iz prazničnih razmišljanj vodje oddelka za manjšinsko šolstvo na Koroškem Franca Wiegeleja, ki odhaja z novim letom v pokoj, profesorja na slovenski gimnaziji v Celovcu Jožeta Wakouniga in predsednika Zveze slovenskih organizacij dr. Marjana Sturma.

Franc WIEGELE: "Največjo možnost za preživetje Slovencev na Koroškem vidim v dvojezični šoli in izobrazbi. To sta glavna temelja, na katerih mora narodna skupnost graditi svoj obstoj. Sem optimističen, ker smo na pravi poti. Zato sem tudi prepričan v renesanso slovenskega jezika. Predvsem me veseli naraščanje prijav k dvojezičnemu pouku in ustanovitve Dvojezične trgovske akademije. Prav tako me veseli, da je iz gospodinjske šole v Št. Petru nastala Višja šola za gospodarske poklice, ki jo lahko učenci po petih letih zaključijo z maturo."

Jože WAKOUNIG: "Medsebojne slovenske zdrahe na Koroškem so že čudne. Bajta se nam podira in gori, mi pa se zaletavamo vanjo z vsemi rušilnimi pripravami in še na vseh koncih in krajih netimo nove ognje. Strpnost in spoštovanje ne trpita laži. Le resnica pomaga do strpnosti in spoštovanja med ljudmi. Če hočemo, in upam, da hočemo vsi, ki tako govorimo in pišemo, če torej hočemo vse najboljše za

svojo slovensko srenjo na Koroškem pa še drugod, bomo morali to dokazati z dejanji. Če nam to ni uspelo leta 1994, naredimo tako, da nam bo morda uspelo v letu 1995, v letu strpnosti."

Dr. Marjan STURM: "Dokler ne bomo sprejeli in tudi priznali vse različnosti med nami, bo vedno v ospredju boj med ideološko osnovanimi koncepti. To je osnovni problem in temelj konfliktov med Zvezo slovenskih organizacij in Narodnim svetom koroških Slovencev. Kar nas povezuje, je skrb za ohranitev slovenskega jezika in kulture ter za konstruktivno sožitje v deželi. To je lahko skupno vsem. V političnih in ideoloških pogledih pa si nismo skupni. Tudi to je treba sprejeti. Iz tega sledi, da bi morali postaviti v ospredje vprašanje ohranitve slovenskega jezika in kulture, manj pa strankarsko obarvano politiko. Ali drugače povedano: koroški Slovenci ne moremo biti politično enoten kolektiv. Nekdaj je bilo to mogoče, danes pa to ne gre več." • **J. K.**

Kakšni smo Slovenci

Šport in zgodovina dvigujeta samozavest

Sicer pa Slovenci bore malo zaupamo politiki, politikom in strankam, največ pa sebi in svojim najbližnjim, le dobrih 15 odstotkov vprašanih pa je odgovorilo, da jim zaslužek zadostuje za preživljanje.

Kranj, 30. decembra - Prav zanimivo nasprotje. V najrazličnejših anketah se na vrh lestvic najpriljubljenejših Slovencev ponavadi uvrščajo politiki. Le redko se mednje vmeša kakšen nepolitik, največkrat športnik, sicer pa se politiki običajno smehljajo s prvih mest. Letošnja raziskava slovenskega javnega mnenja, ki je že vrsto let najbolj avtentičen in tudi mednarodno uveljavljen pokazatelj razpoloženja Slovencev, pa pove, da so politiki, politika, stranke, vlada, parlament, sindikati in celo Cerkev na dnu lestvice institucij, ki jim Slovenci najbolj zaupajo, na vrhu pa so družina, banke, podjetja in slovenski tolar. Družino je postavilo na prvo mesto kar 86 odstotkov vprašanih, slovenski tolar nekaj nad 60 odstotkov, vladi pa v celoti ali delno zaupa le dobrih 13 odstotkov vprašanih, cerkvi in duhovnikom dobrih 19 odstotkov vprašanih, političnim strankam pa manj kot 5 odstotkov ljudi.

Slovenci svojim politikom ne zaupamo prav preveč. - Slika G. Šinik

presenetljivo, znanstveni in tehnološki dosežki ter umetnost in kultura. Tem sledi slovenska vojska. Na dnu lestvice odgovorov pa so delovanje demokracije, položaj v svetu, gospodarski dosežki in socialna varnost. Visoka cena znanosti, tehnolo-

Smo torej med tistimi narodi, ki zagovarjajo socialdemokratski model ureditve države, to je, da mora biti država gospodarsko uspešna, prav tako pa tudi socialno pravična in da mora s svojimi posegi preprečevati velike socialne razlike.

Tudi stopnja kritičnosti Slovencev naj bi se letos zmanjšala. V vseh letih po osamosvojitvi je bila najvišja leta 1993. Delež tistih, ki menijo, da danes živijo boljše kot pred petimi leti se povečuje, sicer počasi, vendar je to dobro za splošne razmere v državi in družbi. Vedno več ljudi ocenjuje, da so možnosti za šolanje boljše, prav tako pa tudi zdravstveno varstvo. Kar precej Slovencev izjavlja, da je srečnih, skrbni pa jih nespoštovanje zakonitosti ter predvsem izredno težka ali nemogoča pot do stanovanja.

Zanimive odgovore je dalo vprašanje, ali s svojim delom zaslužite dovolj za preživljanje. 15,2 odstotka vprašanih je odgovorilo, da zaslužijo v celoti zadostuje. 28,2 odstotka je menilo, da deloma, 25,9 odstotka vprašanih pa je odgovorilo, da zaslužek od dela zadostuje le v majhni meri. 13,2 odstotka

je odgovorilo, da s svojim delom ne zasluži dovolj za preživljanje, kar 16,1 odstotka vprašanih pa ne prejema rednih dohodkov.

Kako je z Evropo? Raziskava javnega mnenja je pokazala, da smo na splošno zelo radi Evropejci, in da smo za približevanje evropskim institucijam. Negativno pa ocenjujemo posledice približevanja ali vključevanja v integracije, predvsem pa nas skrbi morebitna uvedba možnosti, da bi bili tujci lahko pri nas lastniki nepremičnin. Vprašani v raziskavi slovenskega javnega mnenja so se glede tega vprašanja razdelili takole: 61,7 odstotka jih je proti temu, da bi tujci lahko pri nas kupovali nepremičnine in bi temu primerno spremenili ustavo. 22,6 odstotka jih soglaša pogojno, 4,2 odstotka vprašanih pa v tem ne vidi problema. 11,5 odstotka pa na to vprašanje nima odgovora.

Glede osamosvojitve Slovenije pa se razmišljanje Slovencev ni bistveno spremenilo. Leta 1991 jih je bilo nad neodvisnostjo Slovenije 8,2 odstotka zelo navdušenih, 24,4 odstotka navdušenih, 47,3 odstotka ne navdušenih in ne razočaranih, 11,7 odstotka razočaranih in 2,3 odstotka zelo razočaranih. 6,2 odstotka jih je bilo brez odgovora. Lani jih je bilo 11 odstotkov zelo navdušenih, 25,7 odstotka navdušenih, 40,4 odstotka ne navdušenih in ne razočaranih, 13,5 odstotka razočaranih, 3,4 odstotka razočaranih, 5,9 odstotka pa jih je bilo brez odgovora. Letos pa jih je bilo nad osamosvojitvijo 12,7 zelo navdušenih, 31,8 odstotka navdušenih, 35,9 odstotka ne navdušenih in ne razočaranih, 11,5 odstotka razočaranih in 3 odstotke zelo razočaranih. Dobrih 5 odstotkov jih je bilo brez odgovora. • **J. Košnjek**

Slovenija je razdeljena na upravne enote

Vršilci dolžnosti so imenovani

Zakon o upravi določa, da bodo upravne enote kot izpostave državne uprave delovale v vseh starih občinah. Slovenija je razdeljena na 58 upravnih enot.

Ljubljana, 30. decembra - Sredi decembra je začela veljati odredba vlade o teritorialnem obsegu upravnih enot v Republiki Sloveniji. Odredba je izvedbeni akt zakona o upravi, ki je določil, da nove občine ne bodo opravljale več nalog iz pristojnosti državne uprave (država in občina se lahko o morebitnih storitvah občine kot lokalne skupnosti za državo posebej sporazumeta), ampak bodo tipično državne naloge opravljale upravne enote. Ker je ideja o oblikovanju upravnih okrajev propadla, je državni zbor določil, da bodo upravne enote v vseh starih občinah, teh upravnih enot pa je 58. Na Gorenjskem bodo upravne enote na Jesenicah, v Kranju, v Radovljici, v Škofji Loki in v Trzinu, v sosesčini pa v Ljubljani, v Domžalah in v Kamniku. Vlada je na predlog ministrstva za notranje zadeve imenovala vršilce dolžnosti načelnikov upravnih enot. Ti so postali Metod Ferbar v Kranju, Vitomir Pretnar na Jesenicah, Alenka Maršič - Bedina v Trzinu, Vincencij Demšar v Škofji Loki in Irena Jan v Radovljici. Kamniškega načelnika še niso imenovali, v Domžalah pa je načelnik Branko Hoferle. • **J. Košnjek**

Volitve in vojna na Balkanu

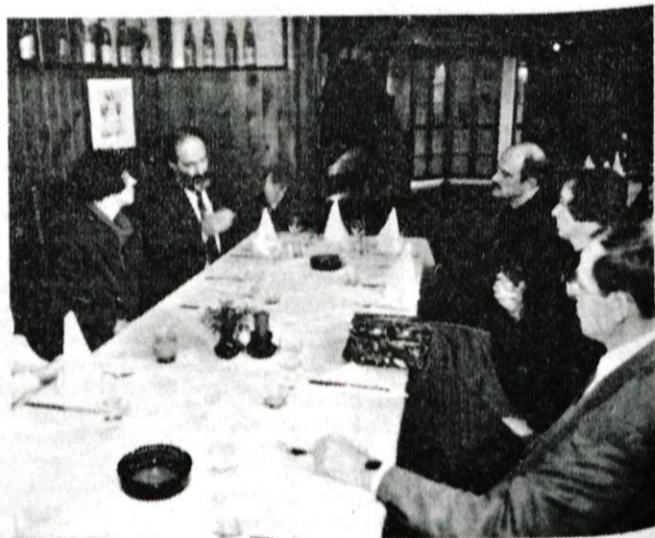
Kateri domači in tuji dogodki so se Slovincem najbolj vtisnili v spomin? Omenjenih je bilo kar veliko dogodkov, vendar so med domačini na prvem mestu lokalne volitve, med tujimi pa vojna v Bosni in Hercegovini. Med domačini dogodka sledijo lokalnim volitvam zapleti in neuspešna pogajanja z Italijo, zamenjava ministra Janše, referendum o lokalni samoupravi, lastninjenje in zbiranje certifikatov, orožarska afera, zakon o obrambi, olimpijske kolajne za Slovenijo, afere, gradnja cest, gospodarstvo, zamenjava ministrov, izbor lepotic, inflacija, približevanje Evropski uniji in pokojnine. Med tujimi dogodki pa so bili razen vojne na Balkanu v ospredju pozornosti sporazum med Izraelom in Palestinci, napad Rusije na Čečenijo, Olimpijske igre, podelitev Nobelovih nagrad, obisk Carterja v Sarajevu, odnosi med Slovenijo in Italija itd.

Vprašani Slovenci so odgovarjali tudi na vprašanje, na kaj so najbolj ponosni oziroma kaj najbolj dviguje njihovo zavest in samozavest. Na prvo mesto so bili največkrat postavljeni uspehi slovenskih športnikov, na drugo mesto slovenska zgodovina, na tretje in četrto mesto pa,

logije, umetnosti in kulture pove, da Slovenci končno le dajemo več pozornosti kakovosti življenja in opredelitvam modernega časa. Veliko nam pomeni delo. Javnomenjska raziskava je tudi pokazala, da Slovenci nismo navdušeni nad velikimi socialnimi razlikami. Te bolijo.

Umrl škof dr. Janez Jenko Rojak z Jame

Kranj, 30. decembra - V sredo, 28. decembra, so v koprski stolnici pokopali upokojenega koprškega škofa dr. Janeza Jenka, našega rojaka, saj se je rodil leta 1910 na Jami v župniji Mavčiče, svoje otroštvo in šolska leta pa je preživel pri stricu duhovniku na Bledu. Dr. Janez Jenko je začel duhovniško pot kot kaplan v Kostanjevici na Krki, potem je bil dolgo v Beogradu, leta 1964 pa je bil imenovan za apostolskega administratorja slovenskega dela goriške nadškofije. Istega leta je postal škof in upravitelj slovenskega dela tržaško-koprške škofije in slovenskega dela reške nadškofije. Dr. Janez Jenko je postal prvi škof, leta 1987 pa je bil upokojen, nasledil pa ga je sedanji škof Metod Pirih. • **J. K.**

Novoletno srečanje državnoborskih poslancev - Kranjska poslanska pisarna je povabila na novoletno srečanje gorenjske poslance. Udeležba je bila polovična. Srečanja se je udeležil tudi kranjski župan inž. Vitomir Gros. - Slika G. Šinik

Vesele praznike in srečno 1995

SKUPŠČINA OBČINE
KRANJ

Jože Resman odhaja v gospodarstvo

Nove občine bodo dobile dobro popotnico

Približno 70 odstotkov obveznosti iz programa občinskih obveznic je poravnanih.

Radovljica - "Prepričan sem, da bodo nove občine dobile kar dobro dediščino. Veliko nalog je opravljenih, precej je že začelih. Skrbeli smo, da se je občina enakomerno razvijala in da zdaj nobena nova občina ne bo začela iz nižje osnove kot druga," pravi Jože Resman, še par dni predsednik radovljiškega izvršnega sveta, po novem letu pa že gospodarstvenik.

*** Kaj kot predsednik izvršnega sveta štejete za največji občinski uspeh?**

"Najopaznejši uspehi so naložbe, predvsem v zdravstvo, šolstvo in komunalno infrastrukturo. Posodobili smo zdravstveni dom v Bohinjski Bistrici, poskrbeli za vzdrževanje osnovnošolskih stavb, še zlasti za obnovo in zamenjavo dotrajanih streh, obnovili del Linhartovega trga v Radovljici, sodelovali pri obnovi nekaterih kulturnih spomenikov in cerkva, obnovili mostove na Bledu in v Bohinju, zakrpali večino lokalnih in nekategoriziranih cest, sanirali usade v Peračici, uredili pločnik ob radovljiški cestni vpadnici (asfaltirali naj bi jo spomladi), v križišču pri črpalki postavili (že deset let načrtovani) semafor - in še bi lahko našteval. Izvršni svet se je še posebej prizadeval za vlaganja v demografsko ogrožena naselja."

*** V občini je bilo v času vašega mandata narejenih ali vsaj začelih več republiških naložb. Ima za to zasluge tudi občina?**

"Vsekakor. Obnova stare stavbe srednje ekonomske šole v Radovljici in izgradnja prizidka bo predvidoma končana februarja prihodnje leto, za izgradnjo nove gostinske turistične šole v Radovljici so že pridobljena zemljišča, h koncu pa gre tudi natečaj za izbiro idejnega projekta. Prihodnje leto bi že lahko začeli z gradnjo. Kar zadeva ceste, je republika posodobila križišče v

Podvinu in pri Valantu v Lescah (tam dela še niso povsem končana), obnovila odsek ceste med Bohinjsko Belo in Bohinjsko Bistrico ter del ceste v Lipniški dolini in začela posodabljanje cestno povezavo med Nemškim Rovtom in Soriško planino ter med Bledom in Bohinjsko Belo."

*** Kdaj je pričakovati izgradnjo radovljiškega odseka avtomobilske ceste in blejskih cestnih obvoznic?**

"Kot predsednik izvršnega sveta in tudi kot državni svetnik sem se zelo prizadeval, da bi radovljiški odsek avtomobilske ceste ostal v nacionalnem programu "slovenskega cestnega križa". To nam je s pomočjo ostalih tudi uspelo. Cesta je v nacionalnem programu na prvem mestu v skupini cest, ki naj bi jih predvidoma začeli graditi po letu 2.002. Državni zbor je osnutek programa že sprejel, o predlogu pa naj bi odločal v začetku prihodnjega leta. Kar zadeva blejsko obvoznico, je Občina Radovljica sprejela vse potrebne odločitve. Pristojne službe že pripravljajo lokacijsko dokumentacijo, z gradnjo pa naj bi predvidoma začeli v prihodnjem letu."

*** Preidimo od obvoznic k občinskim obveznicam. Kakšna bo popotnica novim občinam?**

"Program smo vsebinsko končali. Tri podjetja, v katera smo vložili sredstva od prodanih obveznic, uspešno poslujejo, Sukno je še vedno v

republiškem skladu za razvoj. Približno 70 odstotkov vrednosti obveznic je bilo že izplačanih, medtem ko si bodo preostanek obveznosti medsebojno razdelile nove občine, ki si bodo hkrati razdelile tudi občinske deleže in terjatve v podjetjih, kamor je občina posredno vložila kupnino od prodanih obveznic. Od politike novih občin bo odvisno, ali bodo te deleže prodale ali jih bodo zadržale."

*** Zdi se, da je bilo v času vašega mandata največ težav pri prostorskem urejanju, in da je bilo na tem področju tudi najmanj narejenega. Še strinjate s takšno oceno?**

"Da smo se pri prostorskem urejanju vsa štiri leta in pol ubadali s precejšnjimi problemi, dovolj pove že to, da je bilo na tem področju tudi največ kadrovskih sprememb. V prostoru so se križali različni, tudi nasprotujoči si interesi, možnosti za prostorsko poseganje pa so bile bolj majhne, ker je območje občine tako ali drugače zaščiten s različnimi zakoni in predpisi. Ker država še vedno ni sprejela zakona o prostorskem načrtovanju, so marsikateri postopki, ki smo jih vodili na občinski ravni, zašli v slepo ulico. V takšnih razmerah smo spodbujali obnovo obstoječih stanovanjskih in poslovnih stavb, izrabo neizkoriščenih ali opuščenih proizvodnih prostorov, nadaljnje urejanje obrtnih con..."

*** Mandat se vam končuje: kje bo vaše novo delovno mesto?**

"Odhajam v gospodarstvom: kam konkretno, pa naj za zdaj še ostane skrivnost." C. Zaplotnik

Peter Orehar, zadnji predsednik zadnje kranjske vlade

Skozi Kranj grem lahko z dvignjeno glavo

V minulih letih je Kranj svoj položaj v primerjavi z drugimi mesti, tudi prestolnico, bistveno izboljšal, s statusom mestne občine se bo okrepil tudi kot središče Gorenjske

Kranj, 30. decembra - Peter Orehar je po Mohoričevi smrti maja 1992 prevzel krmilo kranjske vlade, ki z novim letom prepušča delo novemu županu in občinskemu svetu nove mestne občine Kranj.

Lahko na kratko ocenite svoje delo oziroma delo vlade v minulih letih?

"Najtežje je ocenjevati lastno delo. Bolj pomembno je, kaj vidijo Kranjčani, da se je v tem obdobju v Kranju naredilo. Sam štejem za bistveno, da smo v novem političnem pluralizmu, po osamosvojitvi Slovenije in v procesu spreminjanja družbene lastnine uspeli zagotoviti normalno delovanje občine in vseh njenih dejavnosti. Kasnejši razpad Demosa na državni ravni je imel posledice tudi v kranjski občini. Sklenjen je bil nov dogovor, še pred tem je LDS odšla iz sodelovanja v skupščini občine in izvršnem svetu, po tem je skupščina začela delovati kot trije zbori, vodenje zborov so namesto predsednika skupščine, ki je bil moteč, prevzeli predsedniki. Tedaj je tudi izvršni svet lahko začel normalno delati. Med najpomembnejše razvojne uspehe občine štejem zlasti umestitev Kranja kot tretjega visoko-

šolskega središča v državi, kar se je začelo z gradnjo študentskega doma in se nadaljevalo z gradnjo fakultete za organizacijske vede. Uspešni smo bili tudi na področju cestnega gospodarstva, saj smo po predhodni ureditvi čirškega klanca vendarle začeli graditi vpadnico, ki je del notranjega prometnega obroča in pomeni začetek urejanja prometa v Kranju."

V občinski vladi ste delali dobra štiri leta, ste se česa naučili?

"Veliko sem se naučil. Spoznal sem Kranj, kaj se v njem dogaja, vidiš šele s tega mesta. Moja izkušnja v odnosih z ljudmi pa ni vedno pozitivna, čeprav verjamem v ljudi. Večina gre neopazno skozi življenje, spoznal sem veliko ljudi, ki niso tipični predstavniki Kranjčanov."

S predsednikom občinske skupščine niste dobro sodelovali. Zakaj?

"Sodelovanje z Grosom je bilo praktično nemogoče. Če

bi bil konstruktiven, če bi se z njim dalo pogovarjati, če bi v Ljubljani skupaj nastopali, potem bi Kranj zanesljivo v tem obdobju iz države še več potegnil. S tem nikakor ne mislim, da je premalo. Kranj je svoj položaj v primerjavi z drugimi mesti, tudi prestolnico, bistveno izboljšal. Kranju se je namreč vedno oporekal status regijskega središča. S pridobitvijo statusa mestne občine se njegov položaj na Gorenjskem krepi, še bolj pa s postavljanjem novih dejavnosti na področju šolstva, kulture in športa. V minulih štirih letih smo naredili več kot sem pričakoval, da se bo dalo. Ko sem šel "na občino", sem rekel, da po končanem mandatu želim s pokončno glavo skozi Kranj. To lahko storim."

"Odhajam v Ljubljano, v družbo za državne ceste. To je inženiring organizacija, samostojna firma, ki jo je ustanovila vlada. Seveda pa ostajam Kranjčan."

Kje boste silvestrovali?

"Doma. Odkar sva z ženo poročena, praznujeva skupaj z otroki." H. Jelovčan

Zadnje srečanje škofjeloškega izvršnega sveta

Pištole za slovo

Predsednik škofjeloškega izvršnega sveta Vincencij Demšar pravi, da jih med vojno za Slovenijo ni nihče spraševal, kako je z orožjem in znanjem vojaških veščin, župan Igor Draksler pa bo povedal svoje, ko se "dim razkadi".

Kranj, 30. decembra - Torkova novica dneva je prišla iz Škofje Loke. Predsednik tamkajšnjega izvršnega sveta, ki se je zbral na poslovilni seji, Vincencij Demšar, je članom izvršnega sveta podaril 13 pištol, ki so bile na občini kot dediščina bivšega sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozščite, skupaj z dovoljenjem za posest. Informacija je bila v nekaterih medijih nepopolna oziroma napačna, saj se je govorilo, da je pištole podarjal bivši škofjeloški župan. Kateri: ali predzadnji inž. Hawlina, ali zadnji in tudi novi Igor Draksler.

Predsednika sedaj že bivšega izvršnega sveta Vincencija Demšarja smo v sredo prosili za izjavo. Dejal nam

je, da bo čas povedal svoje, in da naj vsak prevzame odgovornost za svoja dejanja, tudi novinarji, ki z obešanjem tega dogodka na veliki zvon nikomur niso naredili posebne usluge. Članom izvršnega sveta so bile pištole, izdelane v Crveni zastavi v Kragujevcu, poklonjene v dar, je povedal Vincencij Demšar, in poudaril, da jih nihče ni kupoval. "Ko sem prišel leta 1990 na občino, so mi povedali, da mi pripada pištola. Zdelo se mi je neverjetno, zato sem dejal, da je ne rabim in je tudi nisem imel. Škofjeloški izvršni svet je temperamentno deloval med vojno leta 1991, organiziral transport municije in bil zraven pri napadu na kasarno. Takrat nas ni nihče prosil za izjavo. Dejal nam

in kako je z našimi vojaškimi veščinami," pravi predsednik izvršnega sveta.

V enem od poročil je bil omenjen tudi bivši predsednik škofjeloške občinske skupščine. To bi bil lahko Igor Draksler, stari in novi škofjeloški župan. Povedal nam je, da s to zadevo nima nič, ker pa mnogo ljudi ne ve, kdo je bil zadnji župan, je lahko pomislil tudi na Drakslerjevega predhodnika Hawlina. "Nekaj stvari vem, čeprav nisem orožar," nam je povedal v sredo škofjeloški župan Igor Draksler. "Tudi teh pristojnosti nimam. S svojim mnenjem bom počakal, da se bo dim dvignil, in da bodo stvari okrog tega dogodka jasne in ocenjene. Če je bila stvar izpeljana po zakonu, potem ni greh. Marsikdo ima namreč doma kakšno staro puško na steni. Pištole so se spolitizirale in dvignile medijski prah, ker drugih dogodkov ponavadi pred novim letom zmanjka. Ponovno pa poudarjam, da vpletanje županov v to ni ugodno, pa naj gre za gospoda Hawlina ali zame."

J. Košnjek

Vsem občanom nove občine Bled
želim v svojem imenu
in v imenu občinskega sveta
srečno in uspešno
leto 1995.

Še posebej se zahvaljujem vsem,
ki ste me s svojim glasom
podprli na volitvah.

Hvala tudi za čestitke ob izvolitvi!

VINKO GOLC
župan občine Bled

Marija Pogačnik iz Preddvora

Za praznike ostala brez vode

Preddvor, 28. decembra - 84-letna Marija Pogačnik sama živi v majhni hiši sredi Preddvora. Sosedje ji ne dovolijo, da bi si čez eno od parcel napeljala vodo, čeprav so ji pri Stanovanjski zadrugi v Kranju, ki je lastnik zemljišča, to menda uradno že dovolili. Tako je ravno za praznike ostala brez vode in si jo mora od dobrohotnejših sosedov voziti s samokolnico.

"Vodo sem imela prej napeljana z druge strani, od mežnarije, vendar je pritekala z majhnim pritiskom, tako da je ni bilo dovolj," je pojasnila Marija. "Vodo bi morala napeljati v hišo z druge strani, vendar me sosedje pri tem ovirajo, čeprav imam dovoljenje s stanovanjske zadruge. Čez leto vode niti ne pogrešam tako hudo, ker si ne kuham sama. Odkar sem namreč januarja letos prišla iz bolnišnice in nisem več mogla skrbeti zase, sem se v preddvorskem vrtcu zmenila, da si hodim tja iskat kosila.

Marija kljub visoki starosti sama skrbi zase in za svoje živali. Na videz je še kar pri močeh, vendar pa se ji zdi krivično, da ne more tako kot drugi dobivati vode v hišo, temveč jo mora hoditi iskat 200 metrov daleč s samokolnico. V svoji starosti bi si zaslužila nekaj več udobja.

D.Ž., foto: L. Jeras

Krajevna skupnost Trstenik Poskrbeli so za ceste

V ponedeljek so slovesno odprli poldrug kilometer ceste od Trstenika proti Bašlju.

Trstenik, 28. decembra - V krajevni skupnosti Trstenik, kjer je v naseljih Trstenik, Povelje, Čadovlje, Žablje, Babni Vrt in Pangeršiča več kot 500 prebivalcev, so v minulem mandatnem obdobju s predsednikom KS Jožetom Lomarjem veliko naredili predvsem na cestah. Na praznik dneva samostojnosti v ponedeljek pa so dobili še poldrug kilometer dolg urejen in asfaltiran odsek ceste, katere ureditev sta financirala občina iz proračuna in Sklad stavbnih zemljišč. Cesto, pri kateri so sodelovali z delom tudi krajan, je odprl pre-

Ostali pa nam je tudi okrog 300 metrov dolg odsek v novo naselje na Trsteniku. Sicer pa se iztekajo tudi dela na obnovitvi vodovoda, uredili smo letos prostore KS in si prizadevali z delom in denarjem, da smo dobili vrtec. Zdjaj bomo poskrbeli še za igrišča, obljubljeno pa imamo tudi ponovno "oživitev" štiriletne šole na Trsteniku, je v torko po ponedeljkovi proslavitvi poudaril predsednik KS Jože Lombar.

Sicer pa so v KS delali tudi na javni razsvetljavi, urejanju kanalizacije, doma, pokopališča in na drugih

Odsek od Trstenika proti Bašlju, na katerem je dela izvajalo Cestno podjetje Kranj, je v ponedeljek odprl predsednik IS Kranj Peter Orehar.

dsednik IS Kranj Peter Orehar. Dosedanji predsednik in novi župan Vitomir Gros pa je napovedal, da se bo povezal s preddvorskim županom, da se ta cesta dokončno uredi.

"Uredili smo v tem mandatu blizu 4 kilometre cest, zdaj pa si želimo, da bi dobili urejeno povezavo še od Čadovlj do Spodnje Bele.

področjih. Zasluga za številna opravljena dela velja krajanom in seveda podpori občine ter Sklada stavbnih zemljišč. "Veliko ap nam je pomagal z nasveti in posredovanjem Janez Gradišar, za kar se mu v imenu KS še posebej zahvaljujem," je zadovoljen ocenil delo v tem mandatu predsednik Jože Lombar.

A. Žalar, foto: J. Kuhar

SREČNO NOVO LETO 1995

SCONTO d.o.o.

Računovodske in knjigovodske storitve
Davčno svetovanje
Srednja vas 108, Šenčur
Tel.: 064/41-240, fax: 41-360

Vsem zvestim kupcem, članom Kluba Kokra,
poslovnim sodelavcem ter vsem občanom
**ŽELIMO SREČNO IN
USPEŠNO NOVO LETO 1995**

Kokra Kranj

Cenjene kupce obveščamo, da bo Veleblagovnica

GLOBUS **Kokra**

MERKUR

V TOREK, 3.1. 1995, zaradi inventure ZAPRTA.

Restavracija in samopostrežna trgovina
pa bosta v torek, **3.1. 1995, ODPRTI.**

Oživiljena navada na Štefanovo na Gorenjskem

Žegnanja za zdravje konj in živine

V ponedeljek so sv. Štefana s slovesnimi mašami, darovanji prvemu mučencu in blagoslovitvami konj, katerih zavetnik je (in tudi drugih živali) po ljudskem izročilu, proslavili s prireditvami v različnih krajih na Gorenjskem.

Križ, Smlednik, Sora, Šenčur... (in še kje na Gorenjskem), 28. decembra - Jutro na Štefanovo je bilo v ponedeljek podobno tistim pred desetletji, ko so tam, kjer imajo v cerkvi sv. Štefana - ki ga cerkev pozna kot prvega mučenca - farnega ali podružničnega zavetnika, ljudje najprej šli s kipi konj in živine okrog oltarja in darovali za zdravje živine. Temu pa je običajno sledila potem po maši blagoslovitev živih konj pred cerkvijo. Tako je bilo tokrat na Križu, v Smledniku, v Sori, v Srednji vasi oziroma Šenčurju in še kje na Gorenjskem.

Kot še nikdar do zdaj

Križ - Sprevod z blizu 40 konj je letos že tretjič na Križu krenil proti cerkvi izpred Lovskega hrama. Lastniki so

vijo je v marsičem, predvsem po številnih obiskovalcih iz raznih krajev, spominjalo na praznično in že kar turistično prireditev. Udeležence je pozdravil predsednik KS in klu-

Na Križu je bilo letos kot še nikdar do zdaj.

bili iz različnih krajev (tudi iz Tuhinja in s Cerkljanskega), največ pa jih je bilo iz sosednjega Konjenskega kluba Komenda, katerega član in domačin s Križa Ivan Kosec je bil tudi na čelu spreveda. Osrednje dogajanje pred cerk-

čar Ivan Hlade, zapeli so peveci, komendski dekan Niko Pavlič pa je opravil blagoslovitveni obred konj v sprevodu. Gospodinje s Križa so tudi tokrat napekle dobrote in vsem postregle s toplo pijačo ter šilcem. Pri tem se je zares

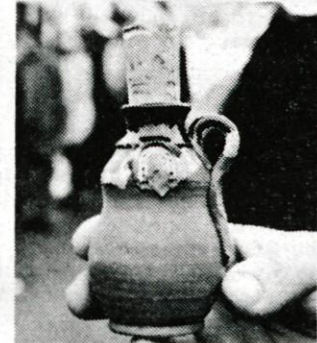
Sprevod s konji je od Lovskega hrama do cerkve vodil Ivan Kosec s Križa.

izkazala Zofija Grmšek iz mežnarje na Križu. Vsi konjeniki pa so dobili za spomin

Gospodinje so poskrbele za postrežbo.

majhno glinasto majolico s podkvijo Križa, ki jih je izdelal po naročilu prireditelja (cerkve in KS) Franc Kremžar z Gmajnice za spo-

Vsak, ki je sodeloval v sprevodu, je dobil majhno majolico s podkvijo - spomin na Štefanovo na Križu.

min na letošnje tretje žegnanje konj na Križu.

Bilo je slovesno in praznično kot še nikdar do zdaj.

A. Žalar

Sedemsto let Sore

Sora pri Medvodah - Še posebej slovesno pa je bilo na Štefanovo zjutraj v Sori pri Medvodah, kjer je slovesno mašo vodil škof

Alojzij Uran, domači župnik Alojzij Uran, domači župnik Lojze Zaplotnik in župan Medvod Stanislav Zagar pa sta na ta način razglasila tudi praznovanje jubilejnega leta ob 700-letnici župnije Sora. Za začetek celoletnega praznovanja z različnimi prireditvami, osrednja pa bo predstavitev Finžgarjevega dela Pod svobodnim soncem na prostem, pa so tudi v Sori pripravili blagoslovitev konj z darovanji zavetniku sv. Štefanu. • A. Ž.

Konji, oslički in narodne noše

Smlednik - Za blagoslovitev konj so se letos na Štefanovo prvič odločili tudi v Turističnem društvu Smlednik. Pravzaprav sta celotno prireditev, ki se je začela pri Urhu, po blagoslovitvi pred cerkvijo pa potem sklenila v Gostilni Zorman v Valburgi, imela na skrbi predsednik Konjenskega društva Smlednik Avgust Zajc in Jože Janhar iz Hraš, kjer so si udeleženci spreveda potem ogledali tudi hlev. Blagoslovitveni obred je opravil smledniški župnik Rafko Kralj, pred tem pa so v soboto v gostišču v Smledniku odprli tudi razstavo avtorja Andreja Militarova s slikami iz živalskega sveta. Takrat je v programu nastopil tudi lovski pevski zbor. Ponedeljkov konjski sprevod

V Smledniku so letos prvič imeli blagoslovitev konj.

z narodnimi nošami in zapeljivki pa je bil paša za oči tudi za poznavalce konj. Priušli so iz različnih krajev, bilo pa jih je okrog 25. Tone Govekar iz Hraš pa je

prignal tudi 5 odsličkov. Mirko Gantar, predsednik TD Smlednik je po priredit-

vi napovedal, da bodo ta običaj poslej vključili med redne prireditve, ki jih ima društvo zdaj že kar precej med letom na programu.

A. Žalar

Spomin na Štefanovo je še živ

Srednja vas pri Šenčurju, 26. decembra - Zadnje blagoslovitev konj na Štefanovo so sicer opravili v Srednji vasi že pred drugo svetovno vojno, a je prva tovrstna prireditev po mnogih letih spet privabila k cerkvi Sv. Štefana mnoge domačine in okolišane. Po dopoldanski maši je namreč prihajal iz Šenčurja v Srednjo vas sprevod 45 konj in ene vprege, ki ga je vodil Janez Pipan, po domače Mihčev iz Luž. Iz njihovega hleva je prišlo kar deset konj, ostale pa so privedli vse od Črne in Vrhpolja pri Kamniku do okolice Cerklj in Šenčurja ter Brda pri Kranju. Vodja konjenikov je bil presenečen nad tolikšno udeležbo živali, za katere je bilo celo premalo

prostora za obred blagoslovitve pred cerkvijo. Če je bil posebnost med konji mali poni v vpregi, pa je med spremljevalkami v narodnih

nošah izstopala 5-letna Nika iz Srednje vasi, ki ji bo ostal dogodek - tako kot mnogim drugim - v lepem spominu.

Besedilo in slika: S. Saje

Družina Frlec z Godešiča

Imeli bomo toliko, kolikor bomo sami ustvarili

Družina Frlec z Godešiča, Matevž in Mojca s sinovoma Simonom in Matejem, je ena od mnogih, ki ta čas mirno in zadovoljno pričakuje novo leto.

Godešič, 26. decembra - Matevž, strojni tehnik v škofjeloskem LTH, ta teden uživa zaslužen prednovoletni dopust, 19-letni Simon je za nekaj dni "izpregel" na strojni fakulteti, 13-letni osnovnošolec Matej počitnikuje, le mami Mojci, zobni asistentki v zdravstvenem domu v Šiški, se letošnji delovnik še ni iztekel. Zadnje dni leta bodo vendarle skupaj, tudi novoletna jelka je že okrašena in obiskovalci smo deležni dobrot praznične peke.

Kako živi družina Frlec?

Matevž: "Kot strojni tehnik v podjetju LTH nimam niti povprečja slovenske plače. Po 21 letih službe zaslužim nekaj več kot 50 tisoč tolarjev. V vhodni kontroli, kjer delam, smo z zaslužki kar zaostali za drugimi in zlepa ne pridemo kam naprej. Po drugi strani pa smo priča taki kadrovski politiki, ko ljudje napredujejo brez izobrazbe in po zvezah. Te stvari me motijo, sicer se glede plače ne pritožujem. Tudi to je spodbudno, da se podjetje vendarle vzpenja, da vse več izvozi in ima neko prihodnost. V LTH sem od začetka, tam sem se izučil za strugarja in potem ob delu naredil srednjo šolo."

Mojca: "S plačami tudi v zdravstvu ni dosti drugače. Ta mesec sem prvič zaslužila nekaj čez 50 tisoč, prej pa nikoli nisem dosegla te številke. Saj ne pričakujem ne vem kako visoke plače, vendar se mi zdi pošteno, da ljudje podobnih izobrazbenih profilov v različnih dejavnostih dobimo približno enako plačo."

Živite le od svojega dela ali vam morda kaj pomaga tudi država?

Matevž: "Letos se je prvič zgodilo, da smo prišli v poštev za otroške doklade, prej nikoli. Pri štipendiji pa bi starejši sin kmalu izpadel, vendar so mu naposled priznali vsaj minimalni znesek

štiri tisoč tolarjev, ki mu gre za prevoz v Ljubljano. Na pomoč države se kaj dosti ne zanašamo, zavedamo se, da bomo imeli toliko, kolikor bomo sami naredili."

Pred novoletnimi prazniki v nekaterih podjetjih dobijo trinajste plače ali vsaj novoletni dodatek. Je bilo tudi pri vaših delodajalcih tako?

Matevž: "Kolikor vem, trinajste plače v LTH nismo nikoli delili. Vsake toliko časa nam dodelijo bone in tako smo jih za pet tisoč tolarjev dobili tudi pred novim letom. Regres smo letos dobili, čeprav v štirih delih, lani pa sem za 20 let dela dobil tudi jubilejno nagrado."

Mojca: "Ne, v zdravstvu pa trinajste plače ni. Celo več, kolegica mi ravno sporoča, da nam pred koncem leta ne bodo izplačali niti povračila za prehrano in stroške prevoza, kar sicer dobimo ob vsakem koncu meseca."

Poleg službe in družinskih obveznosti najbrž v življenju počnete še kaj drugega?

Matevž: "Doma sem z velike kmetije v Gosteačah in sem vajen delati. Pri ženini teti, ki ima manjšo kmetijo, je dela vse leto dovolj. Zimske mesece pa si krajšam z vžiganjem raznih motivov v les. Prav zdaj imam v delu leseno stensko uro z motivom vaške cerkve. Ta konjiček me sprosti, tisto, kar naredim po naročilu, pa mi

Čeprav imajo različen delovni ritem, so Frlečevi velikokrat skupaj za mizo.

prinese tudi nekaj tolarjev, da imam za bencin."

Mojca: "Ob službi v dveh turnusih, gospodinjstvom delu in skrbi za družino mi ne ostane dosti časa za druge stvari. Le branju se ne odrečem. Z vso družino pa gremo radi v hribe. Sinova, zlasti starejši, gresta tudi že po svojih poteh, vendar gremo še vedno radi kam skupaj. Proste poletne dneve si razdelimo na dopust ob morju, še raje pa gremo v Bohinj, od koder potem odhajamo na izlete v hribe. Fanta pa imata svoje konjičke. Starejši Simon si išče družbe med vrstniki na vasi (letos je opravil tudi šoferski izpit), mlajši Matej pa se ubada z živalicami (ribicami, skakači, belimi miškami, tudi belouško je že imel), namiznim tenisom, nogometom, gasilci, pri orkestru Bisernice pa igra tudi na tamburico."

Matevž: "Sinova sta kar pridna in vredna zaupanja. Starši doraščajočih otrok smo sicer mnogokrat v skrbeh, da

otrok ne bi zvalila slaba družba. Pri starejšem je to obdobje že mimo, nad mlajšim bo treba še nekaj let skrbneje bedeti. Sicer pa smo običajna družina, kjer se člani dobro razumemo med seboj in si pomagamo, kar velja tudi za širšo družino. Sam izhajam iz družine s šestimi otroki."

kakšne želje in načrte imate za leto, ki prihaja?

Matevž: "V hiši ženinih staršev smo si uredili stanovanje, ki nam počasi postaja pretesno. Sinova imata še vedno skupno sobo. Že dolgo si želimo, da bi šli na svoje, da bi si postavili hišo. Upamo, da bomo lahko te načrte začeli uresničevati v letu 1995."

Mojca: "Radi bi imeli lastno hišo, vendar se nam nikamor ne mudi, tudi s starši živimo v prijetnem sožitju. Ob gradnji se ne bi radi odrekli majhnim življenjskim radostim, denimo vsakoletnemu dopustu v Savudriji ali v Bohinju." • D. Z. Žlebir, foto: L. Jeras

"V stanovanju živimo skupaj z ženinimi starši. Še dobro, da je tako, saj nama veliko pomagata že s tem, ko plačujeta položnice za mesečne stroške. Sicer pa vsi skupaj životarimo, saj imata tudi starša nizki pokojnini," pravi Niko. V mansardnem stanovanju, ki meri kakih 60 kvadratnih metrov, je pet ljudi precej utesnjenih, vendar Marjini oče Stanko pravi, da so tega od nekdanjajeni.

"Ko so bili naši štirje otroci še majhni, smo živeli v enako velikem stanovanju, z nami pa je živela tudi mama. Skromnosti je zlasti naša generacija vajena. Hudo mi je za mlade, ki se brez svoje krivde tako težko prebijajo!"

Niko, ki je po šestih letih v Suknu (prej je kot skladiščni delavec delal v hotelu na Bledu) izgubil službo, še ni prav prišel k sebi, da bi razmišljal, kaj potem. Prosil je za službo v kranjski Savi in zdaj čaka na odgovor. Medtem pa čaka na borno nadomestilo in se znajde, kakor ve in zna, da bi se družina preživela. Tudi v sindikatu (Neodvisnost) v tovarni je že prosil za pomoč, da je lažje povezal mesec z mesecem. Delati mu ni težko, ko bi se le kje blizu našlo kako delo. Tudi do stare stoenke je prišel tako, da jo je odslužil z delom.

"Če bi tovarno kdo kupil in z njo zagospodaril, kot je treba, bi bilo tudi za nas, delavce, neko upanje," meni Marija, ki ostaja v tovarni. "Saj ni težko delati, če le dobiš redno plačo in če je ta kolikor toliko primerna. Tako pa v Suknu ni še nihče videl 30 tisočakov, pa so nekateri delavci v tovarni zaposleni že leta in leta. V novem letu si zato želim, da bi normalno delali in dobivali redno plačo... In seveda, da bi bili zdravi." • D. Z. Žlebir, foto: L. Jeras

Območni svobodni sindikat Gorenjske o svojem delu

Kolektivne pogodbe, lastninjenje, stavke...

Škofja Loka, 28. decembra - V pripravi na drugi kongres svobodnih sindikatov se je svet območne organizacije svobodnih sindikatov za Gorenjsko sestel v tovarni Veriga v Lescah. S težavami v tem kolektivu se je zadnje leto veliko ukvarjal, saj se je proizvodnja v podjetju v zadnjih letih razpolovila, prav tako število zaposlenih, preostali pa prejema precej nizke plače. S podobnimi težavami kot v Verigi se je vodstvo območnih svobodnih sindikatov v minulem letu ubadalo v vsaj še 20 podjetjih, v štirih je organiziralo tudi stavke. Naloge sindikata tudi po kongresu ostajajo enake, zlasti skrb za uveljavljanje kolektivnih pogodb ter pravne in socialne varnosti delavcev.

Kjer težave delavcev niso tako izrazite, se je sindikat ukvarjal zlasti z uvajanjem kolektivnih pogodb, lastninjenjem in sveti delavcev, ko je zaživel v pogajalski vlogi. Kjer pa se delavcem težje godi, je nastopil z vsemi sredstvi sindikalnega boja, štirikrat tudi s stavkami. Zraven je bil v jeseniškem zasebnem podjetju Intex, kjer so delavke zaradi izkoriščevalskega ravnanja lastnika celo gladovno stavkale. Večkrat so letos stavkali tudi v Suknu Zapuže, kjer so delavci zahtevali poleg plač tudi zagotovilo o prihodnosti podjetja. Tretja stavka je bila v Kmetijski zadruzi v Srednji vasi v Bohinju, neprestano pa so s stavko grozili tudi v kranjskem Ikosu.

Gorenjski svobodni sindikati ugotavljajo, da je aprila letos sprejeti dogovor o politiki plač v gospodarstvu nesmiseln in je povzročil veliko škodo delavcem v gorenjskih podjetjih. Dogovor namreč ne upošteva povečane produktivnosti dela in je torej nestimulativen. Pač pa v skupno izplačano maso plač šteje tudi plače poslovnih ljudi in zaposlenih z individualnimi pogodbami. Zvezi svobodnih sindikatov in Ekonomsko socialnemu svetu zatorej predlagajo, naj dogovora ne podlajša v leto 1995.

Letos so bili na Gorenjskem oklicani tudi trije stečaji in ena prisilna poravnava, in sicer v OPT Tržič, Poliksu Žiri, Gidorju v Gorenji vasi in v družbi Vatrostalna Jesenice, kjer povsod sindikat zastopa delavce v njihovih terjatvah. Med dejavnostmi, ki si jih štejejo v uspeh, pa omenjajo zlasti podpis prve pogodbe s Skladom za razvoj, s katero so delavci Vezenin postali delni lastniki (15,3-odstotni) na osnovi listin za premalo izplačane plače. • D.Z. Žlebir

Dedek Mraz za begunske otroke

Kranj, 30. decembra - Društvo Mostovi iz Kranja je že pred božičem priredilo praznično srečanje za begunske otroke, ki daleč od doma preživljajo že svoje tretje novo leto. Povabilo jih je v Prešernovo gledališče v Kranju, kjer so jim brezplačno odigrali predstavo "Špeckahla na kahli", za nadaljnji dve uri pa odstopili tudi dvorano za obdaritev. 250 begunskih otrok, ki prebivajo v kranjski in tržiški občini, se je udeležilo prazničnega gododka. Skupaj z odraslimi so do zadnjega kottička napolnili gledališko dvorano. Pevski zbor osnovnošolskih otrok pod vodstvom Samira Kahrmana je po predstavi zapel nekaj pesmi, potem pa je otroke obiskal in obdaril dedek Mraz. Otroci, od najmlajših pa do najstnikov, ki končujejo osemletko, so hvaležno sprejeli pozornost, ki so jim jo naklonili gostitelji. Taki in podobni dogodki, ki dokazujejo, da ljudem ni vseeno za begunce, slednjim lajšajo njihovo dolgotrajno izgnanstvo. • D. Z.

Sneženi mož z metlo - prizor, ki ga zadnjih nekaj zim nismo bili vajeni. Foto: Janez Pelko

Družina Karđašević iz Mošenj

Od obljub se ne da živeti

Leto 1994 je bilo za mlado družino Karđašević iz Mošenj slabo, da slabše skoraj ni moglo biti. Zato ni čudno, da so njihove novoletne želje skromne: stalno delo, redna plača in zdravje...

Mošenje, 27. decembra - Niko in Marija Karđašević sta namreč delavca tovarne Sukno v Zapužah. Zaslužek je slab (Marijin zadnji je znašal 18, Nikov 27 tisočakov, z odtegljaji za posojila pa sta skupaj prejela manj kot 20 tisoč), pa še za tisto malo plače so se morali delavci v Suknu vse leto kregati. Trikrat so tudi stavkali. Oktobra je Marija ostala doma na čakanju in že tako nizki dohodki so še bolj splahneli. Da bi bila mera polna, je Niko ravno na Miklavževo dobil odločbo, da je eden od stotih trajno presežnih delavcev...

"Kadrovnica me je poklicala v pisarno in mi rekla, da se bova morala z ženo zmeniti, kdo od naju naj bo presežek in kdo ostane v tovarni," z grenkobo niza udarce iztekajočega se leta Niko. "Še nekaj primerov je v Suknu podobnih, kot sva midva. Zakon nas štiti le toliko, da zakonca obo hkrati ne moreta ostati brez dela. Kar pomniva, je bilo v Suknu vedno slabo: veliko dela in nizka plača, zadnje leto še manj kot zajamčena. Letos smo zaradi zamude pri izplačilih kar trikrat stavkali, enkrat smo šli protestirat tudi pred radovljiško občino. Tudi potem smo vedno dobili nekaj denarja in vselej so nam tudi obljubili, da bo bolje, ko se Sukno spet postavi na noge. Toda nič boljše ni, od obljub pa ne moremo živeti. 10. decembra so nam izplačali šele oktobrsko plačo."

Gorja pa s tem še ni konec. Kljub sramotno nizkima plačama sta obo dobila odločbi za plačilo dohodnine, ki skupaj znašata okoli 20 tisočakov. Kje naj vzameta, da bosta nasitila še apetit države, jima ni jasno. "Za petletno hčer Špelo dobivam doklade, kar je vsa

pomoč države. Skupaj s socialno pomočjo so ti prejemki znašali kakih sedem tisočakov. Na srečo Špelo varuje mama, tako da nimamo stroškov še z vrtecem. Že prihodnje leto pa gre v malo šolo in vse kaže, da jo bo treba voziti v Radovljico, saj v vasi najbrž ne bo male šole," dodaja Marija Karđašević. "Ko sem otroške doklade dobivala še v tovarni, so mi jih z boni za prevoz in hrano vred šteli v dohodnino. Namesto gotovine za povračilo prevoza na delo so nam dodeljevali kar Murkine živilske bone. Seveda jih nismo mogli porabiti za prevoz, kvečjemu za nakup nužnih živil. Redkokdaj smo našli koga, ki jih je hotel odkupiti. Kako tudi, saj je Murka dražja od denimo Špererije. Ko sem pred desetimi leti začela delati v Suknu, smo imeli letne vozne karte, zdaj pa moramo tako rekoč na svoje stroške hoditi na delo, dokler nam ne povrnejo z boni."

V Suknu ob novem letu seveda ni bilo trinajste plače (saj še enajste in dvanajste ni bilo) niti novoletnega priboljška.

"Dobili smo ponudbo za izplačilo regresa, vendar v blagu za zimske plače," pravi Niko. "Kaj bom z blagom, raje bi bone za hrano. Tako smo s sodelavci odklonili tudi čokolade, s katerimi so nas pred časom hoteli odpraviti namesto denarja."

Marija in Niko Karđašević. Male Špelo nismo uspeli pripraviti k fotografiranju.

Da gre Karđaševićevim resnično za nohte, smo videli tudi na Nikovem zadnjem izplačilnem listu. Od 27 tisočakov neto zaslužka so mu jih 20 odtegnili, ker je vzel posojilo. Posojilo za ozimnico in večjo količino piščančjega mesa, kajti edinole na ta način si lahko privoščijo večje nakupe.

Resda so Karđaševići le trije, toda kako živijo?

V Iskri Emeco končali lastninjenje

Umirjeni toni glede spora o blagovni znamki Iskra

V Iskri Emeco upravo sestavlja generalni in delavski direktor, slednji seveda nima pooblastil za poslovne odločitve

Kranj, 28. decembra - V kranjski Iskri Števci so zaključili lastninjenje in že poslujejo kot zasebna delniška družba z novim imenom Iskra Emeco v 60-odstotni lasti sedanjih in bivših zaposlenih. Poslovno leto uspešno zaključujejo, v prihodnjem letu načrtujejo 10-odstotno rast. Direktor NIKO BEVK pa glede spora o blagovni znamki Iskra pravi, da je v Nemčiji zelo stvarna izvensodna poravnava, na kranjskem sodišču narok pričakujejo spomladi, kjer verjetno bodo predložili tudi zanje dokaj ugodno stališče Urada za industrijsko lastnino.

"Letošnje poslovno leto boste nedvomno uspešno zaključili?"

"Poslovni rezultati so ugodni, zastavljene cilje smo dosegli, nekatere celo presegle. Prodali smo za 132 milijonov mark, od tega za 113 milijonov mark na zahtevne tuje trge, realne poslovne prihodke smo v primerjavi z lanskim letom povečali za 30 odstotkov. Družba ima zdaj 1.875 zaposlenih, letos smo redno zaposlili več kot 500 ljudi, zlasti mladih. Plače so nad slovenskim povprečjem, kolektivno pogodbo v celoti izpolnjujemo, tudi presegamo."

"Načrt za prihodnje leto?"

"Načrtujemo približno 10-odstotno rast, povečati moramo tudi produktivnost, ponovno bomo preverili vse tehnično tehnološke in poslovne procese."

"Z lastninjenjem ste končali?"

"Veseli smo, da nam je projekt tako uspel, na skupščini pred dvema letoma smo sklenili, naj zaposleni postanejo vsaj 51-odstotni lastnik tovarne, zdaj smo 60-odstotni lastnik. Kot večinski lastnik smo tako ostali gospodarji in sami odločamo o svoji usodi. Kot zasebna delniška družba smo se registrirali 15. septembra, prva skupščina delničarjev se je sestala 14. decembra, ko je bil potrjen nadzorni svet, ki ga vodi dr. Jože Mencinger.

Nadzorni svet me je 21. decembra imenoval ga generalnega direktorja, Petra Zupana pa za delavskega direktorja, upravo torej sestavlja dva člana."

"Ponekod se bojijo delavskih direktorjev?"

"Ne vem, zakaj bi se jih bali, saj delavski direktor ni izvršni in torej nima pooblastil za poslovne odločitve. Dogovorili smo se za opis njegovega dela in tako je koordinator na področju stanovanjskih in socialnih vprašanj, varstva pri delu, delovnih pogojev, hkrati pa je zadolžen za varstvo pri delu, zato ima kar dosti dela."

"Sklad za razvoj je prvi paket vaših delnic že prodal, zanimivo je, da so jih kupili Mariborčani?"

"Prvi paket z 10 odstotki delnic je kupil KBM Infond s skladom Stolp, prihodnji teden imamo pogovore z njimi, morda bomo nato več vedeli o tem, zakaj so kupili naše delnice. Odškodninski in pokojninski sklad pa imata v nadzornem svetu že skupnega predstavnika, z njimi smo interese že uskladili in vsaj kratkoročno delnic ne nameravajo prodati."

"So povedali, kakšno dividendo pričakujejo?"

"Zaenkrat je zanje bolj pomemben kapitalski donos, seveda pa je vsak vesel tudi

dividende. Če hočemo, da ljudje delnic ne bodo prodajali, bo dividenda vsekakor motiv, saj se bo tako okreplil občutek, da so nekaj vredne, da so res vrednostni papir."

"Bo naprodaj samo še en paket delnic?"

"Na skladovi februarjski dražbi bo naprodaj še drugi paket 10-tih odstotkov delnic, mislim, da ga bodo z lahkoto prodali."

"Morda bodo tega Gorenjci?"

"Nam bi bilo ljubše."

"Kako se odvira spor z Iskra Holdingom glede blagovne znamke?"

"Glede spora na nemškem sodišču se zdaj intenzivno pogovarjamo o izvensodni poravnavi, verjetnost, da do dogovora pride, je zelo velika. S tem bi bil problem našega izvoza v Nemčijo rešen, tam bi števec še naprej prodajali pod blagovno znamko Iskra. Mislim, da je možna izvensodna poravnava tudi v Kranju, vendar o tem konkretnih do-

govorov še ni, narok pa na kranjskem sodišču pričakuje mo spomladi."

"V čem je torej bistvo kompromisa?"

"Nas vsekakor zadovoljuje, da blagovno znamko Iskra uporabljamo za naše registrirano področje poslovanja, kaj drugega tudi nismo hoteli, potrebujemo solastništvo."

"Za vas je dokaj ugodno stališče Urada za industrijsko lastnino?"

"Njegova razlaga gre v smeri solastništva, tudi sporno pogodbo razumejo v tem smislu, da so ustanoviteljice dale holdingu pravico do uporabe blagovne znamke in ne obratno, kar je z vidika industrijske lastnine tudi logično, zaradi nepreciznega pravnega jezika pa so najbolj možne tudi drugačne pravne interpretacije. To mnenje bomo najbrž predložili kranjskemu sodišču."

"Na nedavni tiskovni konferenci Iskre Holdinga izrečena napoved, da boste s prihodnjim februarjem prenehali uporabljati blagovno znamko Iskra, potemtakem ni točna?"

"Ne moremo je razumeti drugače kot zlonamerno, saj nam povzroča gospodarsko škodo. Zaradi politike sedanjega vodstva holdinga glede blagovne znamke je že več Iskrinih podjetij spremenilo ime in sicer Rotomatika, Domel, Fotona, ki zaposlujejo približno 3 tisoč delavcev s 300 milijoni mark prometa ter več manjših. S to politiko pa se ne strinja tudi Združenje za sonosilstvo blagovne znamke, v njem je 14 podjetij s približno 6 tisoč zaposlenih in s 500 milijoni mark prometa." • M. Volčjak

Novosti pri lastninjenju

Kranj, 29. decembra - Vlada je za pospešitev in olajšanje lastninjenja sprejela dva zakona in dva podzakonska akta.

Poleg zakona o kupnini, ki je že v parlamentu, je vlada sprejela še spremembo zakona o obračunavanju in plačevanju določenih prispevkov in davkov v postopkih lastninskega preoblikovanja. S tem naj bi uredili uporabo tako imenovanih zadolžnic za neizplačane plače, kar je sicer urejal že prejšnji zakon, ki je predvideval tudi izvensodno poravnavo, zdaj pa naj bi to reševali z zadolžnicami. Nanaša se seveda na podjetja, kjer so kolektivne pogodbe omogočale 80-odstotne plače.

Celoten obračun vseh zadolžnic bo potekal prek ministrstva za ekonomske odnose in razvoj, kjer bodo izračune za nazaj, pregledali in izdali posebna potrdila. V podjetjih, kjer že imajo prvo soglasje agencije za privatizacijo, bodo lahko uporabili te zadolžnice. Drugi del zakona pa predvideva oprostitev plačila davka na tisti del dobiček, ki bo namesto plač uporabljen za notranji odkup.

Druga zakonska sprememba, ki ga je sprejela vlada, morda že prihodnji mesec pa naj bi jo po besedah državnega sekretarja za privatizacijo Tone Ropa obravnaval parlament, naj bi spodbudil podjetja, da bodo v prihodnjih letih notranji odkup izpeljali s pomočjo dobička in ne z zviševanjem plač. Podjetja, ki bodo delnice vplačevala iz dobička, bodo v tem delu oproščena plačila davka na dobiček, pod pogojem, da se bodo držala sklepov vlade o višini in dinamiki plač v podjetjih. To se nanaša tako na tisti del dobička, ki pripada vsem upravičencem iz notranjega odkupa in interne razdelitve kot tudi del nad dvema odstotkoma, ki pripada skladu za razvoj.

Podjetja pa bodo kupnino lahko obdržala tako, da bodo dobila posojilo sklada za razvoj, pod pogoji, ki jih bo določila vlada. Zakon naj bi torej spodbudil lastninjenje pred dobička, kupnina pa bi (za dobo petih let) ostala v podjetju, namenjena razvoju.

Vlada je sprejela tudi navodilo o dokumentaciji, ki jo mora lastninsko preoblikovano podjetje pred vpisom v sodni register priložiti zahtevi za pridobitev drugega soglasja agencije. Sprejela je tudi merila za odobritev prodaje dlenic ali sredstev podjetja tujemu kupcu. V pripravi pa je tudi zakon o prevzemu podjetij, ki naj bi to uredil po zahodnih zgledih.

UGODNA POSOJILA ZA PODJETJA-UVOZNIKE

V SKB banki vam nudimo ugodna posojila z dobo vračanja do treh let za plačilo uvoza preko banke:

- za repromaterial in surovine
- opremo
- dele opreme

Obrestna mera posojila se določi na podlagi izhodiščne obrestne mere, ki znaša 9,75 %, bonitete posojilojemalca in dolžine vračanja posojila.

Podrobnejše informacije vam bomo z veseljem posredovali v Sektorju kreditov (tel. 171-51-00) in na sedežih poslovnih enot SKB banke v Celju, Kamniku, Kočevju, Kopru, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Novem mestu in Škofji Loki. Lahko pa pokličete tudi Zeleni telefon 080 15 15.

SKB BANKA D.D.

Tehtnica Železniki novembra dobila mednarodno nagrado

Za Tehtnico pomembna nagrada

Ljubljana, 26. decembra - Tehtnica Železniki je v Parizu je novembra v Parizu prejela mednarodno nagrado, ki jo Trade leaders club podeljuje podjetjem za kakovost. Dobijo jo podjetja, ki so po mnenju komisije kluba s svojo pojavnostjo na evropskem trgu dokazala, da so njihovi izdelki ali storitve dosegli ali celo presegli evropsko raven kakovosti.

Nagrada je bila podeljena tudi na principu pojavljanja podjetja v medijih v tujini, sploh pa celostne podobe na mednarodnem tržišču. Pomembno vlogo so igrale tudi gospodarske zbornice. Poleg Tehtnice je nagrado prejelo še nekaj več kot sto podjetij, od slovenskih še dva (med njimi tudi Dem iz Križ pri Trzinu). Nagrada je bila podeljena v obliki zlatega kipca, med kandidati za nagrado pa so bila podjetja iz 40 držav.

Nagrada po dveh letih nastopanja na tujih trgih

Trade leaders club je mednarodna neprofitna organizacija, ki združuje 80 tisoč podjetij z vsega sveta, njen glavni namen pa je navezovanje poslovnih stikov ter pospeševanje trgovinske menjave med podjetji članicami.

Nagrada olajšuje navezavo konkretnih poslovnih stikov Tehtnice s tujimi partnerji, povečuje zaupanje partnerjev v njene izdelke. Izboljšuje ne samo ugled Tehtnice kot samostojnega podjetja, temveč tudi kot slovenskega podjetja

Slovenija pa s tem pridobiva tudi na ugledu in ga utrjuje. Poudariti je treba, da je Tehtnica nagrado prejela že po dveh letih nastopanja na tujih trgih.

Tehtnica ima 35-letno tradicijo na področju izdelovanja tehtnic in laboratorijske opreme, ustanovljena je bila leta 1959. Njihove tehtnice so bile najprej enostavne dvokodelične, nato so začeli z analitskimi tehtnicami, nadaljevali pa z modernimi elektronskimi večnamenskimi. Izdelovati so začeli tudi laboratorijske mešalce, stresalnike, centrifuge, uteži. Za popolnejšo ponudbo so za slovensko tržišče dopolnili svoj prodajni program še s trgovskimi tehtnicami japonskega podjetja Teraoka Seiko, tehtnice za splošno uporabo avstrijskega podjetja Schrenk, naslednje leto pa nameravajo vključiti še kakovostne industrijske tehtnice.

Sodelovanje z Domelom

Vodilni v Tehtnici se zavajajo, da brez medsebojnih povezav in sodelovanja z drugimi podjetji ne gre. Eno

Aleš Kušter (levo), vodja marketinga v Tehtnici in direktor Rudi Panjar (desno) menita, da se jim je usmeritev v kakovost in zaupanje v lastno znanje zelo obrestovala. Foto: M. G.

izmed njih so našli kar v svoji neposredni bližini - podjetje Domel je postal njihov glavni dobavitelj motorjev.

V dveh letih so postavili distribucijsko mrežo v ZDA, Nizozemski, Madžarski, Nemčiji, Avstriji, Angliji, Belgiji, Italiji, Portugalski in Hrvaški. Prek nje so letos izvozili dobrih 30 odstotkov skupne proizvodnje. Delež izvoza laboratorijskega programa je dosegel celo 80 odstotkov proizvodnje, od tega je 60 odstotkov izvoza pod lastno blagovno znamko. Izdelki Tehtnice se pojavljajo v spe-

cializiranih katalogih največjih prodajalcev laboratorijske opreme. Pri tem naj dodamo, da izvoz leta 1992 ni predstavljala niti enega odstotka.

Računajo, da bo letošnji skupni promet podjetja znašal 3,5 milijona nemških mark, rezultat bo pozitiven, vendar dobička ne bo. Omeniti je potrebno sodelovanje z Ministrstvom za znanost in tehnologijo, ki jim je sofinanciralo dva projekta. Menijo tudi, da bodo v dveh letih pridobili certifikat kakovosti S19001. • Š. Vidic

NA ŠTIRIH KOLESIH

Na cesti: AUDI A4

Ingolstadtski Audi nadaljuje s prenovno svojih modelov. Po aluminijastem prvencu A8 in A6 kot nadomestilu za serijo 100, je prišel na vrsto (za zdaj) najmanjši hišni model 80. Slednjega so prekrstili v A4, avtomobil pa je kljub povsem novi obliki ohranil predhodnikove karoserijske mere in vsaj na sprednjem delu tudi hišne oblikovne značilnosti, medtem ko so precej spremenili zadek, na katerem so nove tudi luči. Slabe štiri metre in pol dolgo limuzino s štirimi vrati bo poganjalo šest različnih motorjev. Na dnu ponudbe je znani 1,6-litrski štiritiralnik z močjo 74 KW/100 KM, nato sledita dva 1,8-litrski agregata, ki imata ob enaki prostornini različno moč, šibkejši 92 KW/125 KM, močnejši pa s pomočjo turbinskega polnilnika 110 KW/150 KM. Oba motorja imata petventilsko kar motorju zagotavlja boljši izkoristek, manjšo porabo goriva in čistejši izpuh. Od bencinskih motorjev sta na voljo še 2,6- in 2,8-litrski šestvaljnik (110 KW/150 KM in 128 KW/174 KM) od dizelskih pa 1,9-litrski s turbinskim polnilnikom in močjo 66 KW/90 KM.

Novi audi A4 bo imel bogato serijsko opremo, v katero bodo vključeni tudi ABS, varnostni vreči za voznika in sovoznika, osrednja ključavnica, po višini in globini nastavljiv servo volan, elektrificirani zunanji ogledali ter elektronsko blokado zoper tatove.

Slovenski Audi je zastopnik Porsche Inter Auto iz Ljubljane je vplačila za A4 začel sprejemati prav v teh dneh. Najcenejši bo model z 1,6-litrskim motorjem, za katerega bo potrebno odšteti maloprodajnih 39.680 mark, najdražji pa 1.8 quattro za 55.737 mark. • M.G.

Slovenski avtomobilski trg

Letos precej slabša prodaja

Na slovenskem avtomobilskem trgu je bilo letos po napovedih in pričakovanjih prodanih precej manj avtomobilov kot lani. Številke sicer še niso povsem dokončne, toda kot kaže bo letos prodanih nekaj več kot 50.000 avtomobilov (lani več kot 60.000), kar je seveda bistveno manj. V tržnih deležih so predvsem nazadovali japonski avtomobili, medtem ko so nekatere evropske znamke (VW, Seat, Opel...) doživele precejšen razmah, to pa velja tudi za domači Revov. Še bolj zanimiva so ugibanja za prihodnje leto, vendar večina zastopnikov že pričakuje, da bo prodaja podobna letošnji. • M.G.

Gorenjski presežek v menjavi s tujino

Kranj, 28. decembra - Gorenjsko gospodarstvo je v prvih devetih mesecih letošnjega leta v blagovni menjavi s tujino ustvarilo za 168 milijonov dolarjev presežka, slovensko gospodarstvo pa za 250 milijonov dolarjev primanjkljaja.

V prvih devetih mesecih letošnjega leta je gorenjsko gospodarstvo izvozilo za 653 milijonov dolarjev blaga, kar je bilo za 15,1 odstotek več kot lani v tem času, uvoz pa je znašal 485 milijonov dolarjev in bil za 21,3 odstotka večji. Približno polovico gorenjskega izvoza ustvarijo kranjska podjetja, ki so v prvih devetih mesecih letošnjega leta izvozili za 320 milijonov dolarjev, večji kot lani v tem času pa je bil za 11,8 odstotka. Po obsegu izvoza sledi dosedanja škofjeloška občina s 155 milijoni dolarji, večji pa je bil za 17,9 odstotka. Največji porast izvoza so zabeležili na Jesenicah, kjer je znašal 64 milijonov dolarjev, večji pa je bil za 36,1 odstotka. V dosedanji radovljiški občini je znašal 76 milijonov dolarjev in porasel za 13,8 odstotka, v trziški pa je znašal 37 milijonov dolarjev in porasel za 5,9 odstotka.

Uvoz gorenjskega gospodarstva je v letošnjih prvih devetih mesecih znašal 485 milijonov dolarjev in bil za 21,3 odstotka večji kot v tem času. Povečali so ga v vseh dosedanjih gorenjskih občinah: na Jesenicah za 2,8 odstotka, v Škofji Loki za 24 odstotkov, v Radovljici za 23,4 odstotka, v Kranju za 18,7 odstotka in v Trzinu za 10,8 odstotka.

Slovenski izvoz je v prvih devetih mesecih letošnjega leta znašal 4.875 milijonov dolarjev in bil za 8,1 odstotka večji kot lani v tem času, uvoz pa je znašal 5.126 milijonov dolarjev in bil večji prav tako za 8,1 odstotka.

Dve namesto enega poštnega podjetja

Kranj, 28. decembra - S 1. januarjem prihodnjega leta bo dosedanje PTT podjetje Slovenije razdeljeno na dve samostojni enoti, podobno bo na dva dela razdeljena tudi poslovna enota v Kranju.

Razdelitev PTT Slovenije so načrtovali že dalj časa, s prihodnjim letom bo dosedanja PTT Slovenije razdeljena na dve samostojni podjetji: Telekom Slovenije, p.o., in Pošta Slovenije, d.o.o. Tako pošta kot telekomunikacije bosta samostojno lažje kos izzivom časa, podobna delitev se je v razvitih evropskih državah že obnesla.

Obe novi podjetji bosta na začetku organizirani tako kot dosedanje skupno podjetje, kar pomeni, da bodo za pošto in telekomunikacije po posameznih slovenskih regijah skrbele poslovne enote. Novi podjetji sta na območju dosedanje poslovne enote PTT Kranj ustanovili dve poslovni enoti in sicer: Telekom, p.o., PE Kranj in Pošta Slovenije, d.o.o., PE Kranj. Obe poslovni enoti imata sedeže v Kranju.

Poslovni almanah

Kranj, 28. decembra - Gospodarski vestnik je te dni izdal Poslovni almanah za leto 1995, knjižico so kot darilo poslali bralcem Gospodarskega vestnika in letos prvič tudi bralcem Financ.

Poslovni almanah ponuja številne uporabne in aktualne gospodarske informacije o Sloveniji in svetu, najpomembnejše vodilo pri pripravi je bila koristnost informacij v uvodu piše Vesna Bertonec Popit, ki je zbrala gradivo. V tej žepni knjigi boste našli kup podatkov, ki jih potrebujete pri odločanju, izvedeli boste, katera podjetja so bila lani najuspešnejša in največja pri nas, kdo so bili lani najuspešnejši slovenski direktorji, kakšno je bilo trgovanje s svetom, kakšna so bila pri nas gospodarska gibanja, kako so se gibale cene, kakšne so bile plače in kakšni tečaji najpomembnejših valut,

kam se lahko obrnete na pomembne poslovne informacije v posamezni državi itd.

Iščemo zastopnika na območju Gorenjske Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- trgovec ali komercialist
- možnost skladiščenja
- lasten prevoz
- poznavanje tržišča

Pismene prošnje pošljite najkasneje do 10. 1. 1995 na naslov: PLANA, d.o.o., Podjetje za proizvodnjo in trgovino, Počehova 27 a, 62000 Maribor.

Iščemo zastopnika na območju Gorenjske Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- trgovec ali komercialist
- možnost skladiščenja
- lasten prevoz
- poznavanje tržišča

Pismene prošnje pošljite najkasneje do 10. 1. 1995 na naslov: PLANA, d.o.o., Podjetje za proizvodnjo in trgovino, Počehova 27 a, 62000 Maribor.

mobitel

BEŽKOVA VILA - arh. PLEČNIK 1936
PE KRANJ, Koroška c. 27
Tel.: 064/222-616

MEŠETAR

Cene kmetijskih in gozdnih zemljišč

V jeseniški občini je za kvadratni meter gozdnega zemljišča prvega bonitetnega razreda treba odšteti 101 tolar, za zemljišče drugega razreda 85 tolarjev in za zemljišče tretjega razreda 69 tolarjev. Gozdno zemljišče četrtega razreda je po 47 tolarjev za kvadratni meter, petega razreda po 38 tolarjev, šestega po 25 in sedmega po 13 tolarjev. Poglejmo še cene za njivo oz. za intenzivni sadovnjak! Prvi razred - 315 tolarjev, drugi - 283,50 tolarja, tretji - 252, četrty - 220,50, peti - 189, šesti - 157,50, sedmi - 126 in osmi razred - 94 tolarjev. In koliko je v kranjski občini treba odšteti za pašnik? Pašnik prvega bonitetnega razreda stane 109 tolarjev, pašnik drugega razreda 94 tolarjev in pašnik tretjega razreda 78 tolarjev. Četrty razred je po 62 tolarjev, peti po 47, šesti po 31 in sedmi po 16 tolarjev za kvadratni meter. Cene, ki jih navajamo, so okvirne ali izhodiščne, sicer pa vedno obveljajo tiste, ob katerih si kupec in prodajalec sežeta v roke. K ceni gozdnega zemljišča je treba prišteti še vrednost lesne zaloge.

Kmetijski pridelki na tržnici

Na kranjski tržnici prodajajo krompir po 40 tolarjev za kilogram, jabolka po 80 tolarjev in jajca po 15 tolarjev. Solata stane 200 tolarjev, prav toliko tudi cvetača. zelje je po 100 tolarjev, orehova jedrca po 800, fižol po 300 in korenje po 160 tolarjev. Za kilogram čebule je treba odšteti 150 tolarjev, za kilogram česna pa 250 tolarjev.

Cene sadja in vrtnin

Na avtomatskem telefonskem odzivniku 98-23 se poleg kmetijskih nasvetov, ki jih pripravljajo v Kmetijskem zavodu Ljubljana, neprekinjeno, podnevi in ponoči "vrtijo" tudi cene sadja in vrtnin, ki veljajo pri prodaji na debelo. Poglejmo, kakšne so bile cene 20. decembra!

* jabolka	50 - 65	* krompir	30
* solata endivija	100	* peteršilj	200
* čebula	70 - 80	* cvetača	120 - 150
* zelje v glavah	40 - 50	* kislje zelje	80
* rdeča pesa	60	* koleraba	80
* špinača	200	* česen	160 - 190
* hren	330	* kislja repa	100

Cene v zadružni trgovini

Gozdarsko kmetijska zadruga Srednja vas, trgovina v Bohinjski Bistrici:

* KAN, vreča 50 kg	1.080	* K - 18, vreča 50 kg	1.550
* oves, vreča 40 kg	1.096	* ječmen, vreča 50 kg	900
* koroza, vreča 50 kg	1.100	* pšen. krm. moka, 40 kg	768
* NSK, vreča 10 kg	480	* pšenica, vreča 10 kg	290
* pesni rezanci, 40 kg	1.044		
(Vse cene so brez prometnega davka.)			
* bovisal, 5 kg	562	* kravamin 6, 1kg	189
* kravamin 3, 1 kg	147	* vitaredin, 2 kg	413
(Vse cene so s prometnim davkom.)			

Želimo vam SREČNO NOVO LETO!

AG GANTAR
64202 NAKLO, Bratov Praprotnik 10
Telefon/fax: 064/47-035

IZPUŠNI SISTEMI

Izdelujemo, montiramo in popravimo izpušne sisteme za vsa osebna vozila.

- NERJAVEČA ALU PLOČEVINA
- ŠPORTNI IZPUŠNI SISTEMI
- IZPUŠNI SISTEMI TUDI ZA VETERANE
- KONKURENČNE CENE
- MOŽNOST PLAČILA NA 2 ALI 3 ČEKE

ANTENSKÉ NAPRAVE LUKEŽ
prodaja • servis • montaža • svetovanje
GLAVNI TRG 22. KRANJ, TEL.: 064/224 500

TV sprejemniki:
ELEKTRONIKA
PHILIPS NOKIA GRUNDIG
GoldStar

SAT SISTEMI: PEACE, NOKIA, LA SAT, ELEKTRONIKA

PRVIČ V SLOVENIJI ZAKONITO VEČ PROGRAMSKI PAKET KODIRANIH PROGRAMOV

MULTI CHOICE
FILMNET
PODNAPISI V SLOVENSLEM JEZIKU

DELOVNI ČAS OD 8. DO 12. IN OD 18. URE, SOBOTA OD 8. DO 12. URE

REMOONT p.o. KRANJ

SERVISNO PRODAJNI CENTER KRANJ - LABORE
TEL. 064/223-276, 211-225

RENAULT

SUPER NAKUP DO 31. 12.

VOLVO

- popust na posamezne modele
- staro za novo
- ugodni krediti na 4 leta brez pologa
- testne vožnje
- novoletno darilo

Rafinirana likovna spremljava

Prav gotovo niso samo oboki razstavnega prostora radovljiške Šivčeve hiše tako poudarili v decembru razstavljene ilustracije Marije Lucije Stupice, da so se obiskovalcem in poznavalcem njenega slikarstva zazdele drugačne. Že tako so njene ilustracije nekaj posebnega, pripovedujejo svojo samostojno likovno zgodbo, pa čeprav so v celoti ali pa največkrat zelo rahlo navezani na književni tekst. Nesporno prva dama slovenskega ilustratorstva je za radovljiško razstavo pripravila izbor iz svojih najuspešnejših ilustracij, rahločutnih, največkrat v zamolkljih barvah, spremljavalk pravljic in tudi otroških pesmi. Že od svoje prve in tudi nagrajene slikanice Kraljična na zrnu graha, pa vse do zadnjih, kot so Mahajana, Lenora, Srečni kraljevič in druge, ji uspeva ustvariti ob besedilu v knjigi tudi enakovredno ali še boljše likovno "besedilo", ki govori povsem samosvoje in samostojno.

Menda ne razstavlja posebno radi, vendar pa bi v letu, ki mineva, vendarle lahko naštel kar pet vaših razstav, tri skupinske in dve samostojni.

"Res ne razstavljam posebno rada. Udeležujem pa se mednarodnih razstav ilustracij, na primer razstave Podobe domišljije: ta potuje kar celo leto po evropskih centrih od Pariza do Benetk, in gre pravzaprav za eno in isto razstavo. Samostojnih razstav pa imam dejansko bolj malo, v primeri z drugimi slikarji res manj, toda v dveh desetletjih, kolikor ustvarjam, pa seznam razstav vendarle ni tako majhen."

Se vam ne zdi, da je radovljiška galerija v Šivčevi hiši za vaše likovno ustvarjanje bolj pomembna kot se zdi?

"Mogoče res. Prva moja samostojna razstava ilustracij je bila leta 1977 prav v Radovljici v dvorani tamkajšnje radovljiške graščine. Takrat sem bila še začetnica, komaj leto prej sem diplomirala."

Zdaj se ponovno predstavljate na samostojni razstavi ilustracij v Šivčevi hiši, vendar pa zdaj prav gotovo kot najboljša slovenska ilustratorica.

"Posebej me veseli, da v Muzeju Radovljica nastaja tudi zbirka slovenskih ilustracij kot edina te vrste pri nas in k temu, kot se sliši, naj bi dodali še stalno slovensko razstavo ilustracij."

Zrasli ste v slikarski družini: vaši starši, oče Gabrijel in mati Marlenka, sta med najznamenitejšimi imeni slovenskega slikarstva oziroma ilustratorstva. Je bilo ob dejstvu, da ste rasli ob slikarskih barvah in čopičih, sploh kakšna možnost, da ne bi tudi vi izbrali tega poklica?

"Slikarstvo mi res ni bilo tuje. Kot otrok sem celo mislila, moja mama še zdaj pripoveduje to anekdoto, da pač vse mame rišejo. Šele ko sem šla v šolo, se mi je razkrilo, da imajo tudi druge poklice. No, starši me niso posebej usmerjali v slikarstvo, tudi sama sem imela najrazličnejše predstave o tem, kaj bi hotela delati. Preden sem se vpisala na akademijo za likovno umetnost, sem z vinjetami in manjšimi ilustracijami sodelovala v Cicibanu, Pionirju in mogoče še kje."

Danes so ilustracije Marije Lucije Stupice polnokrvno slikarstvo prefinjene lepote, pogosto polno "romantične" tragike z nadihom transcendentnosti in ljubezni do filigransko izdelanega detajla. Nema lokrat nas umetnica preseneti s prikritim, ostrim, trpkim, rafiniranim humorjem, ki so ga polne predvsem ilustracije Andersenovih pravljic.

Maruša Avguštin, spremna beseda v katalogu - koledarju k razstavi v Šivčevi hiši, december 1994

Toda iz tega bolj malo resnega likovnega ukvarjanja, ste kar nenadoma prišli do svoje prve slikanice...

"Res je bilo vse bolj igra. Med zimskimi počitnicami, še zelo na začetku študija, sem brala Andersenove, med njimi Kraljično na zrnu graha. Narisala sem nekaj risb, staršem so bile všeč in tudi Kristini Brenkovi, takrat urednici pri Mladinski knjigi. Takoj je slikanico uvrstila v knjižni program in tako se je začelo zares."

Bila je tako dobra, da ste zanjo še kot študentka prejeli Levstikovo nagrado. Je bilo to odločilno, da ste se povsem posvetili ilustracijam?

"Nagrada je res spodbuda, je priznanje, in odgovornost. Če primerjam svoje prve knjige

Marija Lucija Stupica
Portret: Jane Štravs za Ars Vivendi

s knjigami zadnjih desetih let, se je moj odnos do dela spremenil. Če sem je Kraljično na zrnu graha delala z obilo humorja, pa so kasnejše slike resnejše in zahtevnejše. Mislim, da je to predvsem povezano z mojim odnosom do sveta, ki z leti in izkušnjami postaja bolj občutljiv in drugačen. Zanimajo me teme, ki govorijo o stvareh, o katerih želim tudi sama govoriti v likovnem jeziku."

Je to Andersen? Ilustrirali ste kar nekaj njegovih pravljic?

"Imam srečo, da si delo lahko izbiram sama. Andersenove pravljice so me v nekem obdobju res zelo pritegovale: Leteči lonček, Pastirica in dimnikar, Mala morska deklica, Svinjski pastir. Če zadnje čase ni kakšne njegove pravljice na moji delovni mizi, še ne pomeni, da nimam več načrtov zanje, sploh ne, še mislim nanje."

Skoraj največkrat - poleg pesmi za otroke - ilustrirate knjige pravljic. Očitno vam pomenijo nekaj več.

"Dobre pravljice so namenjene tako otrokom kot odraslim. Nekdaj so jih odrasli pripovedovali otrokom in tudi odraslim. Znana je simbolika, večkrat tudi krutost v pravljicah bratov Grimm. Prav tako so tudi Andersenove pravljice večplastne in otroci in odrasli jih lahko sprejemajo na različnih nivojih. Odvisno od zrelosti, izkušenj in znanja."

Vaša ilustracija k pravljici pa je bolj razumljiva odraslim kot otrokom.

"Ilustracijo ne razumem kot pedagoško, vzgojno spremljavo in ponazoritev teksta. Tekst uporabljam pri delu le kot libreto. Zame je ilustracija likovno delo, ki lahko živi samostojno kjerkoli in ne potrebuje nobene posebne razlage."

Prav zato so tudi vaše samostojne razstave ilustracij lahko tako zanimive in sporočilne kot sicer vsaka druga slikarska razstava. V bistvu so slikarska razstava.

"Res je, ilustracije v povezavi s knjigo vsekakor učinkujejo drugače, povsem na novo pa učinkujejo, kadar jih lahko gledamo kot samostojne likovne stvaritve, za marsikoga so presenečenje in spoznanje, kaj lahko ilustracija tudi je."

Pri vašem delu barve, ki jih uporabljate, igrajo posebno vlogo. Pri tem več kot po svetlih, toplih barvah, posegate po temnih...

"Z barvami lahko najučinkoviteje predstavim vzdušje. Ne maram rumenih, rdečih barv, zato tudi ne izbiram zgodb, ki bi jih morala predstaviti s takimi toplimi barvami; moje barve so modra, vijolična, siva, skratka hladne barve."

Razen tega, da ste kot ilustratorica knjig za otroke izbrali ilustriranje, ki je "berljivo" tudi ali pa predvsem odraslim, so vaši izdelki nekaj posebnega tudi zaradi tehnike slikanja.

"Slikam v kombinirani tehniki suhega pastela, gvaša in akvarela. Slike so zato posebej občutljive na dotik, zato je morda tudi to eden od vzrokov, da se težko odločim za razstavo svojih del. Težavno je že v tiskarni, saj slike ne prenesejo najmanjše kapljice vode in ne dotika. Katastrofa je takoj tu. Ne maram pa delati s sodobnimi sintetičnimi barvami. Ne, to ni zame."

Seznam knjig, ki ste jih ilustrirali, je kar dolg, nekaj več kot trideset knjig za otroke obsega. Med pravljicami, ki ste jih ilustrirali, je veliko tudi otroške poezije,

med njimi se največkrat poleg Svetlane Makarovič pojavlja Niko Grafenauer.

"Duhovite zgodbe Svetlane Makarovič spadajo v moje zgodnje humorno obdobje, o katerem sva govorili na začetku. Grafenauer ima krasne pesmi za otroke. Tako sem iz zbirke Nebotičniki, sedite izbrala nekaj pesmi za slikanico Lokomotiva, lokomotiva. Čez nekaj let sem delala zgodbo o Majhnici in nato še nadaljevanje - Mahajana."

Neznosni Fred je nežna slikanica o deklci, ki išče svojega izgubljenega medvedka. Slikanica je izšla prav pred kratkim, v začetku decembra. Se samo zdi, ali ste res izbirali za vas malo redkeje uporabljene toplejše tone?

"Res je. Pri teh ilustracijah sem morda bolj kot kdaj prej mislila na svoje otroštvo. Tudi pohištvo, ki "nastopa" v ilustracijah, je moje pohištvo; pravzaprav je to zapuščina moje babice. To je del mojega otroštva, to babičino "alt deutch" pohištvo toplih rjavih barv in stari predmeti."

Rekli ste, da vam pravljice od nekdanje veliko pomenijo. Ste potem svoji hčerki brali pravljice, ali ste ji risali?

"Brala, seveda, tako kot vsi drugi. No, tudi sem ji kaj malega narisala, na primer nočnega možička z zvezdami in luno, ki je ob njeni posteljici preganjal hude sanje. Sicer pa svoje risanje jemljem sila resno, ko rišem, rišem za delovno mizo. Vse drugo je bolj mimogrede."

Kar nekaj ilustratorjev ve povedati, da zima ni najbolj ugoden čas za delo zaradi pomanjkanja dnevne svetlobe. Je tako tudi z vami?

"Svetloba je pozimi res problem, toda v mojem ateljeju tudi poleti čez dan prižigam svetilko. Zimski čas pa imam sicer rada, ob začetku zime postanem dobre volje in naslednje mesece ogromno naslikam, medtem ko sem poleti dosti manj kreativna, je prevročje."

Vedno je zanimiv pogled v umetnikovo delavnico. Kaj prav zdaj nastaja?

"Nastajajo ilustracije za Hrestača avtorja E.T.A. Hoffmana. Obsežno delo, ki bo vsega skupaj nastajalo okoli tri leta, bo izšlo pri DZS najverjetneje konec prihodnjega leta."

Koliko časa pa nastajajo ilustracije za določeno knjigo?

Zelo različno. Buerger - Prešernovo Lenora sem na primer delala kar poldrugo leto, tudi Andersenova Mala morska deklica je dolgo nastajala. V povprečju nastanejo ilustracije za knjigo v enem letu. Tudi moja tehnika je malo bolj zamudna kot druge. Pa še nekaj je. Zelo dolgo in zelo temeljito se pripravim, še preden sedem za delovno mizo. Dobesedno se moram preseliti v čas dogajanja. Pri Andersenovi Pastirici in dimnikarju sem na primer iskala po münchenskih muzejih, ogledovala meisenski porcelan, iskala po knjigah in podobno. Tako se lotim vsake knjige. Na srečo ni treba vsakokrat potovati kam daleč, pri Neznosnem Fredu, ko sem uporabila babičino pohištvo, že ne."

Za svoje ilustracije ste že nekajkrat tako doma kot v tujini dobili celo vrsto priznanj: nekajkrat Levstikovo, Kajuhovo, lani Smrekarjevo, na svetovnem bienalu ilustracije leta 1985 tudi Zlato jabolko, pa nagrado Prešernovega sklada...

Kar nekaj jih je, res. Toda najbolj sem bila vesela prve nagrade za slikanico Kraljična na zrnu graha. Pri dvaindvajsetih letih kaj takega res nekaj pomeni.

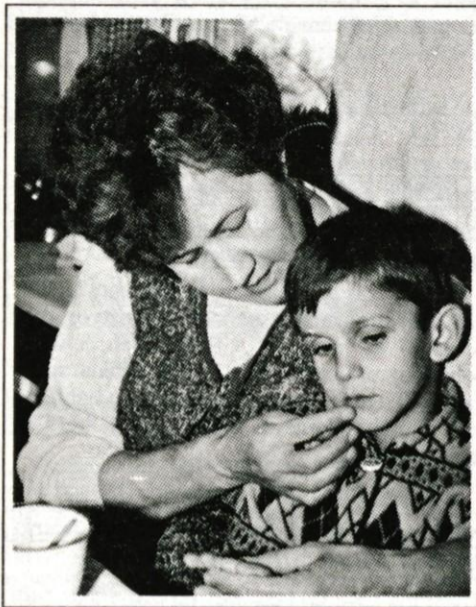
Danica Zavrl Žlebir

Valjavčev Gregi po operaciji počasi okreva

Prazniki, kronani z nepopisno srečo

6-letni Gregor Valjavec iz Leš pri Trziču je že naš stari znanec. Tik pred božičnimi prazniki sta se z mamico Majdo vrnila iz Londona, kjer so ga operirali na srčku.

Leše, 28. decembra - Mnogi znanci in neznanci so mu želeli uspešno operacijo in hitro ozdravljenje, mnogi pa so družini Valjavec tudi z denarnimi prispevki pomagali, preden je Gregi z mamico Majdo odpotoval na tuje. Stroške operacije in pot v London so Valjavčevim sicer pokrili pri zdravstveni zavarovalnici, toda ljudje iz Trziča in širše Gorenjske so kljub temu solidarno prispevali družini s petimi otroki, kjer sta oba starša že tri leta brez zaposlitve.

Pri Valjavčevih šele zdaj počasi prihajajo k sebi. To leto so v pričakovanju težke operacije za najmlajšega Gregorja neprestano živeli v negotovosti. Že aprila so kardiologi v Ljubljani napovedali, da bo potrebna operacija, in se kasneje odločili, da jo bodo opravili v Londonu. Gregi ima namreč od rojstva težave s srčkom in še čisto majhnega so prvič operirali. 4. decembra letos sta z mamico odpotovala v London, kjer so dečka v Harley Street Clinic že čez šest dni operirali in mu namesto zožene žile med srcem in pljuči vstavili novo. Preden sta odpotovala, je bila mama v skrbeh, kako bo zmogla vse stroške, povezane s potovanjem na tuje. Še preden je zdravstvena zavarovalnica Valjavčevim nakazala potreben denar, že so se odzvali številni bralci Gorenjskega glasa in poslušalci Radia Trzič, ki je za Gregca izpeljal dobrodelno zbiralno akcijo.

"Na našem računu se je tedaj nabralo kakih dvesto tisočakov. Tega denarja se zaenkrat še nismo dotaknili, saj pričakujemo, da bomo iz Londona morda dobili še kak račun, ker so Gregiju pred operacijo srca opravili še operacijo zob," nam je pripovedovala mama Majda, ko smo Valjavčeve obiskali pred novim letom. "Zaradi nepredvidenega puljenja zob, ki so ga Gregiju opravili pod narkozo, bi se lahko najino bivanje na tujem zavleklo za tri tedne. Na srečo pa so se mu usta naglo celila in že po štirih dneh je bil lahko operiran na sičku. Ko sva v sobi čakala, da pridejo ponj in je na hodniku zaslišal voziček, s katerim so ga že prvič peljali v operacijsko dvorano, je hudo jokal. Operacija je trajala dolgih šest ur. Čeprav me je gospod Vili Savrič, Slovenec, ki v Londonu živi več desetletij, tisti čas vodil po mestu in mi razkazoval njegove posebnosti, nisem imela dosti od oglada, saj sem bila z mislimi ves čas pri sinu. Neprestano sem gledala na uro in priganjala svojega spremljevalca, naj se že vrneva v bolnišnico. Ko sva se vrnila, operacija še ni bila končana, malo pred drugo uro pa je iz operacijske dvorane prišel dr. Stark ves nasmejan in mi v češčini (menda je po rodu Čeh) oznani, da je operacija uspela. Uro zatem sem Gregija že lahko videla. Po nekaj dneh na intenzivni negi, ko me je še hudo skrbelo zanj, sva se preselila v skupno bolniško sobo, teden dni po operaciji pa v Slovenski dom, kjer so naju že ob prihodu v London prijazno sprejeli. Nepopisno srečna sem bila, da se je vse dobro izteklo. Počutila

sem se tako, kot vsakokrat v porodnišnici, ko so mi povedali, da sem postala mamica."

Valjavčevi so preprosti ljudje, ki nimajo veliko izkušenj s potovanji v veliki svet. Zato jih je skrbelo, kako se bo mama z Gregcem znašla v tuji deželi. Prek župnika v Bistrici so navezali stike s Slovenskim domom v Londonu, kjer službuje slovenski župnik Stanko Cikaneč. Tam so Valjavčeva prijazno sprejeli, Gregca je obdaril tudi Miklavž, za spremstvo po Londonu pa se je prijazno ponudil Vili Savrič, ki ima že veliko izkušenj s slovenskimi otroki, ki so bili operirani na isti kliniki kot Gregi. Majda Valjavec s hvaležnostjo omenja še druge ljudi, ki so jima pomagali, da sta se znašla na letalu, na carini, v mestu, na potovanju v domovino, pa tudi nekatere v Londonu živeče Slovence, ki so ju obiskali v bolnišnici. Med njimi je bila tudi gospa Metka Kogoj, ki že 35 let živi v Londonu.

Podobno kot mama v Londonu so za Gregca trepetali doma v Lešah. Oče Franc pravi, da so bile to menda najtežje ure v njegovem življenju. Doma je moral gospodariti na majhni kmetiji, gospodinjiti, skrbeti za preostale otroke in bolno mater, z enim ušesom pa je ves čas čakal na telefonski klic iz tujine.

Valjavčevi so iskreno hvaležni vsem dobrotnikom, ki so jim ob Gregčevi bolezn materialno in tudi moralno pomagali. Med dobrotniki pa se je posebno dobro izkazal podjetnik Drago Lazar iz Kranja, ki je ponudil dva tisoč nemških mark za pot v London. Ta znesek je sicer plačala zdravstvena zavarovalnica, dobrotnik pa je vseeno vztrajal, da družina sprejme ponujeni denar. Valjavčevim, ki so se morali zaradi svoje stiske doslej marsičemu odreči, bo nedvomno prišel prav.

"Z ženo sva se vsak dan slišala. Preden se je vsa družina zvrstila pri telefonu, saj nas je hotel Gregi vse po vrsti slišati, je minilo debele pol ure. Računa za telefon sicer še ni bilo, vendar sem se že obrnil na PTT, če mi bodo priznali kako olajšavo. Večinoma smo namreč klicali od doma, saj se je ženi v Londonu s telefonsko kartico za 10 funtov kar prehitro obračal telefonski števec. Sredi decembra je šla v bolnišnico še mama. Potem je padel sneg in moral sem na pluzenje. Še uro, preden sem šel pretekli četrtek iskat ženo in sina na letališče Brnik, sem po vasi pluzil sneg."

Gregi in mamica Majda sta zdaj srečno doma. Ta teden so obiskali tudi zdravnike v Ljubljani. Gregi bo moral še nekaj časa jemati zdravila, sicer pa so mu priporočili čimveč gibanja. Že pred operacijo je bil zelo živahen otrok, ki pri igri ni maral zaostajati za vrstniki. Vzdržljivost si je pridobil tudi na Dobrči, kjer Valjavčevi vsako leto pasejo živino. Tako si namreč pomagajo, odkar sta Franc in Majda brez službe. Oba sta ostala brez dela 1991. leta, Franc po propadu Gozdnega gospodarstva, Majda po stečaju BPT. Zdaj se preživljajo z delom na kmetiji, za štiri otroke pa dobijo samo 24 tisočakov doklad. Z dobrodelno akcijo zbrani denar jim bo prav prišel, saj je s štirimi šoloobveznimi otroki veliko stroškov. Pri Valjavčevih je sicer pet otrok, le najstarejši 19-letni Tomaž je že pri kruhu. Za njim si sledijo 13-letni Franci, 12-letna Maja, 10-letna Marjetka in Gregi, ki bo spomladi napolnil sedem let in bo kmalu prvošolec v leški šoli. Odkar je bil najmlajši operiran in njegovemu zdravju dobro kaže, je družinsko vzdušje veliko bolj srečno in sproščeno. Ob našem obisku je družina posedla po kuhinji in otroci, ki hodijo tudi v glasbeno šolo, so na kitari in citre zaigrali nekaj božičnih pesmi. Gregi pa si zdaj, ko je skoraj zdrav, želi harmoniko.

• D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

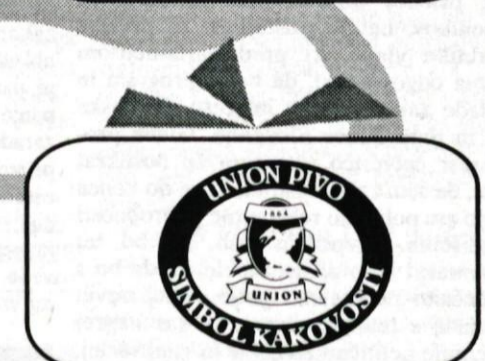
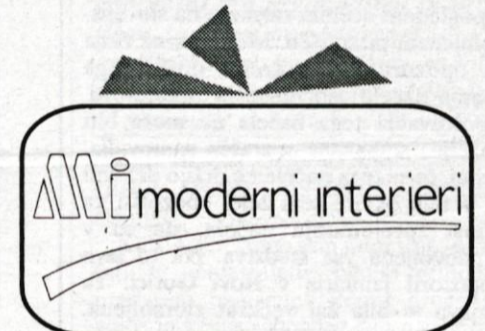

Gregi tik po operaciji na londonski kliniki

v SREČNO NOVO LETO

1995!

Milan KUČAN, predsednik Republike Slovenije, odgovarja na vprašanja Gorenjskega glasa

Moja moč je v javni in moralni besedi

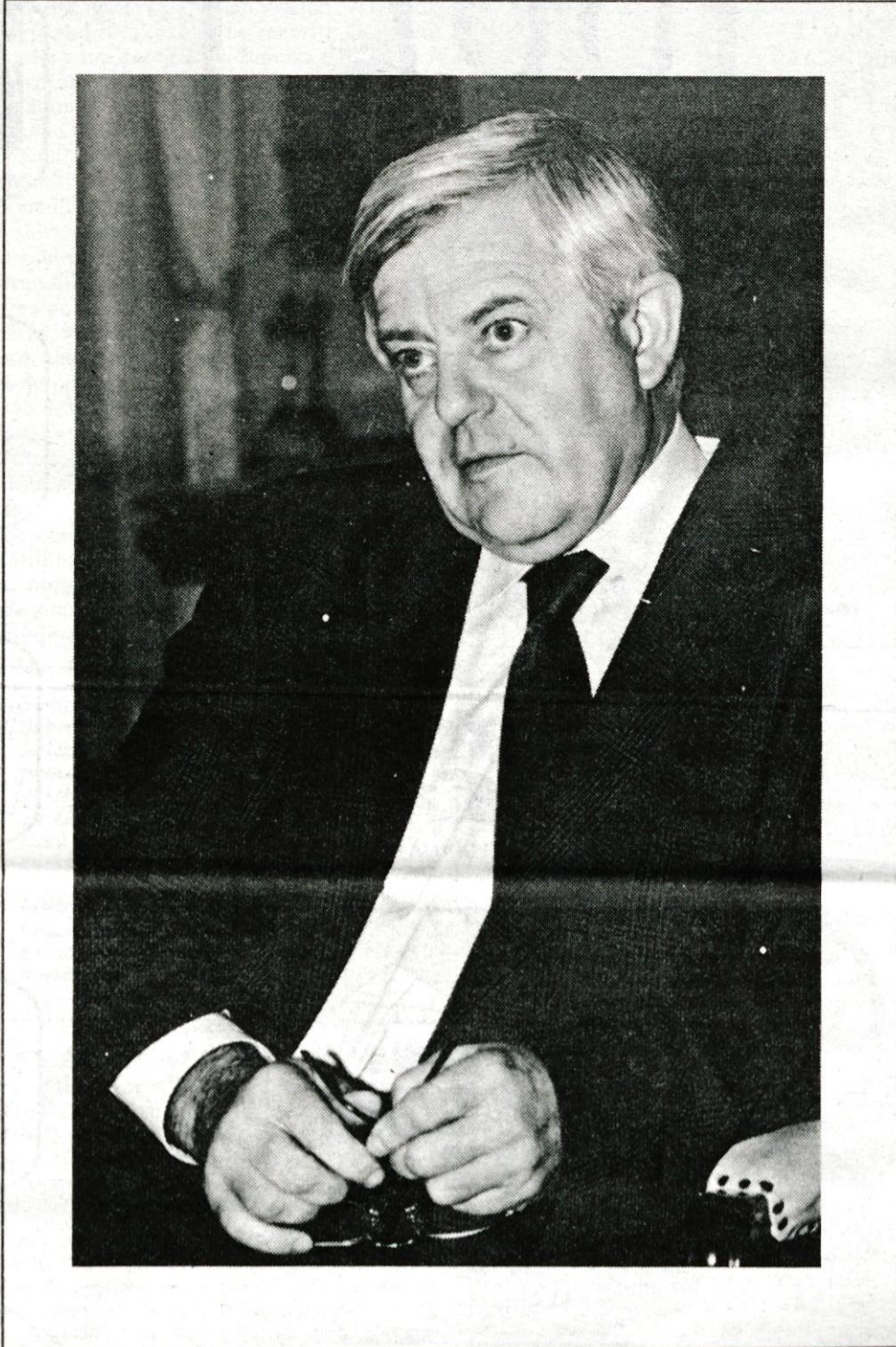
“K javnemu nastopanju, k javni presoji, me zavezuje moralna stran in dejstvo, da sem bil izvoljen na neposrednih volitvah, kar se dostikrat zavestno spregleduje posebno pri tistih, ki se moje besede in presoje bojijo,“ pravi med drugim v prazničnem intervjuju predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

Slovenska politika je leta 1994 preživljala številne pretrese, od odstopov ministrov do raznih afer. Večkrat ste bili omenjeni tudi vi, posebej po vašem novogoriškem nastopu in Smolnikarjevi aretaciji v Depali vasi. Govorili ste v državnem zboru in povedali svoje videnje slovenskih razmer. Ste lahko opravljali naloge, ki jih imate po ustavi kot predsednik republike?

KUČAN: “Razmere so takšne, kakršne pač so. Je pa vprašanje, kako so nastale, ali stihijsko ali kot rezultat neke načrtno politike. Ob vprašanju, zakaj se dogajajo afere, je pomembno tudi, kakšni načini se uporabljajo pri razreševanju teh konfliktov. Demokracija pravzaprav ni v vsebini, ampak v metodah, ki se uporabljajo. Na to sem pravzaprav želel opozoriti v svojem nastopu pred državnim zborom, za katerega sem bil zaprosen, in da s svojim pogledom ocenim razmere na slovenskem političnem prizorišču. Moja glavna želja je bila opozoriti na potrebo doslednega spoštovanja načela ustavnosti in zakonitosti. Brez spoštovanja tega načela ne more biti demokracije, ampak se razraščata samovolja. Še posebej, če se tega načela ne držijo državni organi. V tem okviru sem želel opozoriti na pogubnost sprejemanja načela, da so v politiki dovoljena vsa sredstva. Na to sem prvič opozoril januarja v Novi Gorici. Ta moja izjava je bila žal večkrat zlorabljena. Bilo je veliko manipulacij, čeprav obstoji tonski in magnetoskopski zapis Televizije Slovenije, ki pa ga ni celovito predvajala. S to manipulacijo se je meni oziroma mojemu protestu zoper prakso, po kateri so v politiki dovoljena vsa sredstva, pripisalo zavzemanje za takšno prakso in takšno ravnanje.”

Gre po vaše v tem primeru tudi za spor med vami in Janezom Janšo, ki je in še s prstom kaže na vas kot sokrivca za njegovo aretacijo oziroma za proces zoper četverico in človeka, ki naj bi poosebljal stari sistem in s tem zaviral demokracijo?

KUČAN: “Najprej bi rad rekel, da jaz poosebljam zgolj sebe in svoje politične koncepte. Kar zadeva spor z bivšim obrambnim ministrom, bi rad povedal, da nisem imel in nimam nobenega spora z njim. Njegove politične koncepcije so povsem drugačne od mojih, a so legitimne. Sem pa in bom opozarjal na nezakonito delovanje slehernega državnega funkcionarja in slehernega državnega organa, čeprav gre za ministrstvo ali ministra. Oba sta dolžna delovati na osnovi zakona in ustave v interesu vseh državljanov Slovenije. Nihče si ne more prilaščati državnega organa ali ga podrežati interesom stranke. V svojem nastopu v državnem zboru sem navedel nekaj mojih poprejšnjih opozoril vladi na primere nezakonitega postopanja državnih organov. Če bi bila opozorila upoštevana, morda ne bi prišlo do neprijetnih dogodkov in najbrž tudi ne do odstopov ministrov. Odstopi ministrov in njihove razrešitve so navsezadnje v demokraciji normalna, čeprav ne najbolj zaželena stvar. Pri nas so bolj nenormalne reakcije na razrešitve. Kar spomnite se demonstracij pred parlamentom, kot da je ministrstvo priposestovana pravica posameznika in njegovih somišljenikov, ne pa pristojnost in presoja predsednika vlade, ki pred parlamentom prevzema odgovornost, da bosta program in delo vlade zakonita in v interesu slovenske države in državljanov Slovenije. Glede procesa zoper četverico sem sam že dostikrat povedal, da sem zainteresiran, da se do konca raziščejo vse politično relevantne podrobnosti in okoliščine. Prepričan sem, da bo tej parlamentarni komisiji to uspelo, in da bo s tem končano neomejeno polje vselej novih manipulacij s tem procesom, ki kar naprej obremenjuje politično življenje in vanj vselej, ko je to komu potrebno za preusmeritev pozornosti, vnaša elemente procesa JBTZ.”

Zlomiti me hočejo moralno

Kdaj se odločite za nastop v javnosti? Kje je tista meja, ko ocenite, da je potrebna vaša, predsednikova beseda? Glede tega sta v Sloveniji dva bloka: prvi meni, da bi morali molčati, drugi pa terja vaše pogostejše posredovanje.

KUČAN: “Za javni nastop se odločam takrat, kadar presodim, da bi bilo treba o razmerah javno spregovoriti državljanom. K javnemu nastopanju, k javni presoji me zavezuje moralna plat dejstva, da sem izvoljen na neposrednih volitvah in odgovornost volivcem. To dostikrat zavestno spregledujejo posebno tisti, ki se moje javne besede in presoje naših razmer bojijo. Bojijo vse kritične besede o svojem delu. Res je, da naša zavest o ustavni ureditvi in ustavni razporeditvi moči šele zori, in da se še ni prijel zavest, da je nosilec zakonodajne moči parlament, da je izvršna oblast vlada, in da predsedniku v tako postavljeni parlamentarni demokraciji pač ostaja nastopanje z močjo javne in moralne presoje. Prav zaradi tega ni naključje, da je vsaj v mojem primeru konfrontacija s predsednikom države osredotočena na poskuse moralne diskvalifikacije, moje preteklosti, mojega nastopanja in javnega opredeljevanja. Tisti, ki to počno, dobro vedo, da, če bi s tem početjem uspeli, potem bi mi vzeli sleherni javni vpliv. S tega vidika se mi

zdi naravnost smešno govorjenje o tem, da sem nosilec starih konceptov in ostanek starega režima. Nikoli nisem skrival tega, kar sem. Dve knjigi, ki sta izšli nedavno, sta s tega vidika zelo poučni. Promovirali sta zelo zanimivo politično metodo. Z govorjenjem o neki tajni, povsod pričujoči in vseobvladujoči Organizaciji, o tajnih službah, o tajinstvenem, podtalnem delovanju in velikih sredstvih, ki naj bi z njimi razpolagala, naj bi bilo vse razložljivo. Argumenti niso več potrebni. Kadar ti zmanjka argumentov in nimaš pozitivnih predlogov, kadar nimaš predloga, kako rešiti kak problem, kadar blatenje tistih, ki mislijo drugače, ne zadošča več, takrat je pač pri roki odgovor, da za vsem tem stoji Organizacija. Seveda je kriva tudi tvojih neuspehov. Tako funkcionira starodaven vzorec političnega delovanja. Ne daje pa odgovora, zakaj tisti, ki so sprejeli ta vzorec in kar naprej sprožajo vselej nove afere, niso zares zainteresirani, da bi prišle afere do političnega in pravnega sklepa. Vprašanje je tudi, zakaj se raziskovanje afer ne umesti v pravosodne organe, pred katerimi so v postopkih zagotovljene tudi procesne garancije in kjer preprosto velja domneva nedolžnosti, dokler se krivda ne dokaže. Obtoževanje se umešča v razne politične organe, ki so seveda legalni in legitimni, a se jim daje prednost pred pravosodjem, ki se mu na ta način jemlje prepotrebna avtoriteta. Ko se sodnikom in sodiščem vzame avtoriteta, potem ostane samo še samovolja in razsojanje s politično močjo. Težko je potem

govoriti o vladavini prava in o pravni državi! Politično pa je najbolje, da se stvari vlečejo, da je tako obdolženec “večno” kriv in se njegova nedolžnost nikdar ne dokaže.”

Danes (torek, 20. decembra) je državni zbor sprejel zakon o obrambi. Za mnenje je državni zbor prosil tudi vas. Kakšen se vam zdi novi zakon?

KUČAN: “Po prvem branju je državni zbor zahteval moje mnenje o zakonu, ki sem ga v predpisanem roku poslal, parlament pa, kolikor je meni poznano, o njem ni razpravljal, prav tako pa tudi ne odbor za obrambo. Zakonska ureditev je pomembna, tudi zato, ker je Slovenija vstopila v sporazum Partnerstvo za mir in želi prek njega v Nato in Zahodnoevropsko unijo. Tudi na tem občutljivem področju se torej želimo podvreči demokratičnim standardom, ki veljajo za razmerje med obrambnim kompleksom, vojsko in civilno družbo. Če je zakon tak, da je jasno, kdo ima nadzor nad vojsko, kdo vojski ukazuje in pod kakšnimi pogoji, kdo komu v vojski odgovarja in kakšno je razmerje vojske do parlamenta, vlade in obrambnega ministra, če so ta razmerja jasna, potem nista možni politizacija in političnost vojske, ki je ni mogoče uporabiti v neustavne in zlorabiti v politične namene. To je zapisano v mojem mnenju. Pri tem mnenju ostajam. Zakon pa je sprejet in je zavezujoč za vse.”

Oglej je poslabšal pogajalsko moč

Letos ste bili zunanjepolitično zelo dejavni. Ste z iztržkom zadovoljni? Posebej pogosta so bila vaša srečanja s predsedniki srednjeevropskih držav.

KUČAN: “Moja zunanjepolitična aktivnost je vezana na mnenje vlade in zunanjega ministrstva. Imam veliko odprtih povabil za srečanja s tujimi državniki. Za nekatere se mi zdi, da se neutemeljeno dolgo odlagajo, na primer obiski v Rusiji, na Poljskem ali v Turčiji. Tu je moja presoja o koristnosti in nujnosti teh obiskov pač bistveno drugačna od presoje zunanjega ministra. Tako pač stvari stojijo. Menim, da je moja zunanjepolitična aktivnost predvsem v funkciji odpiranja in uveljavljanja slovenskega gospodarstva, slovenske kulture, znanosti in drugih področij ustvarjalnosti naših ljudi, torej tudi v funkciji promocije Slovenije, in da služi uveljavljanju Slovenije v mednarodnem življenju. Če bi sam presojal mednarodni položaj Slovenije, bi opredelil predvsem tri točke, kamor je treba usmeriti našo pozornost. Prva so naši odnosi s sosedi, druga razmerje Slovenije do evropskih integracij, evropske unije in evropskih varnostnih struktur, in tretja sodelovanje Slovenije v srednjeevropskem prostoru. Srednje Evrope ne zaokrožajo formalne meje štirih višegrajskih držav in Slovenije, ampak je to prostor, kamor sodijo tudi Avstrija in del Nemčije, del severne Italije, v prihodnosti pa tudi Hrvaška in mogoče še kakšna država ali njen del nekoliko bolj na vzhodu, kjer se prepoznava v določenih razmerah in v določenem času duhovna, kulturna in civilizacijska pripadnost k temu prostoru, v katerem so se rodile in utrdile mnoge vrednote. Na tem, sorazmerno majhnem prostoru živi veliko različnega, uveljavili se se toleranca, dialog, pravice do različnega, spoštovanje manjšin. Tu so se rodili in živeli veliki duhovni evropske umetnosti, kulture, naravoslovja. Toda ta prostor je bil sposoben tudi destabilizirati Evropo prav zato, ker so se te vrednote kršile. Zato so mi posebej dragocena letošnja srečanja s predsedniki srednjeevropskih držav. Dogovorili smo se za srečanje prihodnje leto v Budimpešti. Ne gre za nikakršno alternativo, ali Srednja Evropa ali Evropa. Gre preprosto za več samozavesti in vrednote, ki so tu doma, pa jih lahko vsak od nas po svoje uveljavi v Evropski uniji. O tem, koliko tega dati Evropi, ki išče, kot pravi Havel, svojo dušo, je bilo veliko govora in mene je prijetno presenetilo prav dejstvo, da ni bilo razlik v mnenjih o mestu in prihodnosti Srednje Evrope v združeni Evropi.”

Jože Košnjek

Kaj pa odnosi z Italijo, Hrvaško? Konec leta so na nižji ravni, kot so bili v začetku.

KUČAN: "Odnosi z Italijo in Hrvaško niso urejeni. Potrdila so se moja opozorila, da nas neurejeni odnosi s tema državama ne bodo postavili za želenega sogovornika z evropskimi integracijami. Držav, ki ne znajo urediti odnosov s sosedi, ni nihče vesel."

Je bil Oglej napaka slovenske zunanje politike? Nas je morda tudi streznil, da moramo ravnati drugače?

KUČAN: "Oglej je bila napaka in je poslabšal naše izhodiščne pozicije. V celoti delim mnenje, ki ga imata o tem vlada in premier dr. Drnovšek. Mogoče je krivda za prelaganje dodelitve mandata za pogajanja z Evropsko unijo tudi v tem, da Slovenija ni bila dovolj čvrsta na stališču, da so vprašanja, ki jih do Slovenije odpira Italija, že urejena z veljavnimi državnimi sporazumi. Vsak sporazum se lahko spremeni, vendar s sporazumom in ne z diktatom. Sploh pa ne s takim pogojevanjem, ki ogroža vitalni interes Slovenije za vključevanje v Evropsko unijo. Bilo bi potrebno veliko več časa in prostora za pogovor o razsežnostih posledic, ki jih lahko povzroči dejstvo, da se hoče sporazum med dvema državama, ki je dejansko urejal v enem delu Evrope konec druge svetovne vojne, spremeniti z diktatom ene strani. Glede tega nismo bili dovolj jasni. Problem vidim tudi v nekoordinirani in na neki način tudi v provincialni zunanji politiki. Upam, da bo zunanji minister, ki ga bo dobila Slovenija, dovolj kompetenten in neprovincialen človek. Človek, ki bo razumel, da se zunanja politika določa v parlamentu, da jo izpeljuje in uresničuje vlada, in da je zunanji minister predvsem izvajalec in predlagatelj zunanje politike, da je zanjo odgovoren vsem državljanom te države in ne zgolj (če je) svoji stranki, da je pri njenem uresničevanju vezan na skupno presojo in koordinacijo, ki mora potekati med organi, ki imajo vpliv ali pristojnosti pri zunanji politiki in predstavljanju države."

Se sploh pripravljamo na Evropo

Gospod predsednik, ali se Sloveniji mudi v Evropsko unijo?

KUČAN: "To je relativno vprašanje. Predvsem mislim, da se sedaj zaradi tega konflikta z Italijo, ki je v ospredju, spregleduje vprašanje, ali se Slovenija sploh usposablja in koliko je že usposobljena za vstop v Evropsko unijo. Zagovarjam stališče, da je Slovenija pogoje za asociacijski sporazum izpolnila. To nam priznavajo vsi sogovorniki, vključno z Italijo. Gre pa za to, če je Slovenija glede pogojev za pridruženost članstvu v enakopravnem položaju z drugimi državami, ali pa se Sloveniji postavljajo dodatni, drugačni pogoji. Še naprej pa ostaja neodgovorjeni tudi vprašanje, ali se bo Slovenija zmogla ravnati po standardih, ki veljajo v Uniji. Zame je proces približevanja članstvu v uniji eden glavnih motivatorjev in stimulatorjev notranjega razvoja. Ko bomo standarde življenja in dela, od gospodarskih do pravnih, tehnoloških in ekoloških itd. dosegli, bo vprašanje vključevanja samo še politično in o tem se bodo morali državljanji Slovenije odločiti na referendumu, na osnovi jasne ocene, kaj so prednosti in kaj morebiti slabosti. Za zdaj pa to še zdaleč ni samo politično vprašanje, ampak tudi vprašanje naše realne sposobnosti. To je en vidik odgovora na vprašanje, ali se nam mudi ali ne. Drugi del odgovora pa je v dejstvu, da je Slovenija že sedaj zelo močno vpeta v Unijo, saj je nanjo vezano 60 odstotkov izvoza, z vstopom Avstrije pa se bo ta odstotek dvignil nad 75 odstotkov. Nekateri ekonomisti menijo, da smo že preveč vezani na trg Evropske unije, zaradi negotove usode približevanja. To je stvar strokovne presoje. Če razmišljam samo na osnovi teh podatkov, potem dileme ali se nam mudi ali ne ni. Mi smo trge, ki smo jih zgubili, z velikimi napori nadomestili na osnovi kooperacijskega sporazuma z Unijo na njenih trgih. Po moji sodbi gre sedaj za vprašanje, kako preprečiti naš izgon iz Unije in utrditi formalno in institucionalno pozicijo, ki nam jo daje asociacijski sporazum. Treba bo imeti zelo natančno strategijo usklajevanja vseh področij našega življenja, tudi zakonodaje, do naslednjega koraka, članstva v Uniji. Tu je tudi jedro nekaterih vprašanj, ki jih sedaj urejujejo z Italijo."

Slovenija zasluži papežev obisk

Ko je bil papež na Hrvaškem, je bilo veliko vprašanj, zakaj ga ni bilo k nam kljub vabilom, ki so jih razen vas izrekli premier dr. Drnovšek, bivši zunanji minister Lojze Peterle in slovenska škofovska konferenca? Bo leta 1996 končno sveti oče v Sloveniji?

KUČAN: "Papež je bil letos na Balkanu v izrazito mirovni misiji. Želel je obiskati Sarajevo, Beograd in Zagreb, vendar je zaradi razmer, kakršne so nastale in zaradi varnostnih vidikov obiskal samo Zagreb. Sam sem odločitev papeža, da gre na pot v tako negotovih razmerah, sprejel z velikim spoštovanjem. Da je šlo za mirovno misijo, so pojasnjevali tako slovenski škofje kot

beograjski nadškof dr. Perko. Da pa delu slovenskih politikov ustreza manipulacija s tem obiskom, je seveda razumljivo in tako bo tudi v prihodnje. Uradno vabilo, tudi pismeno, so njegovi svetosti poslali slovenski škofje. Ker pa je papež tudi poglavar vatikanske države, sem pismeno vabilo pred nekaj tedni poslal tudi sam. To je samo potrditev poprejšnjih ustnih, a tudi formalnih povabil. Moje trdno prepričanje je, da so si slovenski katoličani in verniki zaslužili, da vidijo najvišjega cerkvenega poglavarja v Sloveniji. To si zasluži tudi država Slovenija, ki je potovala uspešno skozi velike preizkušnje in jo je Vatikan kot prvi, v nasprotju s siceršnjo prakso, priznal. Naša država zasluži ta obisk in neposredne stike s človekom tako visokega vpliva in moralnega prestiža, kot ga ima papež. Mogoče bo v pripravah tega obiska lažje urejati razmerje med rimskokatoliško cerkvijo in državo, ki po mojem prepričanju brez pravih razlogov ponekod nekako ne prestopi koraka od razpravljanja do praktičnim dejanjem. Moja srečanja in pogovori s papežem so me prepričala, da gre za človeka z izjemno dobrim poznavanjem razmer v svetu, za človeka z izjemno visokimi moralnimi vrednotami. Občudujem njegovo zagretost za mir. Timesova izbira papeža za najuglednejšega in najpopularnejšega zemljana je povsem na mestu. Tudi sam bi dal glas zanj, če bi bil vprašan. V tem človeku je tudi zelo veliko človečnosti in pripravljenosti razumeti sočloveka z veliko razumevanja in strpnosti. Želim, da bi do papeževga obiska leta 1996 res prišlo in da bo Slovenija med tistimi državami, ki so imele čast gostiti tega izjemnega človeka."

Zgodovina naj bo opomin

Slovinci naj bi bili razdvojeni, skregani. Nekateri pravijo, da tudi zato, ker se krade družbena lastnina, ker nismo popravili zgodovinskih krivic, ker se nismo spravili, ker ne vračamo tistega, kar je vzela povojna oblast. Se bomo sploh zmogli kdaj otestiti teh bremen in zaživeti kot narod, ki je poravnal dolgove preteklosti in zre predvsem v prihodnost.

KUČAN: "Delitve niso kaj neobičajnega. Vprašanje pa je, na čem so te delitve. Če so na vprašanjih, kako urediti življenje sedanjih rodov Slovencev na pogledih, projektih, programih, ki zadevajo našo prihodnost, so povsem normalne in produktivne in pomagajo izluščiti tisto, kar je za vsako državo, posebej v prelomnih obdobjih, nacionalni interes, mimo katerega tudi strankarska politika ne sme in ne more, če je država zaradi državljanov in jim morajo tudi stranke služiti. Naš problem so delitve na preteklosti in povezane s preteklostjo. Seveda vem, da ni mogoče kar tako odrezati preteklosti. Odgovarjam z znano kitajsko modrostjo: da so semena preteklosti vsi cvetovi sedanjosti. Na semena preteklosti mi nismo mogli vplivati, lahko pa vplivamo na cvetove, ki sedaj cvetijo in iz katerih bodo nastala nova semena cvetov, ki bodo cveteli v prihodnosti. Pred kratkim sem imel govor na

sesuje velika koalicija, ki ste jo tudi vi zagovarjali?

KUČAN: "Izidi lokalnih volitev so dokaj zgovorni. Z nekoliko rezerve bi uporabil termine levo, desna, sredina. Tipična je manj kot 60-odstotna udeležba na volitvah. Tu je redna 20-odstotna srednjeevropska rezerviranost do volitev, ostaja pa še vedno vprašanje drugih dvajsetih odstotkov. Čigava rezerva so ti glasovi, bodo pokazale državnozbornske volitve. Stranke se delajo, kot da teh glasov ne vidijo, jaz pa mislim, da jih. Glede velike koalicije je moje prepričanje enako. V tem prehodnem obdobju, ko še ni dokončno utirjena pot Slovenije v prihodnost, je nujno, da odgovornost za to pot skupaj prevzamejo najvplivnejše silnice slovenskega naroda. Parlamentarne volitve leta 1992 so pokazale, da so to Liberalna demokracija Slovenije, Slovenski krščanski demokrati in Združena lista socialnih demokratov. Dokler taka koalicija lahko daje rezultate, me ocene o nenaravnosti in zmotnosti, ne motijo. Vsaka koalicija je navsezadnje normalna, dokler je znotraj nje interes in odgovornost za tisto, kar se dogaja. Ko pa tega interesa ni, je naravno, da razpade in se iščejo nova politična zavezništva. To je del parlamentarne demokracije."

Žrtve so vredne spomina

Prihodnje leto bomo praznovali 50. obletnico zmage nad fašizmom in nacizmom ter osvoboditve. Vi ste človek, ki trdite, da je bil slovenski narodnoosvobodilni boj osvobodilen in protifašističen, in da imamo Slovenci zato mesto v protifašistični koaliciji in sodobni Evropi, ki je nastala na temeljih tega boja. V Sloveniji marsikdo vidi v NOB samo sploh zmogli dostojno proslaviti ta jubilej?

KUČAN: "Trdno sem prepričan, da bo moral biti ta petdesetletni jubilej prihodnje leto predvsem obeležitev konca druge svetovne vojne in konca spopadov s to največjo zmoto v zgodovini človeštva, spomin na vojne, ki je zelo močno vplivala na prihodnost človeštva. Obeležitev ni triumfalizem, kvečjemu zmagovalje nad tragiko človeške nespametnosti. Obletnica bo obeležitev dejstva, da sta bili premagani fašistična in nacistična ideologiji, ki sta popolnoma razvrednotili človekovo dostojanstvo in kršili človekove pravice. Ne dvomim, da bomo v tej presoji Slovenci zdaj, po 50 letih, enotni. Jubilej je tudi opozorilo, do kam lahko pripeljejo velike, mesijanske in odrešujoče ideologije, ko se spremenijo v materialno silo. Na Slovenskem je imel ta spopad posebno tragične razsežnosti in je usodno vplival na naše življenje. Pa vendar ta priložnost ne bo toliko namenjena nam samim oziroma temu, kako smo Slovenci takrat presojali razmere doma, v Jugoslaviji in Evropi, in zakaj se je na osnovi teh presojanj takrat večina Slovencev odločila za upor, en del pa za umik v netvegano čakanje ali celo za kolaboracijo. Vsaka odločitev je imela svoje posledice. Danes je treba razmisliti predvsem o tem, kako si zagotoviti življenje kot nacionalna skupnost, ki s svojo slovenskostjo detemionira to državo kot slovensko državo, v kateri ne bo več prostora za netoleranco, za nespoštovanje človekovega dostojanstva in človekovih pravic, ki bo zgrajena na vladavini prava, na polnem spoštovanju zakonov in ustave, ki bo socialna država, z državljanji prijazna in zavezana k prijateljstvu in mirnemu življenju. Da lahko danes večina Evropejcev tako razmišlja o svoji državi, če odmislimo tragedijo na Balkanu, je predvsem zaslug tistih sil, ki so zmagale nad fašizmom in nacizmom. Tu ne more biti nobenega spora. Mislim, da pa bi bilo prav, če bi se prihodnje leto s pieteto in dolžnim spoštovanjem spomnili vseh žrtev Slovencev, ki so v tako veliki kataklizmi zgubili življenje, bodisi v spopadih na domačih tleh ali po svetu, kamor jih je razmetala neprijazna zgodovina. Tudi če so se ti v velikem apokaliptičnem spopadu v drugi svetovni vojni odločali drugače, kot je presodila zgodovina, je bila to človeška žrtev, ki je prizadela naš narod in je vredna spoštovanja in dostojnega spomina. Če bi s tem uspeli, bi bilo zelo ohrabrujoče in zavezujoče za našo prihodnost."

Česa bi bili v letu 1995 najbolj veseli?

KUČAN: "Moja želja je morebiti skromna, morebiti tudi ne. Želel bi predvsem strpnosti, razumevanja, medsebojnega spoštovanja in prijateljstva med nami."

So bile lokalne volitve zasuk na desno? Bodi izidi vplivali na razmerja v državnem zboru in v vladi? Se lahko

Silvestrovanje na Gorenjskem

Poljub z graščakom in šampanjec za zajtrk

Malo smo firbec pognali na pašo in pogledali, kakšna bo novoletna noč na Gorenjskem: na Blejskem gradu bo med gosti graščak s svojo rodbino, v vili Bled je najdražji apartma 350 nemških mark, v Kranjski Gori imajo lososa in kaviar za 800 tolarjev, v Bohinju se bodo poljubljali na prostem, v igralnici je vstopnina 100 tisoč lir. Vse zasedeno? Ne obupajte: v resnici je povsod še kakšen kotiček, le vztrajni bodite in veliko v žepu s seboj prinesite!

Na Gorenjskem bo na Silvestrovo v vseh turističnih središčih - Bled, Bohinj, Kranjska Gora - bučno, veselo, saj so vsi trije kraji že kar nekaj časa od božiča do prvega dne mladega leta razprodani.

No - skoraj razprodani, kajti povsod bi se ob vztrajnem iskanju in povpraševanju na vse konce in kraje še dala najti kakšna silvestrska večerjica ali kakšna skromna posteljica. Saj se lahko kakšna zakonca, ki sta rezervirala, pred Silvestrom sporečeta in skujata. Če na vsak način torej želite nazdraviti novemu letu v teh središčih, poskusite! Zanesljivo je še kje kakšen topel kotiček ob kakšni kmečki peči kakšnega zasebnega gostišča ali samo za silvestrski večer odprte bližnje planinske kočice, kjer bo ob domači klobasi in zelju ter potici morda prav tako, če ne še bolj prijetno kot v hotelih in najbolj elitnih apartmajih.

Povprašali smo, kako za silvestrovo kaže v Bohinju, na Bledu in v Kranjski Gori ter gorenjskih središčih: kaj pripravljajo, po čem bo silvestrska večerja in prenočišče za tistih nekaj jutranjih uric spanja in kakšno bo nasploh vzdušje na zadnjega leta dan? Domala vsi, z nekaj častnimi izjemami, so nam posredovali cene v nemških markah, čeprav smo z njimi govorili slovensko - kot da tolarjev sploh ni, in kot da so marke nekaj popolnoma samoumevnega. Slovensko govoreči interesent naj jih pa kar sam preračuna v tolarstvo protivednost! Zato prosimo za blagohotno razumevanje, kajti zapisali bomo tako, kot so nam povedali.

Za mizo z graščakom

Turistično društvo Bled pravi, da je vse zasedeno - a sem in tja se še kaj dobi. Povprečne cene silvestrovanja v hotelih so okoli 90 nemških mark, odvisno od kategorije in obložene mize. Spet bo v Festivalni dvorani na Bledu 1. januarja ob 18. uri **gala operni koncert**, vstopnice po 60 nemških mark pa se dobijo pri Albatrosu. Turistično društvo bo dopoldne 31. decembra pripravilo obhod dedka Mraza po hotelih, spremljala ga bo gorjanska godba na pihala. V hotelih bo plesna glasba, odprti pa bodo tudi vsi manjši lokalčki in gostišča.

V **hotelu Lovca** pravijo, da imajo zasedeno, po ceni 7.200 tolarjev, gostje bodo poslušali živo glasbo, večerjo pa začeli z dobrodošlico hiše, domačin žganjem in nadaljevali s pršutom, srninim hrbtom, omakami, zelenjavo. Na mizi jih bo čakalo tudi priložnostno darilo.

Na **blejskem gradu** bo prvič silvestrovanje in je še nekaj prostih stolov po ceni 10.900 tolarjev. Veliko? Niti ne, če pomislimo na to, da bo večerjo pripravil znani kuhar Jure Kapelar, ki se po mnenju najemnikov Blejskega gradu uvršča ob bok blejskemu kuharju Lenčku, in če bodo na gradu med gosti sedeli graščak in njegova družina. Ne tazaresni graščak, da ne bo pomote, in da ne bi kdo hudobno pomislil na najemnika, ampak bo tam desetčlanska gledališka skupina v grajskih oblačilih sedela pri eni izmed miz. Tako, da gostje tudi po polnoči ne bodo pozabili, kje da v resnici so: v pravem pravcatem gradu s skupino gledališnikov v pravi grajski opravi. Domiselno, ni kaj! In če mislite, da je v novo leto kar lepo zajadrti z graščakom pred očmi, morate za rezervacijo na Blejskem gradu klicati pristojne v sosednji grad: grad Grimšče.

V **Grand hotelu Podvin** bo silvestrovanje v grill restavraciji s slavnostno večerjo. Gostje bodo izbirali med petimi meniji: pet vrst predjedi, pet vrst glavnih jedi in tako dalje, v jutranjih urah pa sledijo tri vrste enolončnic. Cene, odvisno od tega, če se bodo gostje odločili tudi za nočitev, se gibljejo od 90 do 140 nemških mark v tolarški protivednosti.

Na **Blejski otok** so najemniki gostišča na otoku organizirali prevoze za tiste, ki bodo plačali 80 nemških mark, in ki so prepričani, da bo silvestrovanje na Blejskem otoku nekaj romantičnega in edinstvenega. Gostitelji so jim pripravili zanimiv program, z igrami, da jim ne bo dolgčas, s srečelovom.

Janez Pelko: "AKROBACIJA"

Vila Bled: 350 nemških mark

Bi šli za spremembo letos radi po silvestrski poljub v blejski **Grand hotel Toplice**? Prepozno! Vse zasedeno, če želite jutranji pogled na jezero, če ste zadovoljni tudi z depandanso, pa lahko kar pridete. Stalo vas bo 150 nemških mark, za večerjo bodo gosja jetra, domača goveja juha, morska pašteta, zelenjava, blejski labod, siri in vse vrste druge krasne tople in hladne jestvine. Muzika bo v živo, ambient pa je tako ali tako vedno prekrasen in eliten. V njem bodo letos nazdravili novemu letu predvsem tuji gostje, Angleži in Nemci.

Tudi za še bolj imenitno in proslavljeno **vilo Bled** ste rahlo prepozni. Tam stane ta zadeva 190 nemških mark, imajo pa prostora za 60 do 65 premožnih silvestrovalcev, ki ne prihajajo le s tujega, ampak jih je letos polovica domačih, predvsem s štajerskega konca, Maribora in Celja ter okolice. Zakaj pretežno iz teh slovenskih dežel? Morajo biti Štajerci že bogati in denarja jim ni žal, bi rekli. Najcenejše dvoposteljno spanje v vili Bled stane 154 nemških mark, najbolje pa se imajo tisti, ki vzamejo komforten kvartir istotam, v vili Bled za 350 nemških mark! Pa taki gostje, ki jim je mala malica odsteti 350 mark, ne pridejo le za en dan, ostanejo kakšne tri do pet dni, malo okoli po Bledu in okolici hodijo in so srečni. V vili Bled bi

prodali še več takih apartmajčkov po taki ceni, če bi jih le imeli. Silvestrska večerja bo krasna, kot je tam vedno večerja krasna, saj se nad postrežbo in ponudbo še nihče nikoli ni pritožil. Se sprašujete, ali kdaj v tako elito, na Silvestra, recimo, pride kdo v vilo v kavbojkah? Pride, a redko! Nenapisano pravilo je večerna obleka in če kdo pride šlampasto ali športno oblečen, ga osebje vile Bled ne vrže ven in tudi postrani ga ne gleda. Postrani ga gledajo samo gostje - včasih tako hudobno, da kar sam od sebe uide.

Poljubljanje na prostem

Bohinj bo romantika v neokrnjeni zasneženi naravi. Tam ti zjutraj gorski zrak razčisti zakajena pljuča pa tak mir je, da bi ga rezal. Na silvestrovo ga sicer ne bo kaj prida, se pa lahko oddaljši od migotajočih lučk in podaš na samotne zasnežene bohinjske potke, da si oddahneš in da glava počije.

Tradicionalno so polni vikendi, v **Turističnem društvu Bohinj** pravijo, da se vendarle spleča poklicat kamorkoli tudi zadnji hip, saj se je kakšen silvestrovalec morda skujal in odpovedal in je povsod zatorej lahko še kakšen topel silvestrski kotiček na voljo. V hotelih in pri zasebnikih je večerja okoli 90 do 120 nemških mark, v restavracijah od 70 do 90 nemških mark, žičnice na Voglu in na Koblji se veselo vrtijo.

Te dni so se odrezale žičnice Vogel in v Bohinjski Bistrici prvič pripravile veselo

razpoloženje pred kulturnim domom. Vsak dan od 28. do 31. decembra se pred kulturnim domom v Bohinjski Bistrici pleše in vriska. Od 16. ure do dveh ponoči so nastopi folklornih in drugih skupin, tam so stojnice in je vse to nekaj novega in poživljajočega, kot bo poživitev silvestrovanje na prostem v Bohinjski Bistrici. Res bo v Bohinju veselo, tudi če bo snežilo ali - upajmo da ne - deževalo.

Losos in kaviar za 800 tolarjev

Silvester je v **Kranjski Gori** že nekaj časa razprodan, a je tako kot povsod drugod: če boste vztrajni in se malo stisnili za mizo in v postelji, se bo tudi za vas in zadnji dan kaj našlo. Saj bodo v Turističnem društvu prijazno potelefonirali naokrog in vam preskrbeli kakšno večerjo ali posteljo. Štiriposteljni apartma je od 95 do 105 nemških mark, če boste pa pri zasebniku želeli še zajtrk, vam ga bo postregel za šest dodatnih mark in prav toliko boste plačali za domačo žival, kužka ali mucka, ki ga boste pripeljali s sabo na silvestrovanje. Hoteli zaračunajo Silvester od 55 do 100 mark, kar so hvaležno sprejeli predvsem Italijani in Nemci, saj je to zanje poceni, še posebej, ker bo hrane in pijače v izobilju.

Silvestrovanja na prostem Kranjska Gora nima, 30. decembra bo vožnja z baklami in otvoritev zimske sezone, 31. decembra in 1. januarja pa evropski pokal v vožnji s pasjimi vpregami iz Fužin v Rateče. Snega je za zdaj še dovolj, žičnice se vrtijo s polno paro po vsej Zgornjesavski dolini.

Kompas hotel ponuja v hali hladen bife sladice in sirov za 2.500 tolarjev, silvestrski penzion je 100 nemških mark. Presenečenje: sedem nadstropij visoka torta! Večinoma bodo tuji gostje. Gostišče **Jasna** bo odprto neprekinjeno noč in dan. Vse po naročilu! Tam se lahko rezervira ali pa tudi ne, vstopnine ni. V Jasni bo na novega leta dan za 800 tolarjev moč dobiti zajtrk z lososom, kaviarjem in šampanjcem.

Hitova **igralnica** v Kranjski Gori, kjer je 95 odstotkov Avstrijcev in Italijanov, ima že od 26. decembra in bo imela tja do 7. januarja poseben program s plesalkami v prireditveni dvorani. Drugače je vstopnina 15 tisoč lir, te dni pa je 100 tisoč lir in v to je vključena pijača in jedača in gala program. Vstop je omejen. Prav na Silvestra v bližnjo restavracijo Relax ne boste mogli vstopiti, kajti tam bodo samo povabljeni gostje. Kateri? Hja, to pa ve samo direktor, direktorja pa trenutno ni.

Kakšnih velikih ognjemotov ne bo nikjer, le enega pripravlja podjetni in vedno bolj priljubljeni mladi gostinec v bistroju **Krma** v Mojstrani, kjer bo svoje sovaščane opolnoči presenetil z mini ognjemotom, ko bo spustil v zrak 64 raket.

Poceni v planinah

V Škofji Loki, v **hotelu Transturist**, sprejemajo rezervacije za silvestrovanje, ki stane 6.900 tolarjev s svečano večerjo ob prijetni glasbi, zasedena bodo tudi gostišča in lokali. Cena: okoli 100 nemških mark za večer. Non-stop bo za praznike odprto tudi Trgovsko in gostinsko podjetje v **Podljubelju** v Trziču.

Skratka: povsod bodo gorele sveče na pognjeni mizi: tudi v planinskih domovih, kjer bodo stroški pomembno nižji kot v dolini. V **Erjavčevi koči** na Vršiču bo dva do tri dni 80 ljudi, ki so pravočasno rezervirali in bodo za tridnevni penzion z domačo hrano plačali 12.900 tolarjev. Točno opolnoči pa pričakujejo - tako kot vedno - kakšne naključne obiskovalce, ki bodo prišli nazdravit iz doline.

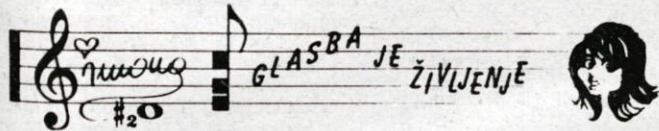
Pa saj končno niti ni važno, kje si, ko odbije polnoč. Dobro je le, če je na mizi kaj dobrega, za mizo pa prijetna družba. In ne sekirajte se, če se silvestrska noč ponesreči: nič pomembnega ne zamudiš, če zadnjo noč tudi prepišiš...

VREME

Za danes nam vremenoslovci napovedujejo postopno poslabšanje vremena in tako naj bi bilo v soboto in nedeljo vreme oblačno, predvsem v nedeljo pa naj bi tudi snežilo. Ohladilo se bo.

LUNINE SPREMEMBE

Ker je v nedeljo zadnji krajec nastopil ob 20.06, bo po Herschlovem vremenskem ključu dež in sneg ob jugu ali zahodniku.

IVO UMEK - SILVESTRSKI ŠOK

Božične praznike smo preživel, čakajo nas še novoletni, ki pa so za glavobole bolj nevarni. Le pazite, kaj boste delali na novega leta dan, saj velja: Kar delaš prvi dan, boš delal celo leto.

V naši silvestrski, zadnji oddaji na zadnji dan tega leta, bom gostila direktorja Založbe kaset in plošč RTV Slovenija in klavirista že legendarne skupine ŠOK - Iva Umeka.

Ivo Umek, se spomniš Silvestra z ansamblom Šok, ki je bil zato najbolj - šokanten?

Dobro se spomnim. Bilo je drugo leto našega igranja na Bledu, v hotelu Toplice. Za našimi hrbti je iznenada pritekla s stropa slap vode, mi smo se znašli in začeli igrati pesmico Singing in the rain (Prepevam v dežju). Ljudje so bili navdušeni, poželi smo krasen aplavz, saj so mislili, da je vse skupaj del showa. V resnici pa se je v slaščičarni hotela, ki je nad dvorano, v kateri smo igrali, zamašila odvodna cev in voda je prodrla skozi strop.

Dragi prijatelji oddaje Glasba je življenje, želim vam čim lepše praznovanje, predvsem pa veliko sreče, zdravja in glasbe v novem letu.

Če bo šlo vse posreči, se bomo spet celo prihodnje leto družili in glasbeno spoznavali znane Slovence v oddaji Glasba je življenje. Srečno!

IQ + ♥ = ŠKODA
Volkswagen Group

Če se vam, ženskam, za Silvestrovo nikakor ne ljubi ali vam ne znese, da bi šli noret v najbližjo vam gostilno ali hotel, bi bilo zelo dobro, da doma prakticirate kakšno staro slovensko šego ali navado. Medtem ko bodo razne novodobne gospe in gospice kazale najnovejšje toalete v kakšnih nobel restavracijah, s svojimi čez noč spočetimi podjetniškimi soprogi grizljale rakce in kavjar in se za kakšnih zapravljenih tisoč mark na noč šle visoko družbo, se vi doma tolažite s tem, da ni vse zlato, kar se sveti. In da bi marsikatera gospica, ki bo silvestrovala v salonarjih iz Pariza, dala kaj več koliko tisoč mark, da bi bila lahko v prijaznem družinskem krogu z malo manj napihnjeno bogatim, a veliko bolj ljubečim možem. Tistim, ki jim je pa razkazovanje in šopirjenje všeč, pa tako ali tako ni pomoči.

In če se vam bo TV program spet malo zagraval, če bodo vaši otročki menjali TV kanale kot za stavo, ne obupajte! Nakuhali in napekli ste jim polno mizo.

Kartico podarim - dobim ste kupili, loto tudi, zakaj ne bi malo tudi vedeževali? Neumnost? Kakor za koga! Moški vas bodo malo gledali po strani in se potuhnjeno norčevali, čisto nedovzetan pa ne bo nihče. Saj vsakega dedca malo tudi stisne, če mu črna mačka pred avtomobilom preleti cesto in čisto naskrivaj trikrat pljune čez hrbet. Ali se vsaj dela, da je pljunil.

In tu je torej nekaj preizkuššenih receptov, ki resda segajo v čisto drugačne socialne razmere, vrednote in pojmovanja,

odveč pa niso nikoli. Če ne bodo učinkovali, nič ne de: kaj vse se obljublja na zadnji dan v letu, pa je takoj prvi dan novega leta vse po starem: eden se na Silvestrovo naje, da komaj diha, ker naj bi 1. januarja začel s shujševalno kuro; drugega obdajajo oblaki cigaretne dima, ker bo 1. januarja zagvisno nehal kaditi; tretji poležava kot klada in

drobiža in ga vsake toliko časa premetavate sem in tja. To baje prinaša blagostanje.

Če bi se rade omožile ali dobro omožile svojo hčer s kakšnim dobro stoječim frajerjem v dobro podjetniško družino, ki je zgled in dika našega drobnega gospodarstva, okoli enajste zvečer poskusite nekajkrat s klici: "Pfu, koc, letos?" Včasih so tako dekleta

vse na svetu, na Silvestrovo ne obešajte perila po radiatorjih in ne tolcite s kladivom in ne žagajte drv in v nobenem primeru ne spustite kakšnega joka. Naj bo še tako slab TV program, potrpite in se na Silvestrovo nikakor ne jezite! To prinaša hudo nesrečo, če kdo joka - zato se naši televizijski nad silvestrskim programom, ki nam ga sproducirajo, tudi nič ne sekirajo! Ker vedo, da vi veste, da boste umrli, če boste znoreli ob njihovih zanič predstavah!

Včasih so kmetje drug drugemu kradli seno, ker so verjeli, da bo živina lepo rejena, če bo v zadnji noči jedla čimveč različnih vrst sena. Te vraže vam pa modernizirati in na današnji čas adaptirati nočem: kaj bi vi danes ukradli revežu sosedu? Nič, ker je krasti grdo in nasploh se je pri nas ta navada tako razpasla, da je joj. Vse te afere, v katerih se pojavljajo naši politični in funkcijarski in drugi akterji so nam postale že nekaj vsakdanjega in neinteresantnega. Kakšnega takega tipa, ki je demokracijo povohal samo po goljufivi in kradljivi plati, bi bilo dobro kdaj intervjujati tudi takole: kaj vi, gospod, sploh delate, kadar ne kradete?

Proti čarovnicam se boste pa ubranili, če boste živini postregli s soljo. Če živine nimate, je dobra tudi hišna živalca: hrček, muček, kužek, kanarček. Na vsak način jih posilite s ščepcem soli.

Sicer pa: ob novem letu vam skupaj s tepežarki želim: "Friški bodite, zdravi bodite, vino pijte, ne vodo, zelje jejte, ne meso..." • D. Sedej

Tema tedna

Pfu, pfu - koc koc

Nekaj starih vraž in receptov za starega leta dan. Sicer pa voščimo skupaj s koledniki: "Friški in zdravi bodite, vino pijte, ne vodo, zelje jejte, ne meso..."

premišljuje, kako bo 1. januarja začel s sistematičnim vsakdanjim tekom! Nič od tega! 1. januarja bodo vsi tako lačni in tako zmatrani in tako željni cigarete, da se bodo vse zaobljube in vse stave premaknile na naslednji Silvester.

Pa poskusimo! Da bi si zagotovili malo več kot je plača tam okoli zamčenega osebnega dohodka ali slovenske povprečne pokojnine, pojdite na Silvestrovo na vrt in tresite sadno drevje. Še bolje pa je, da v žep daste nekaj

k svinjaku hodile in prašičke tako spraševale; če pa nimate prašičkov, improvizirajte kar v kuhinji, nad kakšno svinjsko pečenko, recimo. Škoditi ne more ta pfu, pfu, koc, koc.. Lahko pa staromodno preko rame mečete čevljev v vrata in če bo konica čevlja gledala v vrata, je O.K., če pa ne, pa to vražo kar pozabite.

O smrti ravno ne bi - ampak če boste na starega leta večer videli svojo senco brez glave, pojdite takoj k zdravniku, kajti vaša smrt je blizu. In nikar, za

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 00:

MOJ NAJ GLASBENIK, SKUPINA, V LETU 1994 JE:

NAGRADE: 1. BON v vrednosti 2.000 SIT, 2. BON v vrednosti 1.500 SIT, 3. BON v vrednosti 1.000 SIT - žrebamo med vsemi kupončki - ČAV!

LESTVICA

DISCOTEKE GAULOISSES BLONDES, RADIA KRANJ IN GORENJSKEGA GLASA

ODDAJO PRIPRAVLJA IN VODI NATAŠA BEŠTER sreda, 4. januarja 1995, ob 17. uri na frekvenci 97,3 - RADIA KRANJ

Dragi prijatelji naših srednjih glasbenih oddaj! V sredo, 4. januarja, bomo nadaljevali z našo lestvico, ki jo boste oblikovali tudi vi, bralci GORENJSKEGA GLASA. Za vse vas bomo tudi v novem letu pripravljali lepe nagrade. Še naprej vas bomo razveseljevali z vrednostnimi boni, vas vabili v gorenjske pizzerije, Jeans club PETRIČ iz Kranja bo poskrbel, da bodo naši nagrajenci oblečeni v kavbojke BLUE MOON, glavni sponzor naših glasbenih oddaj vsako drugo sredo ob 17. uri na RADIU KRANJ pa bo DISCOTEKA GAULOISSES BLONDES iz Kranja. V naših oddajah vas bomo sproti obveščali, kaj se bo dogajalo v discoteki GAULOISSES BLONDES, katere goste bo imela discoteka, na sploh pa vam obljubljam zanimiva presenečenja. Zato - bodite z nami na frekvenci 97,3 vsi, ki imate radi glasbo in radi zahajate v DISCOTEKO GAULOISSES BLONDES.

DOMAČA LESTVICA:

1. Chateau - Mlinar na Muri
2. Čuki - Vsepovsod ljubezen
3. Jan Plestenjak - Tvoj smeh
4. Spin - Kjerkoli si
5. Adi Smolar - Spomin na maj

TUJA LESTVICA:

1. Bon Yovi - Always
2. Tom Jones - If I only knew
3. Whigfield - Saturday night
4. Luther Vandross & Mariach Carey - Endless love
5. M. People - One night in heaven

KUPON

GLASUJEM ZA:

MOJ NASLOV:

Kupone pošljite na RADIO KRANJ, Slovenski trg 1, 64000 KRANJ (na dopisnicah)

Pohitite s kupončki, nagrade čakajo!

Božično - novoletna ponudba

Bogata izbira CD in kaset različnih zvrsti glasbe
Španske kitare ADMIRA
Synthesizerji CASIO, KAWAI
Koledarji POP skupin za leto 1995!
Posterji in zastave
Majice in puloverji z motivi POP skupin

HOT music shop - trgovski center nad KRONO
Mestni trg 32, Škofja Loka, tel.: 623-379 int.28
TUDI DEDEK MRAZ KUPUJE PRI NAS!

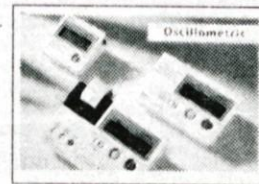
Medi San

Trgovina z zdravili in sanitarnim materialom d.o.o.

pomožna zdravilna sredstva ortopedski pripomočki nogavice proti krčnim žilam program inkontinence

Kidričeva 47a, 64000 Kranj, tel./fax: 064/21 87 87

NUDIMO VAM: MERILCE KRVNEGA TLAKA

od 9.300 SIT do 17.500 SIT

Merilniki imajo ATEST in so umerjeni!

KADI ZA MASAŽO NOG

velika 10.900 SIT mala 14.900 SIT

- suha in vodna masaža
- zračna z mehurčki
- vodo ohranja toplo

Električni in ročni masažni aparati grelni aparati, infrardeče luči

Želimo vam vesele božične in novoletne praznike

DELOVNI ČAS: 8 - 19, SOBOTA 8 - 12

GORENJSKA

Dr. Katja Boh, slovenska veleposlanica v Avstriji

POGOVOR Z DR. KATJO BOH, SLOVENSKO VELEPOSLANICO V AVSTRIJI

Gorenjka na Dunaju

Uredništvo Gorenjskega glasa se je odločilo, da se ozre za Gorenjci, ki so šli po svetu - in danes v tem velikem svetu nekaj pomenijo. Ena takih je gotovo dr. Katja Boh, veleposlanica Republike Slovenije v Republiki Avstriji. Z njo smo se pogovarjali v našem veleposlaništvu. To ima svoj sedež v središču Dunaja, v tretjem nadstropju stavbe v ulici, imenovani Nibelungengasse (št. 13). Nahaja se v imenitni soseščini: le nekaj korakov stran stoji znameniti Kunsthistorischesmuseum (umetnostnozgodovinski muzej), ulica sama, ne posebno široka, pa je vzporednica široke avenije (Ring), ki namesto nekdanjega obzidja oklepa staro mestno jedro Dunaja. "Izpraševalca", ki je pogovor pripravil za objavo, in fotoreporterja, je sprejela elegantno opravljena dama. Odgovarjala je prijazno in tako, da smo imeli vsi občutek, kako ta pogovor ne bo odveč. Sedeli smo v njenem velikem kabinetu, v katerem je bilo vse slovensko: pohištvo, umetniške slike in radenska, katero sva si izbrala za delovno pijačo...

Dunajski razgledi

Gospa veleposlanica, že vnaprej se vam opravičujemo, če vprašanja ne bodo dovolj diplomatska in če ne bodo postavljena na diplomatski način. Z vami bi se radi pogovarjali bolj po domače, kot Gorenjci z Gorenjko. - Kako to, da na stavbi Vašega in našega poslaništva ne visi slovenska zastava?

"Preprosto zato, ker lastnik stavbe tega ne dovoli. Zastave lahko vidite na stavbah tistih ambasad, ki so v celoti last določene države (Francije npr.). Sicer pa velja naša ambasada za eno najbolj ugodnih: je v središču mesta in

hkrati dostopna z vsemi prometnimi sredstvi, tudi prostori so zelo primerni." Na pragmatični ravni je to lepo in prav, a ostaja načelna pomisel. Lega poslaništva je nadvse "germanska": ulica se imenuje po Nibelungih, v bližini je Schillerjev trg... Ob dejstvu, da so na Dunaju imenitne stavbe, ki so jih zasnovali slovenski arhitekti: Plečnikova Zacherlhaus, Fabianijeva Urania... Bi bilo mogoče, da slovenska država pridobi eno od teh stavb in se v nji reprezentativno, tako rekoč simbolno naseli?

"Poglejte: to se lepo sliši, vendar gre za

vprašanje lastništva - čigave so zdaj te stavbe in ali bi jih bili lastniki pripravljene prodati. Po drugi strani so na Dunaju hiše, ki so na neki način v lasti Slovenije: npr. Knafljeva hiša na Seilerstaete, blizu katedrale sv. Štefana, s katero razpolaga ljubljanska Univerza. Tu bi lahko nastal slovenski kulturni center, ki ga trenutno rabimo bolj kot marsikaj drugega. Ambasada bo slej ali prej dobila lastno stavbo, ki bo lahko hkrati tudi rezidenca (kar ni najbolj primerno); verjetno bo to rešeno že v letu, ki pride."

Dobro vemo, kaj je Dunaj pomenil Slovincem in ti njemu. Vprašanje pa je, kaj nam (lahko) nekdanja prestolnica, to staro in veliko mesto, pomeni danes?

"Po padcu železne zavese je postal Dunaj eno od stičišč vezi in tokov med zahodno in vzhodno Evropo. Še posebno zanimiv je za svoje srednjeevropske sosesde, med katere sodimo tudi mi. Za nas je pomemben v gospodarskem oziru (za promocijo) in politično - ker nam Avstrija še vedno pomaga pri našem uveljavljanju v svetu. Moram pa reči, da na Dunaju ni prav veliko Slovencev. Največ je gospodarstvenikov. Nekatera podjetja imajo svoja predstavništva: Adria, Gorenje, Karanta, Kompas, Luka Koper, Marles, Metalka, Petrol, Slovenske železnice... Tu je slovenska Adria Bank in

slovensko turistično predstavništvo, ki ga vodi g. Ciglencečki..."

Midva sva priletela z Adrio in avion je bil poln do zadnjega sedeža...

"Res?"

Res. Res pa je tudi, da je bila večina tranzitnih potnikov, takih, ki so leteli naprej.

"No, saj tudi to je značilno. Pred leti smo se Slovenci v te namene posluževali Frankfurtu, zdaj pa Dunaju, ki ima zelo dobre zveze po vsem svetu. Spletajo se tudi kulturne vezi, posebej med univerzami. Skratka: Dunaj je zelo zanimiv za Slovence, vprašanje pa je, koliko je Slovenija zanimiva za Dunaj. Mogoče vas bo presenetilo, če vam povem, da je bilo tu še v času, ko se je Slovenija osamosvajala, veliko ljudi, ki niso vedeli, kam s Slovenijo. Bolj kot zanj so vedeli za Jugoslavijo, za Dalmacijo, ipd. V primeru Češkoslovaške jim je bilo jasno, da je bila iz Češke in Slovaške, razlike znotraj Jugoslavije so jim bile manj poznane. Od osamosvojitve sem je Slovenija seveda bolj opazna; ne po aferah, za katere se na srečo svet ne zanima preveč, ampak po pozitivnih dosežkih. Še posebej se trudimo, da bi Slovenijo поблиže spoznal številni diplomatski zbor, ki domuje na Dunaju. Veleposlaništvo je organiziralo že dva diplomatska izleta, avtobus je bil obakrat poln. Ogladali smo si tudi Gorenjsko."

Nadaljevanje na 18. strani

Pogled v diplomacijo

Kako se pa Vi počutite tu, na Dunaju? Imate v poslaništvu dovolj ljudi, ki Vam pomagajo?

“Dve leti se že borimo za samostojno gospodarsko predstavništvo. Ker se Ministrstvo za zunanje zadeve in Gospodarska zbornica v Ljubljani glede tega ne moreta dogovoriti, ga še zdaj ni, kar je škoda. Za primerjavo: mala Slovaška ima samostojno gospodarsko predstavništvo; da ne govorim o Madžarski, Poljski, Češki..., ki imajo močna predstavništva. Mogoče bo po spremembah v zunanjem ministrstvu kaj boljše.”

Podjetje Marmor iz Poljanske doline je v minulem letu izdelalo fasado na neki izbrani poslovni zgradbi na Dunaju. Imeli pa so silne težave s svojimi delavci oziroma z avstrijskimi oblastmi, ki zlepa ne dovolijo, da bi tuji delavci delali na tukajšnjih deloviščih.

“Vem. A težave Marmorja so bile majhne v primerjavi z Marlesovimi. Avstrijske oblasti so v teh rečeh neizprosne; čeprav ne gre za stalne delavce, ampak za monterje, ki prihajajo za določen čas. Posredoval je dr. Drnovšek, sama sem bila pri zveznem kanclerju, pa ni nič pomagalo.”

Zadnjič smo si na TVS lahko ogledali pogovor g. Sandija Čolnika z go. Jutto Stefan-Bastl, prvo veleposlanico RA v RS. Povod za ta pogovor je bilo njeno slovo od Slovenije. Ona je poklicna diplomatka z dolgoletno kariero. Povedala je med drugim, da ima srečo, ker ima soproga, ki se je voljan prilagajati

“Sem. In mislim, da je lahko Slovenija zelo zadovoljna. Gospa Bastl je bila prva in z njo smo bili veliki prijatelji, g. Wagner pa je prav tako odličen diplomat.”

Je tudi on poklicni diplomat?

“Je. Skoraj vsi avstrijski diplomati so poklicni. Avstrijska diplomacija je pač ena najstarejših. Diplomati iz vzhodnoevropskih držav tu, na Dunaju, s(m)o v glavnem univerzitetni učitelji. Romunski veleposlanik je profesor germanistike, poljski je zgodovinar, bivši madžarski je bil inženir, strokovnjak za promet... Ljudje, ki sicer niso “pravi” diplomati, so pa izobraženi in znajo jezike. Tako bo ostalo, dokler se tudi v teh državah (po zamenjavi oblasti) ne bo izoblikovala nova, poklicna diplomacija.”

Po poklicu ste znanstvenica, sociologinja, ki se je leta 1990, po prvih demokratičnih volitvah, znašla v politiki. Vanjo ste stopili z Demosom. Bili ste ministrica za zdravstvo, družino in socialno varstvo... Kako se danes spominjate tistih časov?

“Naj najprej povem, da mi, kar se tiče mojega vstopa v politiko, ni prav nič žal. Delo na Inštitutu in na fakulteti me je veselilo in nikoli nisem mislila, da se bom znašla v politiki. No, ko je prišla “pomlad”, ko smo še pred Demosom ustanavljali stranke, me je politika pritegnila. Moji spomini na tiste čase so izredno prijetni. Bili smo složni in solidarni, nismo veliko spraševali, kateri stranki kdo pripada, vsi smo imeli isti cilj: napraviti iz Slovenije demokratično državo. Čeprav, resnici na ljubo, od začetka nismo mislili, da bi se odcepili od Jugoslavije. A kmalu se je pokazala tudi ta možnost.”

“Ne, mislim, da ne. Bila je potreba, in mene je delo zanimalo. In znala sem nemško. Potem se je stvar odvila sama od sebe.”

Je res, da ste rojeni v Gradcu?

“Res, a to je zgolj naključje, ki ni vpivalo niti na moje znanje nemščine niti na mojo kariero.”

“Odnosi med obema državama so vsekakor dobri in lahko bi bili nadvse zadovoljni, če bi bili taki tudi z drugimi sosednjimi državami. Razlogi so po eni strani v skupni zgodovini, po drugi pa se današnja Avstrija dobro zaveda, kakšen pomen ima zanjo Slovenija, njena južna sosedna država med njo in nemirnim Balkanom. Zato je v interesu Avstrije, da se Slovenija hitro razvija in približuje Evropi, da je stabilna, tako gospodarsko kot politično. Seveda bodo Avstrijci storili za Slovenijo samo tisto in natančno toliko, kolikor je v njihovem interesu. In tega jim ne moremo zameriti.”

“Tam doli”, pri nas doma, se zadnje čase pogosto sliši domneva, da ponovno zapadamo v “vazalni” odnos do nekdanjih germanskih, severnih sosedov in “gospodarjev”. Ti naj bi si nas skušali spet podrediti, nas osvojiti, tokrat ne z vojsko, temveč na

času primeren način, z gospodarskimi prijemi...

“Ne, tu ni nikakršnega “vazalnega” odnosa. Vsaj jaz ga ne vidim. Včasih se resda Avstrijci vedejo nekoliko paternalistično, vendar ne v tem smislu, da bi nas hoteli napraviti odvisne (od njih). Kar pa zadeva tezo o osvajanju neke dežele “na času primeren način” (torej ne z vojsko), mislim, da velja za ves sodobni svet. Močna gospodarstva osvajajo nove trge, tudi mi bi si to želeli. Za Avstrijo je slovenski trg, čeprav majhen, vendarle pomemben, saj prodaja v Slovenijo več kot v Rusko federacijo! Za sedaj izvozijo v Slovenijo več kot iz nje uvozijo, vendar upam, da bodo izvozni pogoji že prihodnje leto, ko bo Avstrija članica EU, tudi za nas ugodnejši.”

Je avstrijski izvoz k nam res večji kot v Rusijo?

“Da. Morda imajo to nekateri za osvajanje. Jaz mislim, da to ni. Taka je dinamika današnjega razvoja. Tu smo Slovenci še vedno zelo zaprti in boječi. Slabo smo seznanjeni s tem, kar se dogaja v svetu in s strahom sprejemamo novosti. Če se bo hotela Slovenija res približati Evropi in naposled postati članica EU, se bo morala odpreti; ne le za turiste, tudi za kapital.”

Avstrija bo z novim letom 1995 postala članica EU. Tu so bile pred njenim vstopom vanjo velika razhajanja in razprave. Se lahko Slovenija iz njih kaj nauči?

“Ogromno. Tako iz diplomatskih izkušenj in nasvetov kakor iz izkušenj pri informiranju prebivalstva, ki mora biti na to pripravljeno. Njihova izkušnja je pravzaprav podobna naši. Za vstop v EGS so prvič prosili že v 60-ih letih. In tako kot nas sedaj so tudi Avstrijce takrat blokirali Italijani, zaradi Južne Tirolske. Avstrijci imajo torej 30-letne izkušnje v pogajanjih z EU in skušnjo z Italijo. Nam podobno, mar ne? Potem ko so problem z Italijani rešili, so šli skozi vse faze, katerih se mi pravzaprav še dotaknili nismo. Identificirali so vse prednosti in slabe strani članstva v EU. To ima namreč tudi nekaj neugodnih posledic. Te so takšne kot pri vsaki odločitvi za skupno življenje: nečemu se moraš odreči. Zlasti prizadenejo kmetijstvo, promet in številna druga področja. Toda Avstrijci so natančno izračunali, da se jim iz gospodarskih, političnih in varnostnih razlogov bolj izplača pridružiti se Evropi kot ostati izven nje. Kar bodo izgubili, je manj vredno kot tisto, kar bodo s članstvom pridobili.”

Zacherlova hiša na Dunaju, zgrajena po načrtih Jožeta Plečnika

njenim potem po svetu. Kako se je Vaša družina odzvala na Vaš odhod na Dunaj?

“Jaz imam družino vso v Ljubljani. Tako je vse delo na meni, posebno še tisto, ki se tiče gospodinjstva in sprejemanja gostov. Te stvari ponavadi urejajo žene veleposlanikov, redkeje soprogi veleposlanic. A tudi tu se stvari spreminjajo. Ko sem prišla, sva bili samo dve veleposlanici, zdaj nas je devet in večina ima s seboj soproge, ki jim pomagajo.”

Ste že spoznali novega avstrijskega veleposlanika pri nas, dr. Gerharda Wagnerja?

Februarja 1992 se tako rekoč čez noč in brez posebnih diplomatskih izkušenj znajdete v diplomaciji - postanete prva veleposlanica RS v RA. Kako je prišlo do tega edinstvenega dejstva?

“To je bilo takoj po priznanju Slovenije kot samostojne države, ko je bilo treba čimprej poslati po svetu naše prve diplomatske predstavnike.”

Je bil kakšen poseben razlog, da so za Dunaj izbrali ravno Vas?

Ste imeli že prej kakšne tesnejše stike z Avstrijo?

“Sem. Tu sem imela sorodnike. Večkrat sem bila na Dunaju, tudi kot sociologinja.”

Avstrija, Slovenija in Evropska unija (EU)

Kakšen je avstrijski odnos do Slovenije? So med obema državama še kakšna “odprta” vprašanja?

Bo avstrijski visokogorski kmet konkurenčen nizozemskemu?

"Saj mu tega še ni treba. Dejavnosti, ki bodo na račun članstva v EU prikrajšane, bodo dobile kompenzacije /nadomestila, odškodnine, izravnave/. Avstrijski kmetje, ki so se na začetku zelo upirali, so naposled spoznali, da bodo celo profitirali. To seveda velja le za prehodno obdobje, ki bo za ene pet, za druge deset let, in v tem času se bodo menda že prilagodili zahtevam EU."

Slovenska ljudska stranka že opozarja na nevarnosti za slovenskega kmeta...

"Poglejte, pri nas gre zdaj za pogajanja o t.i. asociacijskem sporazumu, za pridruženost članstvo, ki so ga dosegle že vse reformne države v srednji in vzhodni Evropi, razen držav bivše Sovjetske zveze in rajne Jugoslavije. Tudi Bolgarija in Romunija sta pridruženi članici EU. Sporazum o stalnem članstvu pa je še daleč, morda leta 2000, lahko se še kaj zavleče. Kdo ve, kako bo Evropa takrat izgledala? Naši ljudje, tudi naši kmetje, morajo spoznati, da sami ne bomo mogli obstojati. Poglejte Švico. Ta je res razvita, vendar že občuti posledice svoje izoliranosti. Norvežani so si lahko privoščili odkloniti članstvo v EU. Izračunali so, da imajo nafte še za 20 ali 30 let; dokler jo imajo, so lahko neodvisni. Medtem bodo videli, v kaj se bo EU razvila. Kaj takega si ena majhna Slovenija niti gospodarsko niti politično in varnostno ne more privoščiti! Če nič drugega, mora v korak z drugimi srednjeevropskimi državami. Sicer nas bodo spet porinili v jugoslovanski paket. Kar bi bila za Slovenijo katastrofa!"

Nemara res...

"Naši kmetje morajo vedeti, da bi v prehodnem obdobju (desetih let) dobivali kompenzacije. V tem času se bodo morali Evropi prilagoditi, tako ali drugače. Mislim, da bi Slovenija lahko veliko pridobila iz skladov EU za manj razvite. V Avstriji bo

dajali. Katera država pa dopušča neomejeno prisvajanje svojega premoženja tujcem?! Vse po vrsti to regulirajo. Po drugi strani, kot vem, ni v Evropi nobene države več, ki bi imela takšno prepoved zapisano v ustavi. To je arhaično in neevropsko. V tem je razlika. Takšne zadeve se urejajo z zakoni, podzakonskimi akti, celo z regionalnimi ali občinskimi odloki. Mislim, da bo treba zasnovati široko informativno-izobraževalno akcijo, v kateri se bo naše prebivalstvo lahko natančno seznanilo z vsemi sončnimi in senčnimi platmi vključevanja v Evropo, ki je za majhno Slovenijo vitalnega pomena. O tem bi se lahko učili pri Avstrijcih, ki so akcijo odlično izpeljali. Tudi Tirolska in Predarlberška sta se zelo bali, da ju bodo preplavili Nemci. Pa se ni nič zgodilo. V prihodnjih osmih letih bodo še naprej veljali isti zakoni, kot so sedaj (omejena možnost nakupa nepremičnin za tujce), po tem času pa bodo imeli tujci in avstrijski državljani enake pravice. Avstrijska država ali dežela lahko razglasita določena območja (npr. nacionalne parke, območja posebnega pomena) za nezazidljiva - tako za Avstrijce kot za tujce."

Dotlej se bo zmanjšala tudi razlika v cenah nepremičnin.

"Saj ta že zdaj ni tako velika, kot mislimo."

Mi in oni - z našimi očmi

Ko je šla Avstrija h koncu, je Cankar zapisal tisto znamenito misel o razlikah med Jugoslovani: da smo si po krvi bratje, po jeziku bratrance, po kulturi pa tujci - in da ima gorenjski kmet več skupnega s tirolskim ali furlanskim kot s tistim iz Šumadije. Verjetno je bil tedaj gorenjski kmet svojemu sosеду z one strani Karavank "konkurenčen" tudi po standardu. Mu je danes še?

Kulturne in siceršnje razlike med Gorenjcem in Korošcem so zato manjše, kot si mislimo. Slovenska meja je bila že dolgo pred osamosvojitvijo odprta in gorenjski kmet je šel lahko vsak teden pogledat, kako gre sosedu onstran Karavank. Sam se je lahko prepričal, da ne zaostaja kaj dosti za njim."

Cesarica Marija Terezija

dejstvo, da se zdaj več ljudi upa izkazovati za pripadnike manjšine. Prej je biti Slovenec pomenilo tudi biti podložen komunizmu. Zdaj tega ni več; biti manjšinec je lahko celo "šik". Del avstrijskih Korošcev še vedno trpi od nekakšnega prastrahu pred Slovenci; počutijo se kar naprej ogrožene. To povzroča konflikte na lokalnih ravneh. Teh na zvezni ravni ni čutiti, v neki lokalni šoli ali vrtcu pa so lahko še kako hudi. Polega tega je težava v tem, ker naša manjšina ni enotna. S tem daje nasprotni strani v roke močan protiarument. Strankarske delitve med njimi, ki so že od prej, so zdaj, ko smo strankarsko razdeljeni tudi v matici, še bolj izrazite.

Včasih se sliši, kako Avstrijci omenjajo nekakšno "staroavstrijsko manjšino v Sloveniji". Kaj je s tem?

"Res je, to se dostikrat sliši. So neke zahteve, vendar so popolnoma neopredeljene. Ne ve se, kaj ta manjšina sploh je. Ustanovljena je bila mešana raziskovalna skupina; slovensko stran zastopajo prof. Nečak in sodelavci, avstrijsko sodelavci Süd-südeuropainstituta z Dunaja. Raziskala naj bi, kdo so ti ljudje in koliko jih je. Na statistične podatke se namreč ne moremo zanesti. Pri popisu so se za Nemce opredeljevali vsakovrstni ljudje, tisti pač, ki govorijo nemško, tudi priseljeni in priženjeni.

So med Koroško in Gorenjsko kakšni posebni odnosi? Vsakodnevne poti čez mejo seveda so, institucionalnih stikov na medregionalni ravni pa, kolikor vem, ni?

"Gorenjska v tem oziru močno zaostaja za Štajersko. Maribor in Gradec sta zelo povezana, tudi institucionalno, posebej obe univerzi, obe gospodarski zbornici, podjetja, močne so kulturne vezi."

So Karavanke tako močna ločnica?

"Ne, zakaj? Celovec in Ljubljana sta zelo povezana. Gospodarski in kulturni stiki so na tej relaciji zelo številni."

Na relaciji Kranj-Celovec pa jih ni?

"Manj. Taka pobuda bi morala priti z gorenjske strani same."

Mogoče je tako tudi zato, ker Gorenjska pravzaprav ni izoblikovana kot regija?

"Gotovo. Očitno tudi znotraj sebe ni dovolj povezana."

največ profitirala Gradiščanska (Burgenland). Že obstojajo razvojni načrti, o kakršnih bi Gradiščanska brez pomoči EU lahko samo sanjala."

Kaj pa vprašanje prodaje nepremičnin?

"Tudi ta strah je brez pravega temelja. Res imamo trenutno problem z Italijani in prav je, da ne popustimo njihovim nejasnim in neutemeljenim zahtevam. Vendar se bomo morali v naši zakonodaji že v času pogajanj z EU prilagoditi njenim normam. To ne pomeni, da se bomo nekontrolirano razpro-

"Bodimo stvarni: standard v Sloveniji je nižji kot v Avstriji, vendar naš standard ni nizek; nasprotno, v primerjavi z drugimi državami v tranziciji je celo zelo visok. Avstrija pa sodi med deseterico držav z najvišjim materialnim in socialnim standardom v svetu. BSP (bruto socialni produkt) v Sloveniji znaša dobrih 6500, v Avstriji pa dobrih 23000 dolarjev po glavi prebivalca. To pa še ne pomeni, da je tolikšna razlika tudi v kvaliteti življenja. Ta ni samo v standardu.

Klasično vprašanje: kako ocenjujete aktualni položaj slovenske manjšine na Koroškem? Je zdaj, po osamosvojitvi, kaj boljši, kot je bil za časa Jugoslavije?

"Je. To je sicer zelo zapleteno vprašanje. Koroški deželni glavar Christof Zernatto se mi je osebno pohvalil, da je Koroška edina regija v Evropi, v kateri število pripadnikov manjšine raste. To seveda ne pomeni, da se to število dejansko povečuje, ampak gre za

Je res, da se ureja planinska pot, po kateri bo mogoče brez omejitev prečiti celoten greben Karavank?

“Res je, na tem se dela, posebno veliko je poti, narejenih na slovenski strani. - Zdaj se trudimo še za kolesarsko pot, ki bi šla po nekdanji ločnici med vzhodno in zahodno Evropo. Začela bi se v Trstu in se nadaljevala ob slovensko-italijanski, slovensko-avstrijski in avstrijsko-madžarski meji. To bi bil prvi del, ki bi se pozneje potegnil vse do Baltika. Tako bi imeli ob pešpoti še kolesarsko. Obenem je tak razvoj v skladu s trendom razvoja turizma; vse več ljudi namreč beži od množičnega, industrijskega turizma in išče mirnejših, bolj zdravih, ekološko bolj primernih načinov preživljanja dopusta in prostega časa.“

To so lepe, čiste vezi in poti. Kaj pa tiste bolj skrite in umazane, zapopadene v pojmu “udbomafije”? Ali nanje kdaj naletite?

“Ne. Vem pa, da Slovenija v tem oziru ni nikakršna izjema. Vrh tega smo v primerjavi s tistim, kar se dogaja tu, ob madžarski ali češki meji, pa med Poljsko in Nemčijo, pravi vajenci. Ilegalne poti čez mejo postajajo v Evropi ob brezposelnosti glavni problem. Naša sreča je tudi v tem, da so trenutno zaprte poti čez Balkan in smo tako v nekakem zatišju (pred nevihto). Na precejšnjem udaru smo, ko gre za droge. Poti z zahoda na vzhod in na sever so odprte.“

Kaj pa orožje?

“Tudi preprodaja orožja kot kaže ni omejena na eno ali manjše število držav.

Mag. Anton Levstek (levo), upravnik slovenskega doma Korotan in kurator Knafljeve ustanove na Dunaju, v pogovoru z Mihom Nagličem

spolitizirane - ker je to problematika, s katero je lahko pridobiti volivce. Tako se v Avstriji to vprašanje praviloma zaostri pred vsakimi volitvami. Pred nekaj meseci je bil na tapeti češki Temelin, vendar se je

svoje uvožene energije prav iz teh elektrarn. Švicarske atomske centrale, ki leži tik ob avstrijski meji, pa nikoli ne omenjajo. Pomenljivo, mar ne?“

Kako komentirate dejstvo, da je Avstrija, ki je bila pred leti ena najbolj odprtih držav na svetu, zdaj povsem zaprla svoje meje pred priseljivanjem tujcev? To dejstvo spremlja rast sovraštva do njih, ksenofobija (Fremdenhass)...

“Jaz mislim, da gre pri sovraštvu do drugih, do različnosti, vsakokrat predvsem za stopnjo manifestacije tega sovraštva, ki je stalnica. Vrh tega so narodi, ki so do tujcev bolj odprti od drugih. Britanci na primer, ki so se v svoji kolonialni zgodovini kar naprej srečevali z drugimi narodi in so bolj tolerantni. V srednjeevropskem prostoru pa prebivajo narodi, ki so že tradicionalno bolj sovražno kot prijateljsko razpoloženi do tujcev.“

Spomnimo se samo usode tukajšnjih Židov!

“Da. Dokler gre ljudem sorazmerno dobro, se ne menijo za tujce, sovražnost “miruje“. Dokler je bila v Evropi polna zaposlenost in so tujce rabili, so jih celo vabili v deželo. Ko pa se pojavi kriza in narašča brezposelnost, se dotlej prikrito sovraštvo začne prepogosto manifestirati v agresivnih izpadih. Svoje prispeva odpiranje meja, tihotapstvo in rast kriminala nasploh. Nakar vse skupaj zakuhajo še nekatere, zlasti skrajno desne politične stranke. Te vsak tovrstni pojav obesijo na veliki zvon. Češ: poglejte, ti tujci so že po naravi bolj nagnjeni h kriminalu kot Avstrijci. Kar sploh ni res! Policija objavlja ustrezne statistike in minister sam je izjavil, da ni med tujci nič več kriminala kot med Avstrijci. Vendar to v zakuhanem vzdušju nič ne pomaga. Ljudje pozitivnih tonov ne slišijo več. S svojimi skrajnimi stališči pritiskajo na parlament in na vlado; ustrezna zakonodaja in njej primerni ukrepi se zaostrejujejo. Včasih je bil priliv tujcev le občasne narave. Prihajali so posamezniki ali večje skupine ob uporih v sosednjih državah (Madžarska 1956, Češkoslovaška 1968); te

so v razmerah polne zaposlenosti zlahka vsrkali. Po padcu železne zavese, z vojno na Balkanu in v razmerah naraščajoče brezposelnosti so stvari bistveno drugačne. Avstrijska stopnja brezposelnosti je sicer sorazmerno nizka, vendar nove delovne sile kljub temu ne prenese več. Vsaj tako pravijo. Asimilacija vsakega tujca, privajanje le-tega na tukajšne kulturne razmere, to ni enostavno. - Zdaj pa si zamislite, kaj bi se zgodilo, če se naenkrat destabilizira bivša Sovjetska zveza! Si lahko predstavljate, kaj bi to pomenilo? In če bi se vrh tega Unprofor umaknil iz Bosne? Ne vem, ali je strah pred novim navalom tujcev upravičen, je pa razumljiv.

Dunajsko videnje Slovenije

Gotovo spremljate razmere doma, v Sloveniji. Ste kot socialdemokratka kaj ponosni na uspeh svoje stranke (SDSS) na lokalnih volitvah?

“Na vsak način. Janša je resnični zmagovalec teh volitev, saj je, v primerjavi s prejšnjimi, državnimi volitvami, število dobljenih glasov počtetveril! Sicer pa na strankarsko sceno v Sloveniji gledam od daleč in v upanju, da bodo naše stranke kmalu priplavale v evropske vode. To, kar je med njimi zdaj, je včasih malo divje. Slovenija rabi močno krščansko desnico in močno socialdemokracijo, obe po evropskem vzoru. In še malo liberalne sredine. Več pa skorajda ne. Tudi izidi lokalnih volitev kažejo, da ima štiri ali pet strank možnost preživetja, vse ostalo se osipa. Zlasti upam, da bomo uspeli razviti pravo socialdemokracijo.“

Se Vam ne zdi čudno, da Janševo SDSS volijo številni skrajno desni volivci?

“To ni nenavadno. Portugalska (Soaresova) socialdemokracija, ki je bila zelo močna, je veljala za desničarsko. Marsikaj, kar se zdi “čudno“, je produkt časa. Navsezadnje gre tudi Združena lista v socialdemokratsko smer; čeprav zaenkrat še obremenjena z imeni, ki sodijo v preteklost. To jo bremeni in hkrati sili SDSS, da se pomika v desno od sredine - ker pač edinole tam dobi podporo. Tudi to se bo sčasoma izkristaliziralo.“

Fasada slovenskega doma Korotan po prenovi, katero je načrtoval arhitekt Boris Podrecca

Žal je tega povsod veliko in eni si lahko očitno privoščijo več kot drugi.

In avstrijska “alergija“ na jedrske elektrarne?

“Tu ne gre samo za varnostni in ekološki vidik, ki gotovo imata svojo težo. V glavnem so te reči do kraja

premier Klaus odločno zoperstavil in Avstrijci niso uspeli preprečiti financiranja. Zdaj so na vrsti Slovaki. Pri tem zelo malo ljudi ve, da dobiva Avstrija večino

Cesar Franc Jožef

poklicu, karieri. Čim več je otrok, bolj se obdobje intenzivnega materinstva in očetovstva - starševstva, podaljšuje. Na takšno možnost pa danes pristaja le še malo mladih ljudi in staršev... Težko je reči, kaj bi motiviralo potencialne starše, da bi se odločili za več otrok, saj za normalno demografsko reprodukcijo dva otroka na družino ne zadostujeta. Povprečna evropska družina je štiričlanska. To je problem, ki je v dvomilijonskem narodu še bolj pereč in boleč kot v večjem, številnejšem.

Pogled na Gorenjsko

Ste Gorenjka?

"Sem Ljubljančanka..."

Mar ni bila Ljubljana od nekdanje "pod" Gorenjsko?

"Gotovo. Če drugega ne, je Ljubljana vedno težila h Gorenjski. Ljubljančani smo vedno hodili smučat na Gorenjsko, nikoli na Pohorje - kar so nam Mariborčani verjetno zamerili... Že v otroštvu sem bila povezana z Gorenjsko. Pred leti sem po starših podedovala malo hišo na Bledu in ko so moji otroci odrasli in zasedli stanovanje v Ljubljani, sem se preselila na Bled, ki je postal moj drugi dom."

Če že niste Gorenjka po rodu, ste "vsaj" Blejčanka? Kakšno je merilo Blejcev za sprejem prišlekov? (V Žireh se šteje, da moraš med Žirovci preživeti vsaj petnajst let, da postaneš eden od njih.)

"To morate pa Blejce vprašati. Ti so v dodeljevanju "blejstva" zelo izbirčni, še bolj kot drugod."

Mogoče dr. Primoža Rodeta ravno zato niso izvolili za župana?

"Prav mogoče. Ljubljančani, s katerimi se pogovarjam, ocenjujejo, da je Rupel bolj

iz tistega mesta, občine oziroma dežele. V tem je nekaj logike."

Ta pogovor bo izšel v novoletni številki. Imate ob tej priložnosti mogoče kakšno sporočilo za Gorenjce?

"Sporočilo za Gorenjce? Želim jim več uspeha v turizmu. Imajo namreč vse predpostavke za agresivnejši nastop na svetovnih tržiščih."

Se lahko v tem oziru kaj naučijo od Avstrijcev?

"Vsekakor. Od njih bi se lahko naučili pestrosti ponudbe. Vzemimo samo Bled. Sam po sebi je prekrasen, dogaja se pa v njem zelo malo. In tisto, kar se, ljudem ni všeč. Muzika, na primer, ki se razlega okrog celega jezera do dveh ponoči. Ambasadorji, ki sem jim priporočila Bled, so čez nekaj dni odpotovali, ker jih je to tako motilo. Isto se je zgodilo v Portorožu. To je eno. Kar še manjka, je oskrbovanost izletniških točk. Mislim pa, da je glavni problem pomanjkanje koncepta. Blejci se bodo morali odločiti ali za elitni ali za masovni turizem. Oboje hkrati ne gre. Narejene je bilo že veliko škode. Zakaj je bilo treba podreti hotel Park? Zdaj so ugonobili še Pristavo, ki je bila nekaj resnično lepega... Blejski konec, skupaj z Bohinjem in Radovljico, ima odlične možnosti. Škoda jih je za masovni turizem, po vzoru Plave in Zelene lagune in za turiste iz avtobusov."

Kam pa naj gredo ti? Se kopat, denimo? Ravno letos sta bila Bled in Bohinj dobesedno zatrpana s kopalci.

"Če mislite na naše, domače ljudi, potem to sploh ni problem. Ti pridejo le podnevi ali za vikend. Tako je povsod po svetu. Poleg tega so tu reke, ki so neizkoriščene. Sava, na primer. Mi smo svoj čas hodili na Soro. Zakaj ne bi oživili in uredili kopališč na rekah? Koroška je svoj čas s svojimi jezeri iztržila več kot Dalmacija. Stvar je v konceptu, v odločitvi zanj in v pestrosti

Kako kot sociologinja družine ob izteku leta 1994, ki je bilo razglašeno za leto družine, vidite perspektivo slovenske družine?

"Slovenska družina ni nekaj posebnega; sodoživlja usodo evropske družine, ki se kaže v tem, da je vedno več razvez, da je vedno manj otrok, vse več je mater samohranilk..., - vendar to ne pomeni, da družina propada, izginja. Pomeni, da se je preoblikovala, da je drugačna, kot je bila v preteklosti. Okoli 80 ali celo 90 odstotkov zakoncev, ki se ločijo, se ponovno poroči in vstopa v zveze, ki so prejšnji enakovredne ali boljše. To ne pomeni, da je družina v krizi, ampak bolj dejstvo, da so se ljudje osvobodili starih spon in predsodkov; zveze, ki se je izkazala za neuspešno prekinejo in vzpostavijo novo, boljše. Glede otrok: ljudje si jih vsekakor želijo, nobenega razloga pa ni, da bi jih imeli veliko. Včasih so jih imeli več zato, ker jih je več umiralo. Družina, v kateri je preživel vsak drugi otrok, je bila lahko srečna. Pripovedi o nekdanjih zelo številnih družinah so mit. Prvo (še avstrijsko) štetje prebivalstva, pred več kot sto leti, je pokazalo, da je imela tedanja povprečna družina v slovenskih deželah manj kot pet članov. Tudi zaradi tega, ker so se ljudje tedaj manj ženili in bolj zgodaj umirali. Itd. Problem premajhnega števila novorojenih otrok ni samo slovenski; je splošen problem razvitega sveta. Družba postaja stara; na enega upokojenca prideta le še dva zaposlena - in to ni dobro. Vsaka družba rabi mlade ljudi za svojo dinamizacijo. Starejši težje sprejemajo nove ideje in ne premorejo novega, ustvarjalnega člana. To se pozna v družbi kot celoti. - Zaradi takih in podobnih spoznanj, ki vsekakor držijo, pa se ljudje žal še ne odločajo, da bodo imeli več otrok. Temu ni kriva samo zaposlenost ženske. Tej bi se lahko pomagalo: z dokladi, vrtci, dopusti in z drugimi prijemi socialne in družinske politike, ki so v svetu običajni. Gre predvsem za uveljavljanje sodobnih interesov ženske in moškega. Vse manj je namreč takih, ki bi se bili pripravljene popolnoma posvetiti svoji dru-

Dunajski komunalec, decembra 1994

žini. Ali pa so na to pripravljene, vendar le za določen čas. Ljudje natančno vedo, koliko let je treba "žrtvovati" za enega ali dva otroka, nakar se lahko povetiš svojemu

Ljubljančan kot Bučar. Krajevna pripadnost je torej še kako pomembna. Tudi tu, v Avstriji, je to zelo pomembno - zaželeno je, da so župani in deželni glavarji doma prav

dopolnilne ponudbe. Zato pa je treba cilje natančno opredeliti."

Gospa veleposlanica, v upanju, da bodo Vaše besede Gorenjce, ko jih bodo brali, spodbudile k večji odločnosti in še bolj pogumnemu nastopanju (v turizmu in nasploh), se Vam za ta pogovor najlepše zahvaljujemo!

Po sledih znamenitih Gorenjcev, ki so živeli in delovali na Dunaju

Dunaj in Gorenjci njegovi

Dvajset let že hodim na Dunaj. Tam imam prijatelje, tam sem se učil nemščine in obenem spoznaval krasote in skrivnosti nekdanje prestolnice. Take, ki so vsem na očeh, posebej pa še one, ki so turistovemu očesu prikrite in za katere se je treba nekoliko potruditi. Užival sem cesarskega mesta "prelesti" in popil tudi kakšno "bolest". To pot sem bil tam gori s posebno "nalogo": odkriti še gorenjski Dunaj - najti sledi, ki so jih na Dunaju zapustili nekateri znameniti Gorenjci. Ker sem jih našel, vam jih na kratko popišem. Vendar se omejim le na najimenitnejše: na tiste, ki so ostale za bratoma Janša, za Jernejem Kopitarjem in Francetom Prešernom.

Preden gremo k stvari, preberite tole: "Dijaki, ki so dokončavali svoje nauke na dunajskem vseučilišču, prihajali so domov, kakor sem se iz razgovorov z njimi prepričati mogel, vsi oslepljeni od lepote dunajskega mesta in vsi polni občudovanja za bujno in bučno tamošnje življenje. Bogatstvo, katero jim je ob pohajkovanju po mestu iz sijajnih izložb stopalo pred oči, blagostanje, katero so opažali ob obisku gostilnic in kavaren, dalo jim je čutiti, v kako tesnih razmerah živi naš narod. Vse to, oblitno z avreolo nemške kulture, moralo je nanje delati vtis, kakšni siromaki smo Slovenci v primeri z našimi nemškimi sovržavljani."

Te besede je v svojih spominih zapisal Gorenjec Ivan Hribar, Cerkljan in ljubljanski župan, predvsem pa Slovan in svetovljan. Svojemu prijatelju in rojaku z gorenjskega juga, Ivanu Tavčarju, je na istem mestu očital, da je bil v letih dunajskih pravnih študij (1871-1875) premalo slovanski. "Onega slovanskega čutenja, ki je prevevalo mojo dušo, namreč dr. Tavčar ni imel. Njegovo bivanje na Dunaju v letih, v katerih je poslušal pravo na tamošnjem vseučilišču, je tudi v njem zapustilo nekaj podobnih sledi, kakršne smo opažali pri njegovih manje nadarjenih tovariših. Pač so prihajali domov z iskreno ljubeznijo do svojega naroda in svoje krasne slovenske domovine; a smisel za polno pojmovanje velikega slovanskega vprašanja jim je zasenčeval sijaj nemštva, ki jih je obdajal na Dunaju na vsakem koraku..."

V onih časih je Slovincem luč zares svetila z Vzhoda. Danes, ko po stoletnih bolečih skušnjah z nemštvom, na novo spoznavamo sijaj nekdanjega glavnega mesta (ki je, resnici na ljubo, predvsem nemško), se nam to pokaže v novi, drugačni luči. Taki, ki daje "prav" tudi dunajskemu Tavčarju in je pojmovno zapopadena v besedah, s katerimi je dr. Matjaž Kmecl označil dunajskega Cankarja - da je na Dunaju našel "kozmpolitsko distanco do domovine". Prav tisto, s katero so se soočili naši gorenjski rojaki. Pojdimo tedaj po njih stopinjah.

Anton in Lovro Janša

Postavimo se za začetek na Švedski trg (Schwedenplatz) ob Donavskem kanalu. Od tu se s tramvajem (Strassenbahn) linije N zapeljemo čez kanal, štiri postaje daleč, do Obere Augartenstrasse. Tu izstopimo in ugledamo širni park, imenovan Augarten. To je tisto, kar je ostalo od nekdanjega zasebnega dvorca in posesti Marije Terezije, Favorita imenovanega. Nedaleč od glavnega vhoda v park stoji stavba in na njej spomenik Antonu Janši. Spomenik je v obliki velikega kovinskega reliefa, ki kaže prizor iz njegovega delovanja. Pod njim je spominska plošča z napisom, ki se (v prevodu) glasi: SPOMINU ANTONA JANŠE, PRVEGA AVSTRIJSKEGA UČITELJA ČEBELARSTVA IN RAZISKOVALCA ČEBEL OB 200-LETNICI ROJSTVA. SKUPNOST AVSTRIJSKIH ČEBELARJEV LETA 1934. In še poznejši dostavek z letnicami 1734 - 1773 - 1973: OB DVESTOLETNICI NJEGOVE SMRTI NA DUNAJU. DE-

Dunajski motiv, decembra 1994

ZELNA ZVEZA ZA ČEBELARSTVO NA DUNAJU. ZVEZA ČEBELARSKIH DRUŠTEV ZA SLOVENIJO.

Ste se kdaj vprašali, kako je prišel ta kmet iz vasi Breznica pri Radovljici na cesarski Dunaj? Tako kot Martin Krpan z Vrha! Med kranjskim ljudstvom je zaslovel kot uspešen in umni čebelar; tako zelo, da je glas o njem segel vse do cesarice Marije Terezije, ki ga je dala poklicati na Dunaj, da bi imel javna predavanja o čebelarstvu. Vendar ni znal nemško ne govoriti ne brati ne pisati. Zato je najprej predaval v slovenščini, tolmač pa je sproti (konsekutivno) prevajal v nemščino. Hitro se je naučil še brati in pisati in 1771. izdal v nemščini napisano Razpravo o

rojenju čebel. Cesarica je naročila, naj v vseh čebelarskih šolah in tečajih po monarhiji poučujejo po načelih tega genialnega gorenjskega samouka.

Antonov mlajši brat Lovro Janša (1749-1812) je manj znan. Bil je odličen slikar krajinar in bakropisec. Upodobil je številne dunajske, alpske, češke in poreske motive. Njegova dela hranijo v dunajski Albertini, največji grafični zbirki na svetu.

Jernej Kopitar

S spominom nanj se srečamo takoj, ko vstopimo v neorenesančno zgradbo dunajske univerze. Ko se iz vhodne avle ozremo na

desno, na "Stopnišče filozofov", ugledamo na steni častno tablo (Ehrentafel) Filozofske fakultete. Na njej so tudi imena Kopitarja, Frana Miklošiča in Jožefa Štefana. Slednja imata pod arkadami na dvorišču svoja spomenika (doprna kipa). Kopitar, rojen v Repnjah pri Vodichah, sicer ni deloval na Filozofski fakulteti. Njegovo delovno mesto je bilo v dvorni knjižnici, kjer je bil najprej skriptor, pred upokojitvijo pa njen prvi kustos. V znanstvenih krogih tedanje Evrope in na dvoru je užival velik ugled. Mi smo ga v naših šolah spoznali le kot "negativca" - ker se je "zapel" s Prešernom. Sekularni pesniški genij slednjega ("učenca") je seveda segal daleč čez Kopitarjev ("pisarjev") katoliški literarni program "za miroljubne poljedelce". A Kopitar pač ni bil literat; bil je predvsem znanstvenik in bibliotekar, jezikoslovec in zbiralec starih rokopisov. Kot tak še danes uživa svetovni ugled. Sicer pa je bil silno konservativen. Zato v času, ki je bil v znamenju revolucionarjev, ni mogel biti prav ocenjen. Zdaj (v letu, ko je minilo 150 let od njegove smrti), ko je konservativno spet legitimno, ga moramo oceniti na novo. - Ko je umrl, so mu prijatelji na dunajskem pokopališču sv. Marksa (Sankt Marxer Friedhof) postavili nagrobnik s sledečim napisom: JERNEJ KOPITAR, KARAN-TANEC, ROJEN 23. AVGUSTA 1780 V REPNJAH PRI LJUBLJANI, V POMNOŽEVANJU SLOVANSKIH NAUKOV UČENEGA DOBROVSKEGA BISTROUMNI NASLEDNIK, UMRL NA DUNAJU 11. AVGUSTA 1844.

Za Karantanca se je razglasil zato, ker je trdil, da je starocerkvenoslovanščina (knjižni jezik sv. Cirila in Metoda) nastala iz jezika, ki so ga govorili Karantanci. K njim smo tedaj sodili tudi poznejši Kranjci in Gorenjci. Opozorimo ob tej priložnosti še na dejstvo, da je Kopitar, rojen v premožni kmečki družini, umrl osamljen in strt (zaradi izgube vseh prihrankov). - Naj bo ta zapis skromen prispevek k obujanju spominov na velikega Slovenca (in Gorenjca)!

Nadaljevanje na 23. strani.

Stavba v parku Augarten, na kateri je spomenik "umnemu čebelarju" Antonu Janši.

France Prešeren

Kdo ne pozna Prešernovega dunajskega pisma staršem (1824), v katerem jim sporoča, da z njegovim duhovništvom ne bo nič. In dodaja (med drugim), da ga je "nekeje jest sam ne vem kaj ven na Dunej gonilo". Le malokdo pa ve, kje je to pismo nastalo. V t.i. Klinkowstroemovem inštitutu, vzgojnem zavodu za sinove iz plemiških in iz premožnih meščanskih družin. Vanj je prišel Prešeren jeseni 1822, kot študent prvega letnika prava, za inštruktorja in "seniorja". Spoprijateljil se je z enim od gojencev, s 17-letnim grofičem Turjaškim, Antonom Alexandrom Auerspergom, ki je pozneje zaslovel kot nemški krajinski pesnik s psevdonimom Anastasius Gruen. Prešeren mu je postal mentor, tako v pesniških kot v svetnih rečeh. To je bil razlog, da ga je januarja 1824 Klinkowstroem odslovil.

Dogodek je pojasnil Prešernov ožji rojak in kolega s pravne fakultete, Matija Gollmayer. V pismu z dne 15. januarja 1824,

"Kraj nesrečnega imena", kjer se je vse to dogajalo, je Schlesingerplatz v VIII. okraju (Josefstadt). Do njega se pripeljete s tramvajem št. 5. Na stavbi, ki stoji na tem mestu danes (v njej je uprava imenovanega okraja), je 3. decembra 1950 tedanji župan mesta Dunaj dr. Theodor Kroener odkril spominsko pliščo z nekoliko zanesenim napisom (v prevodu): NARODOM ZA ZGLED: TU STA SKLENILA PRIJATELJSTVO ZA ŽIVLJENJE VELIKI SLOVENSKI PESNIK FRANCE PREŠEREN IN ANASTASIUS GRUEN, AVSTRIJSKI PEVEC SVOBODE. V slavnostnem nagovoru je imenovani župan pozval Slovence, naj ostanejo zvesti svojemu velikemu geniju in s tem svojemu narodu. Nemara se je bal, da se mu bomo zaradi jugoslovanstva in komunizma odrekli. Kar se seveda ni zgodilo, čeprav nekateri še danes opozarjajo na to veliko nevarnost. (Takrat, ko je mogoče dejansko obstajala, pa so bili začuda tiho.) - Prešeren je ostal na Dunaju do julija 1828.

Knaflejeva hiša na Dunaju

Prešernova spominska plošča na Dunaju.

Naj ob koncu ne pozabimo, da so se nekateri Gorenjci uveljavili na Dunaju tudi v novjšem času, po razpadu monarhije. Tak je bil, denimo, operni in koncertni pevec in pedagog Anton Dermota (r. 1910 v Kropi), tenorist, eden prvakov Dunajske državne opere. Ena najstarejših (ima jih že 97!) in najbolj vitalnih Dunajčank je gotovo gospa Davorina Hribar, nečakinja zgoraj imenovanega Ivana Hribarja, hči Davorina. Njena hči, poročena z diplomatom Prokschem, govori v treh "maternih" jezikih (poleg slovenskega še nemško in poljsko) in je zavzeta za slovensko stvar...

Kogar bi vse te reči zanimala še bolj nadrobno, naj se naroči na knjigo **Slovenski Dunaj**, ki bo v kratkem izšla pri celovski Mohorjevi, njen urednik pa je prej imenovani A. Levstek. Z njo se boste lahko sprehodili po dunajskih slovenskih ulicah (Cankarjevi, Fabianjevi, Vegovi), si ogle-

dali stavbe, ki so jih postavili slovenski arhitekti Ivan Jager, Maks Fabiani in Jože Plečnik. Videli boste, kako imeniten nagrobnik ima v katedrali sv. Štefana dunajski škof, Ljubljčan Jurij Slatkonja (u. 1522). Zvedeli boste za 40 rektorjev in dekanov in več kot 1500 Slovencev, ki so bili od njene ustanovitve (1365) profesorji na dunajski univerzi. Spoznali boste, da Slovenci (in z njimi Gorenjci) nismo hodili na Dunaj le po znanje, temveč smo ga mestu in njegovemu širokemu civilizacijskemu in kulturnemu krogu tudi dajali. Številni so spomeniki, obeležja, stavbe, ulice in listine, ki pričajo, da je Dunaj tudi slovensko mesto. Mesto, v katerem so živel in delovali naši humanisti in naravoslovci, umetniki, častniki in verski dostojanstveniki. In ne nazadnje: številni "preprosti" ljudje, med njimi znameniti slovenski kostanjarji. Sicer pa: zapeljite se tja gor in slovenski Dunaj bo tudi vaš.

Luka Knafelj & Co.

Luka Knafelj (ok. 1621-1671), največji dobrotnik slovenskih študentov vseh časov, naj bi bil rojen v Ribnici na Dolenjskem. Mag. Anton Levstek, sedanji kurator Knaflejeve ustanove in upravnik slovenskega doma Korotan na Dunaju, tudi sam Ribničan, pa mi je v pogovoru ob zadnjem obisku zaupal, da to ni povsem dokazljivo, in da bi lahko bil doma tudi iz Finžgarjevih Doslovč na Gorenjskem. Kakorkoli že: bil je najprej bolniški duhovnik na Dunaju, nato župnik in dekan v Gross-Russbachu na Nižjem Avstrijskem. V oporoki je na prigovarjanje svojega rojaka Jurija Bohinjca (Wohinz, u. 1684, rojen v okolici Radovljice), rektorja dunajske univerze, večji del svojega velikega premoženja določil za štipendijsko ustanovo "za socialno potrebne študente iz Kranjske". Takoj po ustanovitvi (1676) so Knaflejevo štipendijo prejemale po štirje študentje letno, pozneje do 39 (1918). Skupaj jo je prejelo kar 1200 kranjskih študentov, med njimi številni Gorenjci. Najbolj znani: J. Kopitar, F. Prešeren, Simon Jenko, Ivan Tavčar, France Koblar... S Knaflejevo ustanovo danes upravlja ljubljanska univerza, ki jo skuša obuditi. K ustanovi sodi tudi Knaflejeva hiša v starem mestnem jedru Dunaja. Upati je, da bo blagra te ustanove deležen še kakšen Gorenjec.

Kje je že tisto?

namenjenem tretjemu Gorenjcu, Matiji Čopu, zapiše (v nemščini, seveda): "To, česar sem se že davno bal, se je zares zgodilo: Prešerna ni več pri Klinkowstroemu. Njuni odnosi so bili že dolgo napeti; Prešeren je preveč svoboden in odkrit, da bi se mogel držati v tej hiši, kajti tu je približno tako, kakor v kakem lemenatu; kdor bolje zna hliniti, ta je na boljšem. Liguorijanci so Klinkowstroema menda čisto omrežili; sicer ima najboljše namene, toda ne vzgaja nič drugega, kakor hinavce, z vzgojitelji vred. Nam (domačim) učiteljem je bolje, pri nas zadostuje, da smo točni in da ne pridigamo nevere in krivoverstva. - Prešeren pa je npr. premalo molitvenike kot Passija, Veitha itd. in druge nabožne in poučne bukve prebiral ter se namesto tega ukvarjal z grškimi in latinskimi klasiki, Homerjem, Hesiodom, Evripidom, Sofoklem pa Plautom in Terencijem, ki sta kaj pregrešna, saj vsebujeta komedije. Kajti vedeti moraš, da noben gojencev inštituta pa tudi noben vzgojitelj ne sme v gledališče, pa čeravno bi bila na sporedu najboljša drama. Kdaj pa kdaj je videval pri njem še druge knjige, npr. Boccaccia, Pastor fida, Ovidija itd. - Prešeren tudi ni hodil k spovedi in obhajilu, niti vsak dan k maši, premalo mu je dvoril. Zadnji odločilni razlog pa je bil ta, da je grof Auersperg bral knjige iz njegove knjižnice, kjer je naletel tudi na pregrešne, ker je imel od Prešerna ključ do njih. To je Klinkowstroema napotilo, da je Prešerna odstranil. Zdaj stanuje tam, kjer sem jaz na hrani, v Schullerstrasse..."

NAGRADNA KRIŽANKA TEHNOCHEM

EDINSTVENI ZWACK UNICUM

"Das ist ein Unicum," je dejal Jožef II. Habsburški svojemu zdravniku, enemu od prednikov družine Zwack, ko je leta 1790 prvič poskusil to čudovito pijačo. Rodil se je ZWACK UNICUM, pijača, ki je našla svojo domovino na Madžarskem, ki pa si jo vse bolj lastijo poznavalci in ljubitelji širom po svetu.

Pridobivanje te izvrstne pijače je vsekakor pomenilo velik poslovni uspeh. In ne le to - v znak priznanja kakovosti in zdravilnega učinka je leta 1898 uporabo rdečega križa na UNICUMU odobril Mednarodni Rdeči križ iz Ženeve.

Tudi danes, po več kot 200 letih, je UNICUM ostal nespremenjen. To čudovito pijačo lahko pojemo kot aperitiv ali digestiv, z njo pripravljamo različne koktajle. Njen okus dolgo zaznavamo v ustih. UNICUM krepi in osvežuje, preprečuje utrujenost in omogoča večjo koncentracijo, povečuje apetit in pospešuje krvni obtok, pomaga pri živčni izčrpanosti in lajša dihalne težave pri prehladu in vnetjih. ZWACK UNICUM je proizvod, ki ga je resnično potrebno poskusiti, nobena beseda ne more pričarati tistega, kar boste čutili ob okušanju te pijače. Prepričani smo, da bodo odslej zelo pogosto mnogi Slovenci podobno kot nekdanji znani Habsburžani dejali "to je nekaj izjemnega" in dodali "to je ZWACK UNICUM".

Peter Zwack, ki je Madžarsko zapustil na očetovo željo v letu 1948, se je na ameriških tleh dodobra naučil pripraviti UNICUM po skrivnem družinskem receptu. V sedemdesetih letih je ustanovil več tovarn UNICUMA v Italiji, leta 1989 pa se je Budimpešta že pripravila na njegov "come back". V letu 1990 so tako lahko Madžari ponovno pili originalni UNICUM.

Peter Zwack priporoča UNICUM vsja ob treh priložnostih: before, after and the day after (prej, potem in dan potem).

Z uveljavljenim partnerjem iz Madžarske se je uspešno povezal ljubljanski TEHNOCHEM. Tako danes z velikim zadovoljstvom oznanjamo: ZWACK UNICUM je prišel v Slovenijo - TUDI TUKAJ SEDAJ GOVORIMO UNICUM.

Tradicionalna zgodovinska in prostorska srednjeevropska povezanost, podobne življenjske navade, vrednote in standard življenja, način prehranjevanja in nenazadnje kultura pitja kažejo na zanesljivo dobro ustalitev ZWACKOVEGA UNICUMA tudi v Sloveniji.

Zastopa in prodaja:

TEHNOCHEM d.o.o., 61231 Ljubljana, Dunajska 354
tel.: 061/371 339, 371 379,
fax: 061/371 286

TEHNOCHEM

PIS Bled, d.o.o., Kumerdejeva 18, BLED
TEL: 064/78-170, FAX: 064/76-525

za gostince, za obrtnike,
trgovce, podjetnike
(tudi črtna koda) (tudi vodenje poslovnih knjig)
in za dom

RAČUNALNIŠKA IN PROGRAMSKA OPREMA

Nagrade za današnjo križanko so trije lahko oddate tudi v Turističnih društvarilni paketi z UNICUM ZWACKOM vih Cerklje, Jesenice, Bohinj, Radovljica, Škofja Loka, Preddvor, Dovje - in tri tolažilne nagrade Gorenjskega jica, Mojstrana ali Kranjska Gora. Lahko glasa.

Geslo, sestavljeno iz črk na oštevilčenih poljih, nam na dopisnicah pošljite na naslov: Gorenjski glas, 64000 Kranj do četrтка, 12. januarja 1995, do 8. ure, ko bo komisijsko žrebanje. Rešitve

lahko oddate tudi v naši malooglasni službi v avli poslovne stavbe na Zoisovi 1.

TEHNOCHEM

		GORENJSKI GLAS	MORSKA RIBA	LJUBK. MOŠKO IME	PAKET	IT. DEN. ENOTA	GORENJSKI GLAS	NAKODR. SUKNO								
		DEL POHIŠTVA					RUTENIJ									
		PREBIVALEC MESTA NA VISU	5				ŽVLJ. SOPOTNICA		32							
		SPREMLJ. AMORJA			19											
		IME LADJE KI SE JE POTOPILO NA PRVI PLOVBI		28			22		34							
		TVEGANA NAPOVED				SUMERSKI BOG NEBA			10							
								36	17							
GORENJSKI GLAS	IZUMRLI GLAVO-NOŽEC	BERNARD SHAW PEVKA BLAGNE	31				REKA V NEMČIJI			NILS JAKOBSON	ETIOPSKI VELIKAS					
POLDRAG KAMEN							GORENJSKI GLAS	NASTAVA, PAST	1							
OSNOVNA ENOTA	11						DOMAČA ŽIVAL				29					
SKAND. MOŠKO IME				20			VESLAČ NA NEKD. GALEJAH									
PEVKA FALK			4				PRITOK RUDOLF. JEZERA V AFRIKI	33		KAREL OŠTIR GORSKI REŠEV COLN						
PRIPADNIK INKOV					SL. PIS. CANKAR	PREDMET, STVAR	GORENJSKI GLAS	SODNI ZBOR			12					
AMERIŠKI KOPITAR				26			ETBIN KRISTAN	JEDILNI LIST			LOŠČILO					
GORENJSKI GLAS	OSEBA IZ ZGODBE O KEKCU	RIMSKI POZDRAV IGRALEC DELON	16				LJUDSTVO V GANI									
DVOREC							SMUČ. SREDIŠČE V SLOVENIJI MESTNI POSTOPAČ			POKR. V GRČIJI	LIDIJA KODRIČ ZADNJIČA	27				
PISATELJ PELIN	18				BARVA IGR. KART		KRPAR		6		MARELE	NIZEK ŽENSKI GLAS				
TURŠKA KRČMA	35		7		OBARA		KRAJ PRI LJUBLJ.									
VINORODNA KOTLINA V MAKED.					VLADIMIR NABOKOV			GR. MORSKA BOGINJA			21					
INDIJSKI ŠAHOVSKI VELE-MOUSTER								VRHNJIČA, SLUZNICA	30		8					
								RUD. MESTO V BOLIVIJI								
										25		ŽARKO TRŠAR REŽISER KUSTURICA				
						14	SESTAVIL F. KALAN	IRIDIJ					MESTO V ŠPANJI VULKAN NA HAVAJIH MAUNA	TOLKAČ BAT		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	POPOTNA MALHA			ČAR	37		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				NICK VANERN			
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	UROKI	38			15		
31	32	33	34	35	36	37	38			IZTREBLJ. PTIČ VELIKAN						24
													LETALSKI SALTO			

Veliko Gorenjcev bo novoletne praznike preživel na smučiščih (ali vsaj v njihovi bližini)

Najcenejši sneg dela "mati Narava"

"Ta sneg je kot moka: bolj ga teptaš, manj ga je," so se ob letošnjem prvem snegu jezili žičničarji, ki pa so kljub temu kar dobro pripravili smučišča.

Gorenjci radi občudujejo smučarske ju-nake belih poljan, radi sežejo v žep, ko gre za smučarski Podarim-dobim (ali pa zgubim), še raje si nataknejo na noge "dilce" in se odpravijo v celc bližnjega brega ali na eno od urejenih smučišč. Recimo, na Koblo, kjer smo se v sredo med potepanjem po Bohinju za kratek čas ustavili tudi mi!

Prijazni žičničarji so nam povedali, da so se zelo razveselili prvega snega v novi zimi (le kako se ga ne bi, ko so že tako siti zelenih zim), in da so že prejšnji petek pognali sedežnice in vlečnice. Ker jim narava še vedno ni natrosila dovolj snega, so ga v dneh, ko so bile temperature dovolj nizke, s pomočjo topov "delali" tudi sami. Lahko bi ga bili naredili še več, če bi jim smučarji dopustili, da bi z zasneževanjem nadaljevali tudi med obratovalnim časom oz. po deveti uri dopoldne. Ja, bilo je nekaj oz. pritožb, pa so odnehali! V sredo, ko smo se mudili na smučišču, so bile temperature že previsoke za umetno zasneževanje, pa tudi vlažnost zraka menda ni bila najboljša. "Snežni top ni stroj, ki ob pritisku na gumb že meče iz sebe sneg. Za umetno zasneževanje morajo biti izpolnjeni številni pogoji," so nas podučili žičničarji. Na Kobli so prvi pogoj izpolnili sami! V zadnjih letih so smučišče opremili z vodovodnimi in električnimi priključki in nabavili štirinajst

Parkirišče so že splužili

Ko so v smučarskem centru Kobra hoteli po končanem sneženju splužiti najeto parkirišče na Ravnah, nasproti gostišča Janez, jim ga lastnik zemljišča oz. njegov zastopnik ni dovolil splužiti. Žičničarji so bili nad tem presenečeni, še zlasti zato, ker so z lastnikom zemljišča podpisali najemno pogodbo in ker so mu sproti plačevali odškodnino (za 420 kvadratnih metrov nekaj več kot 30 tisoč tolarjev). Pogodba velja deset let in se avtomatično podaljša še za enako obdobje, če nobena stran najmanj pol leta pred koncem 10-letnega obdobja ne odpove najemnega razmerja. Ko je letos spomladi poteklo prvo desetletno obdobje, odpovedi ni bilo, zato je bila veljavnost pogodbe podaljšana še za deset let oz. do leta 2004. Lastnik zemljišča ima očitno drugačne načrte: parkirišče, ki je uradno travnik, bi rad uredil tako, kot določajo predpisi, in začel pobirati parkirino, ki jo je lani pobiral smučarski center (po 100 tolarjev). Ker so v sredo parkirišče vendarle splužili, je bilo mogoče sklepati, da sta se smučarski center in lastnik zemljišča sporazumela. V Planumu, ki upravlja s smučiščem, so to potrdili in povedali, da je lastnik dovolil splužiti parkirišče ob pogoju, da mu uredijo spremembo namembnosti travnika. Zapletlo se je tudi z drugim parkiriščem, tik ob smučišču Ravne, za katerega pa je lastnik smučarskemu centru pravočasno dal odpoved. Tudi v tem primeru so se vsaj začasno sporazumeli, in sicer tako, da bodo poskušali za lastnika odkupiti manjši objekt, ki je sicer v lasti Slovenijaturista.

snežnih topov, ki so ob ugodnih vpremenskih okoliščinah dobra konkurenca materi Naravi. Konkurenca gor ali dol, a najcenejši sneg "dela" narava, ugotavljajo na Kobli! V sredo je po Kobli vijugalo okoli tisoč smučarjev, med katerimi je bilo tudi precej Madžarov, Italijanov, Nemcev in Hrvatov. V spodnjem delu je bila steptana snežna odeja debela 20 centimetrov, v zgornjem delu še enkrat toliko. Vse žičničarske naprave so obratovale, mirovala je le sedežnica Kobra 3. Razlog je v tem, da je

Beli vlak iz Ljubljane

Slovenske železnice so tudi med letošnjimi božično-novoletnimi počitnicami uvedle "beli vlak", ki vozi smučarje iz Ljubljane v Bohinjsko Bistrico, skoraj do prvih žičnic smučarskega središča Kobra, enako pa bo tudi v času zimskih počitnic, od 27. februarja do 3. marca. Vlak odpelje iz Ljubljane ob 6.58 in se vrača ob 16. uri. Vsi potniki imajo na belem vlaku 40-odstotni popust, mladi do 26 let ter upokojenci nad 60 let pa 50-odstotnega. Smučarji, ki se z belim vlakom vsak dan vozijo domov, lahko smučarsko opremo shranijo na železniški postaji v Bohinjski Bistrici.

se odločili za Koblo, šli pa bomo tudi na Vogel, ki nam sicer zelo ugaja. Jaz ne smučam, moji trije (mož in hčerki) pa pravijo, da je zelo v redu, in da so žičničarji kar dobro uredili smučišče. V nedeljo smo smučali v Gačah na Dolenskem, kjer imajo več snega, a je bilo slabše urejeno," je povedala Vesna in poudarila, da je smučanje za štiričlansko družino kar precejšen izdatek. "Midva pa imava vse zastoj," sta se nedaleč proč hvalila osnovnošolca Igor Žerdin iz Splita in Uroš Kralj iz Bohinjske Bistrice. In le zakaj ne bi imela?! Sanke sta sama vlekla na hrib, si med potjo "nabrala" precej sape in se potlej veselo spuščala po bregu. Uf, to je drvelo! "To še ni nič!" sta nas prepričevala fantiča in nam zaupala, da se včasih z žičnico zapeljeta prav do vrha in se potlej spustita navzdol.

veter s tega dela smučišča odpihal precej snega. Dnevna smučarska karta za odrasle sicer stane 2.000 tolarjev, vendar jih po tej ceni (podobno kot na drugih smučiščih) prodajo bolj malo, saj imajo upokojenci (ženske nad 55 let in moški nad 60 let) ter dijaki in študentje 20-odstotni popust, popust pa je tudi na nekatere izkaznice (Nedeljski dnevnik, Smučarska zveza Slovenija...).

Iz Ljubljane v Bohinj ni ravno blizu, a se je Vesna Žagar skupaj z možem in hčerki-cama odločila za smučarijo prav na Kobli. Le zakaj? "Dve družini iz Ljubljane preživljamo v Bohinju prednovoletni dopust. Vsak dan hodimo smučat. Danes smo

Veter spihal sneg z robov

In kakšne so bile v sredo razmere na nekaterih ostalih gorenjskih smučiščih?

*Na Voglu je gondola normalno vozila, obratovale so vlečnice Storeč in Brunarica ter sedežnice Orlove glave in Zadnji Vogel, medtem ko vlečnici Konta in Kratki plaz nista, ker je veter s tega dela smučišča odnesel precej snega. Na preostalem smučišču je bilo 20 do 30 centimetrov snega, iz smučišča je ponekod pokukal že kakšen kamen. Od četrtka dalje, ko so pognali žičnice, je bilo na smučišču od 500 do 800 smučarjev na dan. Prevladovali so predvsem hotelski gostje. Na Voglu se bojijo, da morebitno deževje ne bi pokvarilo

smuke; predvsem pa si želijo novega snega.

* Na Krvavcu snežne razmere niso idealne, vendar pa je smučanje možno. Ker je zapadel suh sneg, ga je predvsem z robov precej odnesel veter, precej težav pa je bilo tudi pri teptanju. Od petka, ko so zavrteli žičnice, pa do srede se je na smučišču zvrstilo okoli pet tisoč smučarjev, od tega jih je bilo tri tisoč v ponedeljek, na Štefanovo. V sredo je bila steptana snežna odeja debela trideset centimetrov. Obratovale so vse vlečnice in sedežnice, ki povezujejo gostinske lokale, ne pa tudi naprave na Zvohu in na vrhu Krvavca, odkoder je veter odpihal precej snega, da bi bilo možno urediti smučišče. Cesta do spodnje postaje žičnice je urejena, prav tako tudi parkirišče. Smučarska proga s Krvavca do spodnje postaje je uradno zaprta.

Nočna smuka na Bledu

* Na Straži (na Bledu) so sedežnico in vlečnico zavrteli prejšnji petek. Ker jim narava tako kot ostalim žičničarjem ni "natresla" dovolj snega, so si na kritičnih mestih pomagali (in si še pomagajo) z umetnim zasneževanjem. Z obiskom so začetek kar zadovoljni, saj je v prvih dneh smučalo od 200 do 300 smučarjev na dan. Posebnost je večerna smuka (od petih do osmih zvečer), ki stane 900 tolarjev.

* Na Zatrniku se sedežnice in vlečnice niso zavrtle takrat, kot na drugih gorenjskih smučiščih. Prvi žičničarski napravi (vlečnici Plana ena in Plana dve) bodo namreč predvidoma pognali šele jutri, v soboto. Razlog je v tem, da je lastnik žičnic in objektov postala občina, ki jih je šele pred kratkim oddala v najem Smučarskemu klubu Bled (pogodba še vedno ni podpisana). Klubu pomagajo pri urejanju smučišča in zagonu žičnic delavci blejskega podjetja Turizem in rekreacija, ki je prej upravljalo s smučiščem.

Začetek smuke na Zelenici

V soboto se je po precej obilnih snežnih padavinah na Zelenici začela nova smučarska sezona. Na smučišču, kjer je do 60 cm snega, vozita obe sedežnici ter vlečnici Ciciban in Plana. Po besedah vodje Poslovne enote Kompas Ljubelj Franca Nemca pričakujejo na Zelenici več smučarjev v naslednjih dneh, smučišče pa bo popolnoma zaživel šele, ko bo možna smuka tudi na Plazu in Trianglu. Smučišče letos ostaja pri istih žičničnih kapacitetah, pred sezono pa so posodobili pogonski sistem sedežnice. Na smučišču se smučarji lahko okrepijo v planinskem domu na Zelenici, ob smučarskih konicah pa bo odprto tudi zavetišče na Vrtači.

U. Špehar

Cene smučarskih kart

Poglejmo, koliko je na gorenjskih smučiščih treba odšteti za dnevno, popoldansko oz. dopoldansko smučarsko karto. V oklepaju so cene za otroke.

smučišče	dnevna	dopoldanska	popoldanska
Kobla	2.000 (1.500)	1.300 (950)	1.300 (950)
Cerkno	2.000 (1.400)	1.600 (1.100)	1.600 (1.100)
Kranjska gora	2.500 (1.800)	1.500 (1.100)	1.800 (1.200)
Krvavec	2.500 (1.500)	1.800 (1.200)	1.800 (1.200)
Pokljuka	900 (700)	(700)	(500)
Soriška planina	1.500 (1.000)	1.100 (700)	1.100 (700)
Stari vrh	1.800 (1.300)	1.400 (1.000)	1.400 (1.000)
Straža Bled	1.200 (1.000)	700	700
Vogel	2.500 (1.700)		1.700 (1.250)
Zelenica	1.800 (1.000)	1.200 (800)	1.200 (800)
Zatrnik	(cen še niso oblikovali, bodo pa nekoliko višje kot na Straži)		

Na nekaterih smučiščih imajo posebne cene kart za ženske nad 55 let in za moške nad 60 let ter za družine, dijake in študente. Žičničarji poudarjajo, da zelo malo dnevni kart zaradi številnih popustov in ugodnosti, ki jih prinašajo različne izkaznice, prodajo po polni ceni.

Na Soriško planino po asfaltu

* Na Starem vrhu je bilo v sredo do pol metra snega. Smuka je bila ugodna, cesta do parkirišča dobro prevozna. Sedežnico in štiri vlečnice so zavrteli v soboto, najboljši obisk je bil v ponedeljek (900 smučarjev), sicer pa je vsak dan od 300 do 400 smučarjev.

* Na Soriški planini se vrtita le vlečnici Lajnar in Slatnik, medtem ko ena naprava ne obratuje, ker je veter spihal precej snega. Steptana snežna odeja je debela največ 60 centimetrov, dostop do smučišča je urejen z bohinske in selške smeri. Na Soriško planino bo letošnjo zimo lažje priti, saj so še pred prvim letošnjim snegom asfaltirali zadnji makadamski odsek ceste.

NAJBOLJŠI GORENJSKI ŠPORTNIKI

Jure Košir, alpski smučar iz Mojstrane

GLASBA MI JE DALA NOVIH MOČI

Za Jureta Koširja radi pravimo in zapišemo, da ni le izvrsten športnik, pač pa tudi mladenič, na katerega smo zaradi njegovega širokega duha in uglajenega nastopanja, ponosni vsi Slovenci in seveda še posebno Gorenjci. Jure je na svoj smučarski talent opozoril že z osvojitvijo naslova svetovnega mladinskega prvaka v superveleslalomu leta 1991, nato pa so se dobri rezultati začeli vrstiti in v prejšnji zimi dosegli vrhunec v slalomskih nastopih, ko je prvič zmagal na tekmi svetovnega pokala v slalomu v Madonni di Campiglio in nato osvojil še bronasto olimpijsko medaljo v Lillehammerju. Jure Košir je pred dnevi dobil priznanje kot najboljši športnik Slovenije, že drugič zapovrstjo pa je po izboru gorenjskih športnih novinarjev postal tudi "Najboljši gorenjski športnik".

Smučarji ste v Sloveniji zelo cenjeni in popularni. Katere športe in športnike pa občudujete ti?

"Najbolj občudujem tiste, ki nastopajo v vzdržljivostnih športih. To pa zato, ker v svojem procesu treninga najbolj "trpim" ravno v tem... če je treba naprimer veliko teči. Seveda pa občudujem tudi mnoge druge, vsak šport je po svoje zelo lep. Edinstven je naprimer Aljaž Pegan, ki ga je prav užitek gledati. Tudi vedno, ko gledam veslače, jim hočem kar nekako pomagati, ker vem, da jim je kdaj zelo težko vzdržati tempo v čolnu. Mislim pa, da je pomembno, da vsak da od sebe to, kar največ zmore."

Ti je popularnost tudi kdaj odveč, saj si povsod v središču pozornosti novinarjev? V začetku zime si celo dejal, da ne maraš več sodelovati s Slovenskimi novicami.

"Vselej sem pripravljen dati izjave in intervjuje novinarjem, pri Slovenskih novicah pa so bili do mene nekorektni. Sicer pa mi je sodelovanje z novinarji včasih celo zelo všeč, saj je to nekakšna kreativna dejavnost. Vsak intervju je po svoje zanimiv... še posebej, če so zanimiva vprašanja.

Zavedam se, da je to del športa in na novinarje nisem prav nič jezen. Kakšnih posebnih problemov nimam niti z oboževalci in oboževalkami. Dobim sicer precej pošte, vendar mi pri tem pomaga mama. Vsakemu pošljem smučarsko fotografijo s podpisom. Bolj pa me moti na tekmovanjih, če je kdo zelo "korajšen" in včasih moti tik pred štartom. Vendar se to dogaja le v tujini, pri nas ne."

Navadno sprašujemo dekleta, ali na dolgih potovanjih kaj pogrešajo dom. Kaj pa ti?

"Če naprimer gledam

Američane, ki novembra pridejo v Evropo, gredo domov štiri dni za božič in nato pridejo nazaj še za dva meseca, si kar ne morem predstavljati, kako bi sam to zdržal. Doma je pač veliko ljudi, ki mi veliko pomenijo, in če me ni dlje časa, priznam, da jih zelo pogrešam."

Izdaja CD plošče, nastopi na glashenem odru, so bili zate nekaj novega. So ti vzeli kaj moči za treninge?

"Ravno obratno. To mi je dalo moči. Rešilo me je smučarskega cirkusa, ki sem ga bil po olimpiadi, po sezoni, že kar zasičen. Ta dva meseca, ki smo ga porabili ob plošči sta bila zame enkartna. Počutil sem se prama in nikoli mi ne bo žal, da sem se lotil tega. Glasba je moje veselje, ljubezen in to počnem zelo spontano. Če bom imel še čas in idejo, bo morda nastala še kakšna plošča, drugače pač ne."

Kakšne so tvoje največje noveletne želje?

"Najbolj si želim, da bi lahko nemoteno tekmoval, da ne bi imel težav z zdravjem in poškodbami. Sicer pa mi je bilo iztekajoče se leto 1994 kar všeč in bi imel rad podobno leto, kot je bilo to." • V. Stanovnik

Alenka Dovžan, alpska smučarka iz Mojstrane

MOJ ČAS BO ŠELE PRIŠEL

Komaj osemnajstletna smučarka Alenka Dovžan je v lanski sezoni znova dokazala, da Slovenci smo smučarski narod, in da nam se tudi v prihodnje ni bati, da to ne bi ostali. "Vražja Gorenjka" je vso sezono krojila smučarski vrh v superveleslalomu in se v Cortini povzpela na zmagovalno stopničko. Prav tako pa je posegala po točkah v ostalih disciplinah. Njena vsestranskost in odločnost sta bili poplačani s prvo slovensko zimsko olimpijsko kolajno, ki jo je v kombinaciji osvojila v Lillehammerju. Alenka Dovžan je v začetku tedna dobila priznanje kot tretja najboljša slovenska športnica letošnjega leta za atletinjo Britto Bilac in kolegico v smučarski reprezentanci Katjo Koren, gorenjski športni novinarji pa smo jo izbrali za "Gorenjsko športnico leta 1994".

Te dni se po vsem svetu, pa tudi pri nas pripravljajo izbori najboljših športnikov. Koga pa ti najbolj občuduješ?

"Mislim, da med našimi športniki najbolj cenim pa tudi občudujem Aljaža Pegana. Morda zato, ker sem tudi sama trenirala gimnastiko in vem, koliko težavnega dela je potrebnega za uspeh. Po drugi strani pa je res, da je za ves vrhunski šport potrebno veliko treninga in odpočevanja, zato je treba znati ceniti prav vsakogar."

Ti je kdaj, ko gledaš mojstre v gimnastiki, žal da se nisi odločila vztrajati tudi sama?

"To niti ne, saj sama nisem bila preveč talentirana za ta šport. Bila sem premalo "mehka", gibčna, saj za gimnastiko pa moraš to imeti prirojeno. Izredno dobro pa sem imela odskočnost, bila sem dobra v teku in bolj so mi ustrezali bolj "moški" športi. Gimnastika pa je bila zame malo preveč elegantna."

Smučanje je v Sloveniji in na Gorenjskem tudi bolj popularno kot ostali športi,

čemu dokaz so tudi različni izbori najboljših, ko navadno prevladujete smučarji. Kaj praviš na to?

"Res je, da nekateri očitujejo pravico, da se smučarji "sili naprej", vendar pa je hkrati tudi res, da so v smučarji v Sloveniji že nekaj časa največji uspehi. Športi pa so pač tudi, tako pri nas kot v tujini, različno cenjeni in smučarji se že zelo približuje tenisu, ki je nekakšen "kraljevski" šport. Nekateri ostali športi pa težje prodrejo, težje se uveljavijo,

čeprav je za uspehe prav tako potrebno veliko napora."

S pomanjkanjem denarja za posamezne športne, predvsem za tiste, ki se šele uveljavljajo pa se srečuje tudi smučarji?

"Res je, da je zlasti pri začetkih športne poti pri nas v smučarji ogromno breme na starših. Ker v Sloveniji ni več reprezentanc v mlajših kategorijah, si zelo malo mladih lahko "privoščiti" ta šport. Potem ko se uveljaviš že gre, toda vedo manj jih je, ki bodo lahko tako dolgo vztrajali."

Si v novem letu želiš kaj posebnega ali pa so želje vezane le na smučarji?

"Vedno, kot tudi v novem letu, je moj glavni cilj napredovanje v dobrem, na vseh področjih. Rada pa bi seveda napredovala tudi v smučarji, kjer ne gledam predvsem rezultatov, saj bo moj čas šele prišel. Dosedanji rezultati so zame pač le spodbuda, največje uspehe pa pričakujem šele čez nekaj let, ko bom tudi sama sebe kot športnico poznala tako dobro, da bom lahko delala večje načrte." • V. Stanovnik, sliki: L. Jeras

Padalci Alpskega letalskega centra Lesce Bled

SKORAJ ŠEST TISOČ IGER S TEŽO

Kar dve drugi mesti na absolutnem in vojaškem svetovnem prvenstvu v padalstvu, ter zmage na praktično vseh večjih letošnjih tekmovanjih v Evropi, so tudi v letu 1994 dokazali, da so padalci ALC Lesce Bled, ki v celoti tudi tvorijo reprezentanco Slovenije, vemojstri tega zahtevnega športa. Kljub številčno sorazmerno zelo skromni "bazi", saj v tem pogledu Slovenija v svetu, ko je tudi ta šport postal kar precej popularen in množičen, resnično ne pomeni ničesar, pa so uspeli s strokovnim delom in marljivim treningom ponesti ime naše države tudi v kraje, kjer komaj vedo, kje leži Evropa.

Padalska sekcija Alpskega letalskega centra Lesce Bled je imela v letu, ki se izteka 56 članov, od katerih jih je imelo veljavno dovoljenje za skoke s padalom 43. Kljub tako skromnemu številu pa se je v tej sekciji oblikovala pod vodstvom trenerja Draga Bunčiča tekmovalna ekipa, ki je v letošnjem letu opravila veliko večino od skupno 5843 padalskih skokov, ki so ostali zapisani v dokumentaciji

sekcije. Člani ekipe Irena Avbelj - svetovna prvakinja 93 iz Flachaua in 94 iz Perga, Roman Pogačar - svetovni prvak 91 iz Wengna in 93 iz Kaysersja, Bogdan Jug - svetovni prvak 86 iz Ankare, Branko Mirt - svetovni prvak 90 iz Lesca, Matjaž Pristavec - svetovni prvak 93 iz Flachaua, ter Dušan Intihar, Senad Saklič in Roman Karun, so v letu 1994 svojo bogato zbirko medalj in pokalov še obogatili z nasled-

jimi dosežki: 1. mestom na evropskem prvenstvu v para ski v Klipizteriju v Avstriji v januarju, 1. mestom moških v skokih na cilj na tekmovanju v Pibersteinu v Avstriji v maju, 2. mestom na 22. svetovnem prvenstvu v Chengduju na Kitajskem v maju in juniju, 2. mestom na 24. svetovnem vojaškem prvenstvu CISM v Pergu v Avstriji v juliju, ter zmagami na večjih mednarodnih tekmovanjih, kot so bili Blejski pokal v avgustu v Lescah, Adriatik pokal prav tako avgusta v Portorožu, Alpe - adria cup v Velkermarktu v Avstriji ter 2. mestom na CISM regional v Prostejovu na Češkem. Kakšno mojstrstvo so uspeli doseči, najboljše povedo podatki o tem, da so Intihar, Pogačar, Jug, Saklič in Mirt na Kitajskem med 32 ekipami v osmih serijah s skupno 40 skoki cilj zgrešili skupno le za 6 centimetrov, na vojaškem svetovnem prvenstvu, kjer pa je sodelovalo 29 ekip pa v desetih serijah s skupno 50 skoki 12 centimetrov. Vsekakor jim moramo, našim gorenjskim junakom višav, za vse doseženo čestitati in zaželeli tudi v prihodnjem letu, da bi jih pisane kupole padal varno in dobor vodile na cilj. • Š. Žargi

Hokejisti Acroniksa Jesenic

NAJBOLJŠI, KO JE NAJPOMEMBNEJE

Jeseniški hokejisti so v zadnji sezoni tretjič zapovrstjo osvojili naslov slovenskih hokejskih prvakov. So edina gorenjska ekipa v kolektivnih športih, ki je v letošnjem letu v najvišji državni ligi osvojila prvo mesto. Tako tudi ni čudno, da so gorenjski športni novinarji stoošteten delež glasov za najboljše športne kolektive namenili "železarjem" iz Podmežakle. Letos so naslov najboljših gorenjske ekipe (tako kot slovensko zvezdico) osvojili že tretjič zapovrstjo. Skupno pa imajo Jeseničani že 24 naslovov državnih prvakov, kar jih tudi sicer uvršča med najuspešnejše slovenske športne kolektive.

"Ko je najpomembneje, ko gre za odločilne tekme, takrat nas nihče ne more zaustaviti. Zmagujeta gorenjska trma in srce," radi pravijo jeseniški hokejisti, ki so v minuli hokejski sezoni že tretjič zapovrstjo osvojili slovensko hokejsko zvezdico: "Saj so krize, ko nekako ne moremo igrati, kot bi radi, ko nas pestijo poškodbe, ko smo utru-

jeni in nismo v formi, toda če je treba vselej stisnemo zobe." Jeseniški hokejisti pa se ne ponašajo le z vrsto naslovov državnih prvakov in z prav vsemi slovenskimi hokejskimi zvezdicami, v zadnjem letu so uspešno zastopali barve Slovenije in svojega kluba tudi v tujini. Najpomembnejše tekmovanje je bil nastop v Evropskem pokalu državnih prvakov. Na četrtfinalnem turnirju v Budim-

pešti so Acroniksi ugnali prav vse nasprotnike: danske in romunske prvake ter domačo ekipo Ferencvaroša iz Budimpešte in osvojili prvo mesto. To je bil izreden uspeh, saj so bili pred začetkom turnirja favoriti Danci in domači madžarski prvaki, Jeseničani pa so se enkrat dokazali, da tudi v Evropi nekaj pomenijo. Na polfinalnem turnirju, ki je bil v Kristienstadu na Švedskem so Jeseničani doživeli dva poraza in v boju za tretje mesto premagali Poljake, s čimer so se uvrstili med štirinajst najboljših hokejskih ekip v Evropi, kar dosedaj ni uspelo še nobeni slovenski ekipi.

Slabše, kot so pričakovali po uspešnem startu, so se ob koncu uvrstili v novoustanovljenem pokalu šestih narodov. S četrtim mestom so za las zgrešili polfinale, vendar pa z nastopili zlasti pred domačim občinstvom, niso razočarali. Zvesti navijači pa so tudi eden od "elanov" jeseniškega hokeja, ki si je letos z novim sponzorjem, Oniksom tudi malce spremenil ime - Acroniks. Kot upajo in načrtujejo, na poti do nove zvezdice. • V. Stanovnik

Sestri Kejžar sta odpotovali na tekmi svetovnega pokala v plavanju v Hong Kong

ALENKA JE OSVOJILA SRCA GORENJSKIH DIREKTORJEV

Predsednik Kluba gorenjskih direktorjev Emil Milan Pintar je z radovljiško plavalno rekorderko podpisal pogodbo o štipendiranju za naslednje leto - Vsem gorenjskim plavalcem je najlepše novoletno darilo odprtje kranjskega olimpijskega bazena

Bled, 29. decembra - V hotelu Park na Bledu, po katerem radovljiški plavalni klub nosi tudi del imena, in kjer se navadno zbirajo sedanji in bodoči šampioni ob posebnih priložnostih (ter seveda na treningih), je bilo minuli torek spet slovesno. V času, ko je športnikom vse težje dobiti pomoč za treninge in tekmovanja, je mladi radovljiški rekorderki Alenki Kejžar ponudil roko še Klub gorenjskih direktorjev Dvor.

Pintar.

Seveda Alenki še vedno pomaga tudi Borut Petrič v imenu Aqua, d.o.o., Plavalni klub Radovljica Park hoteli Bled pa je uspel pridobiti tudi vrsto pokroviteljev, ki radovljiškimi plavalcem in plavalkam pomagajo, da se lahko udeležujejo tekem svetovnega pokala in drugih nastopov.

"Trenutno je v vseh naših selekcijah 130 plavalcev in plavalk, najbolj pa nas je razveselilo, da lahko začenjamo s treningi v novem olimpijskem bazenu v Kranju, kar pomeni rešitev obilice dosedanjih problemov. Še vedno se borimo da bi dobili v upravljane letno kopališče v Radovljici, vendar pa se ne moremo sporazumeti s krajevno skupnostjo. Pripravili smo program za rešitev objekta, za boljše gospodarjenje z njim, saj se zavedamo da brez dobrega upravljalca rešitve za bazen ni," je povedal predsednik Izvršnega odbora kluba Jože Rebec.

Predstavniki najstarejšega radovljiškega športnega kolektiva pa so tudi poudarili, da so izredno zadovoljni s sodelovanjem staršev v klubu, pa tudi z delom trenerjev in dejstvom, da so zaradi razprtij v kranjskem Triglavu jeseni dobili nove člane kluba, uspešne Kranjčane, na čelu z Markom Milenkovičem. Plavalci in trenerji pa so seveda najbolj veseli nove pridobitve, bazena, v katerem najboljši dvakrat dnevno trenirajo že deset dni. "Ker decembra še ni bil odprt kranjski bazen, smo bili primorani del priprav na začetek svetovnega in evropskih pokalov opraviti v Bratislavi, kjer pa so se naši plavalci izkazali tudi z dobrimi rezultati. Žal si je Alenka v pripravljalnem obdobju poškodovala gleženj, vendar pa je z opornico vseeno trenirala. Dobre rezultate sta dosegala tudi Nataša Kejžar in Marko Milenkovič, žal pa za Milenkovičev nastop na tekmi svetovnega pokala v Hong Kongu nismo uspeli zbrati dovolj denarja, ker se je klubu priključil šele jeseni. Vendar pa tudi njega čakajo evropski pokali in nastop na dveh tekmah svetovnega pokala, vsi naši trije najboljši plavalci pa so tudi kandidati za nastop na evropskem in svetovnem prvenstvu," je povedal trener Ciril Globočnik.

Plavalni klub Radovljica Park hoteli Bled je dobil osem pokroviteljev svetovnega pokala v plavanju. To so: Občina Radovljica, Aqua, d.o.o., Kranj, Čistilni servis Prosen, DEM TRADE, d.o.o., Austria Bank, Gositilna Praprot, AGENT, d.o.o. Radovljica (prevozi) in Park hotel Bled. Nastope na svetovnih pokalih v plavanju pa so še omogočili: Petrol TOE Kranj, Alojz Cilenšek s.p., IRA inženiring, d.o.o. Radovljica, Kaplja, d.o.o. Radovljica, Adriaticzavarovalna družba Kranj, Merkur elektro Radovljica, Hypex, d.o.o. Lesce, SIC Radovljica, Mišelinka, d.o.o. Radovljica, Montas, d.o.o., Frizerski salon Elvira, Mira, d.o.o. Radovljica in Engineering biro, d.o.o., Radovljica.

KOŠARKA

OSLABLJENI KOPRČANI NISO BILI KOS RAZIGRANIM KRANJČANOM

TRIGLAV: KOPER 118:70 (70:25)
Kranj, 28. decembra - Športna dvorana na Planini, gledalcev 300, sodnika Vidič (Tolmin) in Pukl (Maribor)
Oslabljeni košarkarji Kopra so že pred srečanjem bili z aplavzom publike nagrajeni za nastop v Kranju, saj so se znašli v hudih denarnih težavah in igralci sami financirajo svoje nastope in vztrajajo, da se do konca borijo - igrajo v ligi in ne mislijo izstopiti.

Tekma sama je bila enakovredna le prvih pet minut do rezultata 9:9, nato pa so se razigrali domači košarkarji, ki so izkoristili vsako napako gostov in jo kaznovali s košem. Trener domačih Martin Gorenc je dal priložnost, da se vpišejo med strele prav vseh, te priložnosti pa ni izkoristil le kapetan Slavko Tadič. Triglavani so na neke momente prikazala pravo atraktivno košarko z nekaj lepimi akcijami in zabijanji, pa je sodnik Igor Vidič po nepotrebnem zaradi "dolgega visenja na košu" dosodil v 35. minuti tehnično napako Gregorju Hafnarju.

V A2 moški SKL je ekipa Loka Kave doma premagala Novo Gorico z rezultatom 81:65. • Jože Marinček

ČESTITKE JUBILANTOM IZ PD KRANJ - Planinsko društvo Kranj že nekaj let pripravlja pred novoletnimi prazniki sprejem za sodelavce društva, ki so praznovali visok življenjski jubilej. Tako so se na letošnjem srečanju 23. decembra 1994 v Planinskem klubu Kranj zbrali 80-letna Zdenka JAMNIK, dolgoletna mentorica mladih planincev, pa 60-letni Franc RAKOVEC, podpredsednik PD in načelnik gospodarskega odseka, gorski reševalec Peter KEŠE in planinski vodniki Jože ŠPAROVEC, Tomaž PLANINA ter Lojze ZELNIK. Slednjemu izročila knjigo "Zakladi Slovenije" predsednik PD Kranj Franc EKAR, na sliki pa so še člani upravnega odbora Franc Pegam, Rudi Lanz in Slavo Markič. • S. S. - Foto: G. Šinik

"Alenka je osvojila srca gorenjskih direktorjev in tako smo se po pomoči tenisačici Barbari Mulej v prvem letu in šahistu Primožu Solnu v drugem letu (oba sta kasneje dobila svoje sponzorje) odločili, da s štipendijo pomagamo še Alenki Kejžar. Vemo, da država športnikom reže skromnejše

kose pogache kot za marsikaj drugega, zato so vedno bolj odvisni od gospodarstva in lastne iznajdljivosti. Odločili smo se, da bo Alenkina štipendija enoletna, lahko pa jo bomo kasneje tudi podaljšali," je v imenu Kluba gorenjskih direktorjev Dvor na priložnostni slovesnosti dejal Emil Milan

Novoletne želje najboljših radovljiških plavalcev

Nataša Kejžar: "V novem letu si želim vse najboljše na vseh področjih, tako v plavanju kot drugje. Predvsem pa si želim, da uspešno naredim maturo na kranjski gimnaziji. Sedaj v Hong Kongu pričakujem moje osebne rekorde v vseh disciplinah, najboljše pa mi gre na 200 metrov prsno. Konkurence ne poznam dobro, vendar upam, da se bom lahko uvrstila v finale in bom dobila točke."

Marko Milenkovič: "Moram reči, da se v novem klubu tukaj v Radovljici počutim bolje kot pri Triglavu. S trenerjem Sandijem Savnikom bolj sodelujeva, skupina na treningih je manjša. Z novim bazenom so pogoji treninga še boljši in upam, da bom maja odplaval normo za nastop na evropskem članskem prvenstvu. Tudi moje novoletne želje so vezane na uspehe v plavanju, želim pa si tudi, da bi bil zdrav in da ne bi bilo poškodb."

Alenka Kejžar: "Tako v osebnem življenju kot v plavanju si v prihajajočem letu želim sreče. Ta je povsod potrebna. Želim si, da ne bi prišlo do novih podobnih poškodb, kot je bil ta zvin noge pred kratkim. Zato pa se bom morala tudi sama bolj paziti. Želim si tudi, da bi uspešno končala drugi letnik kranjske gimnazije. Od novoletnih nastopov v Hong Kongu pa pričakujem, da bi se približala svojim osebnim rekordom, saj jih bom zaradi bolečin v nogi težko izboljšala."

KEGLJANJE

REKORD BORISA URBANCA

Kranj, 29. decembra - Na kegljišču kranjskega Triglava je bilo v zadnjih 14-tih dneh zelo živahno. Prizadevni člani uprave so uspešno organizirali tradicionalno tekmovanje "Odperto prvenstvo Triglava za leto 1994". Udeležba je bila zelo dobra, saj je tekmovalo več kot 150 igralcev in igralke iz vseh gorenjskih klubov, pridružili pa so se jim še Ljubljanci in Domžalčani. Po pričakovanju so največ uspeha imeli odlični Triglavani - stalni člani slovenske državne reprezentance: Boris Urbanc, nov rekorder kranjskega kegljišča z 990 podrtimi keglji, Boris Benedik in Albin Juvančič. Dve prvi mesti sta šli v Ljubljano. Tončka Urbanc je zmagala med ženskami, Primož Pintarič pa med mladinci. Oba sta člana Gradisa Norika. Med veterani pa je slavil spet Triglavan Franc Zelnik.

Rezultati člani: 1. Boris Urbanc, Triglav, 2892, 2. Boris Benedik, Iskra Emeco, 2766, 3. Albin Juvančič, Triglav, 2757 podrtih kegljev, ženske: 1. Tončka Urbanc, Gradis Norik Ljubljana, 2259, 2. Silvana Belcijan, Triglav, 2228, 3. Ema Zajc, Triglav, 1203, mladinci: 1. Primož Pintarič, Gradis Norik Ljubljana, 2668, 2. Jernej Potočnik, Ljubelj Tržič, 2526, 3. Boštjan Žvanut, Triglav Kranj, 2490 podrtih kegljev, veterani: 1. Franc Zelnik, Triglav Kranj, 1256, 2. Jože Košir, Ljubelj Tržič 1233, 3. Marjan Planinc, Triglav, 1229 kegljev. • Jože Marinček

TEKAŠKE PROGE SO PRIPRAVLJENE

Škofja Loka, 29. decembra - Iz škofjeloške športne zveze so nas obvestili, da so Škofji Loki in okolici že urejene tekaške proge. V Podlubniku je dvakilometrski proga za klasiko in kilometrski proga za drsalni korak, če ne bo nagajal stroj za urejanja prog, pa bodo do konca tedna urejene še proge na Šuhi ob reki Sori do Godešiča, v Gorajtah in v Vincarjih. • V. S.

ALPSKO SMUČANJE

ZMAGI BRAČUNOVI IN ŠKERJANCEVI

Kranj, 29. decembra - Minuli torek in sredo sta bila na Rogli dva FIS slaloma za dekleta. Na prvem je zmagala škofjeloška B reprezentantka Špela Bračun, na drugem pa Maja Škerjanc (SK Tržič), odlična druga pa je bila ponovno Špela Bračun (SK Alpetour).

Naše najboljše smučarke in smučarji so te dni na pripravah v Kranjski Gori, kjer naj bi moški prvi vikend v januarju tekmovali na veleslalomski in slalomski tekmi svetovnega pokala. Več o urniku tega tekmovanja bomo pisali v torkovi Stotinki! • V. S.

PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

ZDRAVJE nima cene.

Je **BOGASTVO** vsakomur, ki ravna odgovorno.

Ceno pa ima **ZDRAVLJENJE** in **STROŠKI** so lahko zelo visoki.

Zato se odločimo za **ZAVAROVANJE*** za večjo **KAKOVOST** in brezskrbno, zdravo **ZIVLJENJE**.

Zavarujemo bogastvo zdravja.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

*Urejen in razvejan sistem prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zagotavlja pokrivanje stroškov zdravstvenih in drugih storitev za sprejemljivo premijo. Blizu milijon dvesto tisoč zavarovancev je Zavodu že doslej zaupalo in si zavarovalo doplačila za zdravstvene storitve. Sedaj Zavod ponuja še nova zavarovanja, ki bodo tudi potrdila zaupanje zavarovancev. Obiščite nas v najbližji enoti Zavoda. Radi vam bomo pojasnili novosti.

Kam bodo šli krščanski socialisti?

Marko Jenšterle

Po zmagi na lokalnih volitvah bi pričakovali, da bo stranka Slovenskih krščanskih demokratov odločnejše posegla v slovensko visoko politiko, saj doseženi rezultat kaže na njihovo večjo politično moč. Toda zgodilo se je ravno nasprotno. Inicijativo so spet prevzeli tisti, ki so na volitvah potegnili krajši konec. V LDS so prvi krenili v spopad s SKD in sicer glede vodstva zunanjega ministrstva, pri tem pa so bili toliko previdni, da so izbrali nestransko strokovno nedvomno izredno primerno kandidatko.

Če je v čem torej uspeh nedavnih volitev, je ravno v tem, da so se v kadrovske politiki začeli pojavljati strokovni kadri, nevezani na politični profil formalnih predlagateljev, vprašanje je le, ali bodo ti kandidati tudi zasedli položaje. Če jih bodo stranke izkoriščale le za izzivanje nasprotnikov in politična pogajanja, potem bistvenega napredka za Slovenijo po volitvah pač ni.

Krščanski demokrati so se za razliko od LDS odločili za popolnoma drugačo taktiko. Namesto pluralizma so se oklenili dogmatizma in totalitarizma, osnovo za to pa imajo v dokumentih zadnjega kongresa njihove stranke, na katerem je "argentinska linija" dosegla izrazito domobrsko in proti narodnoosvobodilno politično linijo, zaradi česar je iz SKD izstopilo socialno krilo. Na Slovenskem bomo tako v kratkem dobili novo politično stranko, ki bo nastala z

zdržitvijo Slovenskih krščanskih socialistov in omenjenega socialnega krila SKD. Ob množici političnih strank, ki obvladujejo zelo majhno področje dveh milijonov prebivalcev Slovenije si je težko predstavljati, da bi nova stranka, ki se bo predvidoma imenovala Krščansko socialna stranka, lahko bistveno spremenila sedanje razmerje strankarskih sil pri nas. Politični prostor se je že profiliral, sedaj pa poteka proces razpadanja malih strank ali pa njihovega združevanja z velikimi. Dolgoročno gledano so tako manjše stranke zanimive predvsem za velike, pred prihodnjimi volitvami.

Očitno se bodo velike stranke odločale za dve poti. Ena je izrazita raznolikost programa, nekako v smislu "za vsakogar nekaj", druga pa jasen in k določeni strukturi usmerjen program, v katerem ni prostora za drugače misleče, niti za tiste, ki mislijo enako, vendar so prepričani, da je do cilja mogoče priti po drugi poti. Za slednjo pot so se odločili pri SKD, kjer brez slabe vesti gledajo odhajanja nekaterih pomembnih mož iz njihove stranke, saj so prepričani, da je to za stranko celo boljše. Ne smemo pozabiti, da je ob sedanjem izstopu socialnega krila prišlo tudi do pomembnih sprememb na vrhu dnevnika Slovenec, ki ga imajo že od nekdaj za glasilo krščanske demokracije. Vedno, kadar so se krščanski demokrati odločili za kadrovske spremembe, se je to kazalo tudi v zamenjavi vodstva omenjenega časopisa. Krščanski socialisti, ki po dolgotrajnem molku zdaj

spet dvigujejo svoj glas, bodo verjetno skušali nadaljevati politiko, kakršno je pred drugo svetovno vojno v Sloveniji začrtal Edvard Kocbek, vendar žal z njo v praksi ni uspel, saj je prehitro postal žrtev premetenih komunistov. Čeprav je v bivšem sistemu Kocbek veljal za posebjeno žrtev komunistične vladavine in bil kot tak v sedemdesetih in osemdesetih letih deležen velike javne pozornosti je zanimivo, da se v novem sistemu njegove ideje niso kaj prida prijele. Znova se je izkazalo, da je moč naših medijev veliko manjša, kot si jo predstavljamo, predvsem pa kot mislijo vodilni politiki. Prvi so to ugotovili Demokrati, ko so šli na parlamentarne volitve z najmočnejšo medijsko propagando in nato povsem pogoreli. Podobno se je zgodilo tudi sedaj, ko so skoraj vsi mediji z njihovimi anketami vred napovedovali poraz krščanskih demokratov in novo zmago LDS, na koncu pa se je zgodilo ravno nasprotno. Pomembnejša od medijev je še vedno terenska mreža in lokalna organiziranost, v tem pa so krščanski demokrati neprekosljivi močisti. Zaradi tega tudi tako mirno sprejemajo vse odhode iz stranke, saj to res bistveno ne vpliva na njihove volivce. Novi krščanski socialisti imajo pred seboj delikatno nalogo, ko bodo morali na eni strani najti nekoga od večjih, ki jim bo pomagal preživeti v politiki, hkrati pa ne smejo ponoviti Kocbekove napake, ko je neki jasni politični grupaciji posodil še krščanski plašč, in ga je le-ta, takoj ko je prišla na oblast, prvega odvrkla.

UMAZANE ROKE

Jože Novak

Letošnje leto je bilo v znamenju afer. Glavni akterji so bili večinoma politiki LDS. Spisek afer je tako dolg, da je večina nekater med njimi že pozabila. Najpomembnejše so bile afe Optimizem, potem Kopačeva afera in predvsem kreditna, stanovanjska afera R+3%. Pred kratkim pa še afera nekdanjega ministra Tanciga, sedaj poslanca LDS, ki ga je pred sodiščem rešil državni zbor, ker mu je priznal poslansko imuniteto. Kot se spodobi, se leto tudi končuje z novo afero o nakupu policijskega čolna. Ko je bil Igor Bavčar notranji minister, je posebna komisija notranjega ministrstva, ki jo je vodil državni sekretar Boris Žnidarič, na čuden način pri italijanskem podjetju Avionautica naročila policijski čoln za 3,3 milijona nemških mark. Pri vsej zadevi je nenavadno, da ni znano, komu je bila izplačana provizija 750.000 DEM, in zakaj je bilo korporaciji Safti izplačanih 165.000 DEM, čeprav Safti v poslu ni sodeloval. Takoj se je oglasil Igor Bavčar, ki je zavrnil namigovanja o provizijah, čeprav ni povedal, kam je izginilo skoraj milijon mark. Seveda je tudi zagrozil še s tožbo na sodišču. Pri tem je zanimivo, da se dosedaj še niso oglasili drugi akterji afe, tako ministrstvo za notranje zadeve, kot tudi ne Boris Žnidarič in Safti. Po številnih afehah si lahko samo še zastavljamo vprašanja. Policijski čoln, ki bo nastal z

Vlada pa kani imenovati ministra brez listnice za korupcijo. Bo zato brez listnice? Bo korupcija naša usoda? Bomo morali za vsako potrdilo na občini plačati podkupnino, tako kot se to dogaja v Italiji? Kot vedno se bodo spet oglašili ciniki, ki bodo trdili, da je na svetu korupcija vedno obstajala, in da zaradi nekaj posamičnih primerov "moralisti" spet zganjajo preplah. Toda, pri nas ne gre več za posamezne primere, ampak, tako kot v Italiji, korupcija postaja način življenja. Ravno primerjava z Italijo pokaže nekaj presejnetljivih podobnosti. V Italiji so vladali krščanski demokrati in socialisti, ki so imeli v parlamentu veliko večino, da so lahko izglasovali vsak zakon. Pri nas vladajo liberalni demokrati, komunisti in krščanski demokrati, ki ravno tako lahko izglasujejo vsak zakon. V Italiji sta si obe stranki razdelili državne funkcije kot fevde. Tudi pri nas vsak minister v ministrstvu pripelje ljudi iz svoje stranke, ali pa celo svoje bližnje sorodnike. Krščanski demokrati v Italiji so imeli v rokah izgradnjo cest, tako kot pri nas. Zaradi korupcije je tam stal kilometer ceste 40 milijonov mark, namesto deset milijonov, kot stane v Nemčiji. Pri nas zaenkrat še ne vemo, koliko milijonov mark bo stal kilometer avtoceste. Vsekakor pa bi tak podatek povedal tudi, kolikšna je korupcija v Sloveniji. V Italiji je parlament skorumpiranim politikom do leta 1992 vedno izglasoval po-

slansko imuniteto, da jih tožilci niso mogli preganjati. To se dogaja tudi v Sloveniji. Če je v Italiji že prišlo do procesa zaradi korupcije, so obtoženci molčali, da so zaščitili svoje politične botre. Na mariborskem orožarskem procesu so se obtoženci branili z molkom, ali pa so zanikali, da bi karkoli vedeli o orožju. Čeprav je sodišče imelo fotografije in videoposnetke, ki dokazujejo ravno nasprotno, jih je kljub temu oprostilo. Ko so bili odkrite afe, so tudi v Italiji politiki grozili s tožbami na sodiščih, kar počnejo tudi v Sloveniji. Seveda so bili tudi v Italiji za vse krivi novinarji, enako, kot so v Sloveniji. Korupcija so v Italiji začeli razkrivati leta 1992, ko so krščanski demokrati in socialisti na volitvah izgubili prepričljivo večino v parlamentu. Zmaga Severne lige je tožilcem omogočila, da so v posebni operaciji imenovani "Čiste roke" začeli preiskovati korupcijo. Do konca leta 1993 so tožilci preiskovali tretjino poslancev in senatorjev, potem tega pa je kazenske ovadbe dobilo še okoli 3000 politikov in državnih uradnikov. Operacija "Čiste roke" še ni končana. Pred kratkim je ovadbo zaradi korupcije dobil tudi dosedanji predsednik italijanske vlade Silvio Berlusconi, kar pomeni, da že spada na smetišče zgodovine. Italijani so korupcijo trpeli desetletja. Koliko časa jo bomo mi in kdo bo slovenski Di Pietro?

Pozor streljamo!

Vine Bešter

Tako nekako bi po novem letu veljalo v Škofji Loki, če bi še naprej obstajala sedanja občinska vladna ekipa, ki ji je njen prvi mož Vincencij Demšar skozi Božička namenil kar prave pištole. Ubogi Ločani, ki bodo po novem morali stopati pred mogočne občinske uradnike, ki so mi mogrede prišli do strelnega orožja, saj bodo novodobni orožarji verjetno naslednji mandat uradovali v udobnih foteljih državne uprave, ki naj bi jo, če sledimo ljudskemu glasu - glej ga zlomka - vodil kar glavni orožar osebno. Da morala v politiki (saj poznate tisto o kurbi) ne šteje nič, seveda vemo, aktualni loški primer pa nas uči, da kaj takšnega ne premorejo niti občinski uradniki. Prav zanimivo bi bilo v naslednji številki časopisa, ki ga ravno kar držitev rokah, prebrati revolverške poglede na Demšarjevo prednovoletno neokusnost oziroma slišati mnenje vsakega člana (ex)

vlade o tem, na kaj je mislil, ko je v dar sprejema cevi, ki le nekaj sto kilometrov južneje že tretjo zimo morijo ljudi? Namig krščanskim demokratom v Škofji Loki - če se bodo tovrstne poteze nadaljevale velja ustanoviti orožno komisijo, inovativnost pa seveda prodati tudi v Ljubljano. Ta naj se pač neha skozi Maribor in Brnik ukvarjati z orožarsko afero, pač pa pogleda, kdo vse v Sloveniji sledi Demšalogiji in se gre strelnega Božička. Delo pa bodo imeli v prihodnjih dneh očitno tudi socialdemokrati. Njihov "promilski župan" v Trzinu Pavle Rutar, kot je slišati, krepko vleče prve poteze. Ko je še povsem svežim občinskim svetnikom razložil razlike med podjetniki in barabami, so že v zraku prve kadrovske rošade. Ker je tisto, kar smo slišali (in ne uspeli preveriti) vse preveč neverjetno, več o tem v eni prihodnjih števil. Očitno pa bo naslednja štiri leta veselo tudi v Kranju, vsaj tako bi

lahko sodili po prvih udarcih, ki so padli na konstitutivni seji občinskega sveta. Vitomir Gors je zardil, da bo neomajni čuvar zakonitosti, kar je šlo, skozi medvrstično branje nekaterim svetnikom močno v nos...

Tovrstnega pisanja bi bilo lahko še več, pravzaprav je moč, skozi določeno optiko, v vsaki novi gorenjski občini najti kakšno pikro. Napihovanje, provokacija? Ne eno in ne drugo. Politiki in vsi tisti, ki mislijo, da to so, se bodo pač tudi znotraj Gorenjske morali navaditi na svojo (novo) vlogo. In če želijo, da jih bo ogledalo odslikavalo v svetlih barvah, pač ne bodo smeli počenjati traparij. Slednje bo namreč v tem ali onem mediju zanesljivo našlo svoje mesto. Vrag je le v tem, če imamo tudi na Gorenjskem oblastnike, ki menijo, da je dobro vse do takrat, dokler se o njih piše. Pa čeprav grdo. Kako gre že tisto: Bog odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo...

PREJELI SMO

Na eni strani hiralnice, na drugi strani visok standard

V Gorenjskem glasu z dne 9. 12. 1994 je bila v rubriki Odprte strani obravnavana problematika domov upoko-jencev. Prikazanih je bilo več vidikov rešitev. Zaradi osvetlitve določenih stališč, predvsem Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, je potrebno določene stvari bolj natančno obrazložiti. Že sam naslov "Na eni strani hiralnice, na drugi strani visok standard" zahteva tolmačenje. Kot se v člankih pravilno ugotavlja, imamo v obstoječih domovih upokojencev dokaj visok standard, ki ga pa država, ki je sedaj lastnica domov, v prihodnje ne bo zmogla vzdrževati. Domovi bodo nehote in proti volji sedanjih direktorjev domov postali hiralnice v najslabšem smislu besede. Zakaj tako? Država zadržuje ceno oskrbnega dne, stroški naraščajo, in ker se ne pokrivajo s ceno oskrbnega dne, domovi prihajajo v izgube. (Oskrbi dan v Domu upokojencev Kranj je 1.150 SIT na dan, po naših informacijah pa je oskrbni dan v zaporih 3.000 SIT na dan). Država vidi rešitev v znižanju stroškov in znižanju standarda v domovih. Znižanje stroškov pomeni tudi znižanje plač zaposlenih, ki so že sedaj samo na povprečju gospodarstva Slovenije! Znižanje plač ali odpuščanje delavcev pomeni nižji standard, slabšo postrežbo, slabšo nego in oskrbo, slabšo motivacijo za psihično in fizično zelo zahtevno delo v javno dobro. Premalo se namreč zavedamo, da bomo kmalu vsi stari in nemočni in bomo potrebovali pomoč in nego (ali v domovih ali doma).

Država se obnaša neodgovorno in namerno niža standard oskrbovancev, tudi tistih, ki si oskrbo v domu plačujejo sami, ali pa so si pripravljene doplačati tudi nadstandard. Če država nima denarja, da bi vzdrževala določen standard tistih, za katere ona plačuje oskrbno, je to njen problem. Torej so "hiralnice" posledice njenega neekonomskega ravnanja, ne pa želja nas zapo-

slenih v domovih. V domovih bomo lahko nudili različne storitve, seveda za različno ceno, odvisno od stroškov. Tako kot če primerjamo različne kategorije hotelov od A do Ž. V domovih ne bomo delali selekcije, kot bi se lahko napačno razumelo. Cena navzgor ne bi smela biti administrativno omejena, odvisna bi bila le od tržnih zakonitosti, predvsem pa od kvalitete in nivoja storitev. Država se obnaša še vedno v smislu državnega administrativnega socializma, ko smo vsi enaki, država misli namesto nas, odloča namesto nas, predvsem pa je slab gospodar, kar se je že pokazalo v bližnji preteklosti. Pozablja se, da smo šli v tržne odnose, v privatno lastnino, da bodo med nami razlike in da bodo nekateri želeli visok standard tudi na stara leta, približno takega, kakršnega so bili navajeni v svoji aktivni dobi.

Logično iz tega sledi, da bomo morali domove diferencirati na boljše in slabše, ceneje in dražje, nižji standard, višji standard, več negovalnega kadra, manj negovalnega kadra itd. Država nas hoče prisiliti, da smo vsi državljani reveži, za katere je ona odgovorna. Naši prihodki so oskrbni in zdravstvene storitve. Država participira v povprečju samo z 20 odstotkov sredstev pri oskrbninah. Trditve, da so bili domovi zgrajeni iz javnih sredstev, ne drži. S tem izrazom se v zadnjem času veliko operira in marsikaj prikriva. Poznamo izreke, kot so javna korist, javno dobro itd. sredstva pa so državna oz. proračunska ali pa strogo namenska to je prispevki. To so sredstva davkoplačevalcev, ki so jih dali za neki svoj namen v zavaroval-

Nadaljevanje na strani 31!

NOV POSLOVNI ČAS

V EKSPOZITURI PLAVŽ, TAVČARJEVA 8, NA JESENICAH

Cenjene komitente želimo obvestiti, da ekspozitura Plavž v torek 3.1.1995 začne poslovati z deljenim poslovnim časom:

od ponedeljka do petka: od 9,00 do 11,30
in od 14,00 do 17,00
ob sobotah: od 9,00 do 12,00

Potrudili se bomo, da uvedba deljenega poslovnega časa ne bo vplivala na kvaliteto naših uslug.

OB TEJ PRILOŽNOSTI VAM TUDI VOŠČIMO VELIKO SREČE, ZDRAVJA, TER POSLOVNIH USPEHOV V LETU 1995

Gorenjska Banka

Banka s poslubom

nico (pokojninsko ali zdravstveno). Že sam izraz zavarovalnica pove vsebinsko razliko. To ni priročna blagajna države. Če meni kot državljanu dopovedujejo, da imam sedaj bruto in ne več neto, zakaj pa potem nekdo drug odloča o mojih prispevkih, predvsem pa o višini prispevka?

Ker se v članku omenja načelo humanosti in načelo socialne politike, bi bil moj obvezni prispevek iz obveznega zavarovanja samo del tega (npr. od 13 odstotkov samo 5 odstotkov) v fond, v katerega bi solidarno prispevali vsi, vse ostalo pa je že moje "prostovoljno zavarovanje". Podobno je s pokojninsko zavarovalnico, ko državi ne dajemo denarja, pač pa prispevke samo posojamo, da krije tekoče potrebe z upanjem, da bom dobil pokojnino, ko jo bom rabil, ne glede na to, če je država neracionalno zapravila denar. Načela socialne politike so bila sprejeta že pred štirimi leti in zapisana so tudi v osnutku socialnega programa do leta 2000.

- Socialno varnost zase in za svojo družino zagotovi vsak posameznik sam v skladu s svojimi sposobnostmi, država pa je dolžna zagotavljati ustrezne razmere za to.

- Država zagotavlja vsakomur minimalno socialno varnost z ustreznimi socialnimi programi in javno mrežo.

- Posamezniki, ki imajo redne vire prihodkov, so se proti vsem znanim in predvidljivim tveganjem dolžni obvezno zavarovati in si tako zagotavljati socialno varnost.

- Država bo poskrbela za socialno varnost samo tistih posameznikov, ki si jo ne morejo sami zagotoviti.

Domovi upokojencev so bili zgrajeni z "družbenimi sredstvi", s kapitalom, ki se je

prelivala levo in desno, na enak način, kot je bila zgrajena večina tovarn. Na podlagi 120. člena Zakona o socialnem varstvu je bilo premoženje domov vzeto občinam brez odškodnine, ki jo zahteva 69. člen Ustave RS, preneseno na republiko. Država je torej neupravičen lastnik podržavljenega premoženja.

Nelogično je, da smo že v dobi preobrazbe političnega sistema (1992) sprejeli Zakon o socialnem varstvu, kjer v 61. členu govori, da se investicijsko vzdrževanje domov (popravilo strojev, strehe, inštalacij, centralnega ogrevanja, beljenje itd.) plačuje iz proračuna republike. Menim, da je investicijsko vzdrževanje normalni poslovni strošek, ki se mora vkalkulirati v ceno storitve. Sedaj se pa obremenjuje čisto drugi "konto", to je proračun, kar močno kritiziram. Prav tukaj, ko gospa ministrica v intervjuju govori o merilih za ocenjevanje direktorjev domov, bi bilo edino pravo merilo dobre ocene direktorja kot gospodarja, koliko je dom vzdrževal iz lastnih sredstev, ne pa hodil po denar za vsak pralni stroj na Ministrstvo in s tem obremenjeval proračun, ki kronično boleha za pomanjkanjem sredstev. Obveznosti vlečemo na sebe, hkrati pa tarnamo, da nimamo dovolj denarja! Kje je tržno obnašanje?

V članku se tudi omenjajo dodatni programi. Tudi to je treba pojasniti. Mišljena je gospodarska dejavnost v smislu 50. člena zakona o socialnem varstvu (npr.: bife v domu, ekonomija itd.). Dajanje poudarka na to, (stranska dejavnost) kaže na nerazumevanje bistva dejavnosti domov. Domovi namreč nudimo nego in oskrbno starim in bolnim stanovalcem, to je naša osnovna in glavna

dejavnost, to osnovno dejavnost moramo opravljati vestno in strokovno in tu moramo biti stimulirani in nagrajeni za dobro ali slabo delo! Razvoj domov upokojencev oziroma širitve dejavnosti vidim v širitvi nege in oskrbe na domu, v manjših enotah, v dnevnem varstvu, nočnem varstvu itd. Zavedamo se namreč, da so domovi upokojencev samo ena od oblik skrbi za stare. Gre za odpiranje novih delovnih mest, za zaposlovanje novih delavcev na področju storitev, kjer je povpraševanje in tudi plačilna sposobnost. Vsak od nas si bo na stara leta želel postrežbo, neko pomoč, ki jo bo pripravljene plačati. Na to bomo začeli misliti že v mladosti. Nalagali bomo v fonde, kjer se sredstva ne bodo prelivala in končno ponikla. Vlogo menedžerja in strokovnega kadra v domovih vidim prav v širitvi osnovne dejavnosti, kot sem jo navedel zgoraj, vendar pa moramo biti za to ustrezno stimulirani, ne pa administrativno omejevani (Zakon o razmerjih plač itd.).

Martin Habjan, dipl. soc. direktor doma upokojencev

Konstituiranje radovljiškega občinskega sveta

Stari rek, da je vsak začetek težak, velja za ustanovitev in začetek delovanja občinskega sveta po volitvah celo za dodatkom - da je tudi živčen in ofenziven. Občina Radovljica ni nobena izjema. Začelo se je na sredo, 21. decembra 1994. Prva seja, prva runda, prvi gong. Stroji so stekli. Nekaj nervoznih replik. Glasovanje je bilo tipično: štirinajst proti dvanajst v prid "zmagujoče desnice" za vse pomembnejše odločitve, zlasti

kadrovsko razdelitev občinskih funkcij. Napak skorajda ni bilo. Tudi tajno glasovanje ni spreminjalo razmerij - 14 : 12. Zmagovita politična stran (koalicija SKD, SDSS in SLS) si jemlje svojo pogačo, kot je slikovito dejal novi predsednik sveta. Edino njegova stranka je pred volitvami objavila svoj program (!), nam je zatrjeval dvakratni predsednik v inavguracijskem govoru in ta program (SDSS), kot kaže, bo uresničil radovljiški občinski svet. Demokracija pa niso dogovori ali delitev ljudi in njihovih idej, izkušeni, znanja, temveč "demokratično" glasovanje, smo tudi slišali poduk (redke) ženske krščanskodemokratske predstavnice v svetu. Totalitarno glasovanje naj bi tako in tako dobro poznali.

Bil sem delegat v občinski skupščini po prvih svobodnih volitvah leta 1990. Prav tako se spominjam začetne delegatske živčnosti, ofenzivnosti, nepopustljivosti in medsebojnega nezaupanja. Kar žarelo je na prvi in drugi seji skupščine. Demosovi delegati so hudo bliskali in grmeli na vse strani v strahu, da jim kaj ne uide ali da ne bi bili izigrani. Pa se to ni zgodilo! Velika razlika se mi zdi med prvo sejo sveta pred dobrim tednom in prvo sejo skupščine občine Radovljica pred petimi leti. Če je takratna nervoza izražala strahvseh nas, neizkušenih delegatov, da se ne bomo mogli ali da bi se narobe sporazumeli, imam občutek, da pomeni zimski začetek delovanja radovljiškega sveta strah "zmagovalcev", dobrih politikov, da bi se morali sporazumeti. Morda še neformalna, vendar praktično že uveljavljena "zmagovita" koalicija desnih strank (SDSS, SKD in SLS) je z zanesljivimi 14 glasovi že

pokazala strategijo in pot: z glasovanjem postaviti vse ključne občinske funkcije in strokovne kadre, izglasovati "edini objavljeni" program, potem pa pozvati svetnike strank, ki so se po sili volilnih razmer pač znašle v opoziciji, naj sodelujejo pri uresničitvi "projekta", ki je izključno najboljši za vso občino. Če se to ne bo zgodilo, torej, če ne bomo postali "konstruktivni glasovalni aparat", nas bodo mirne duše obdoližili nesodelovanja in nam naprtili krivdo razprtije, blokade, neuspehe (ki jih bo že iz objektivnih razlogov dovolj) in še kaj drugega. Težava ni v glasovanju "štirinajstčlanskega stroja", ki lahko vse sam opravi, temveč v odgovornosti. Tako "mišičarstvo" v politiki utegne biti dvorezno. Demokracija ni samo glasovanje, temveč je lahko tudi dogovarjanje. Če pa že bomo morali vsi skupaj demokracijo razumeti samo kot glasovanje, potem jo bomo razumeli tudi pri statutu občine, ki se izglasuje z dvema tretjinama svetnikov. Če statut v treh mesecih ne bo izglasovan z dvema tretjinama svetnikov, občina ne more zakonito poslovati. Če občina ne more poslovati, začasno

posluje župan po veljavni zakonodaji. Politično krizo pa bo menda župan lahko razrešil z razpisom novih volitev. Krivda za smisel in stroške (prav gotovo občinske!) novih volitev bo brez dvoma vroč kostanj! Mnogo je poti. Vseh nikdar ne more niti prehoditi niti zgraditi en sam veljak, naj bo še tak svetnik ali apostol. Razmislek velja! Vsem občinskim svetnikom, svojim kolegom, mnogim prijateljem želim ob novem, začetnem mandatnem letu veliko rabsodnosti, sreče in zdravlja.

Lesce, 26. decembra 1994
Janko S. Stušek
občinski svetnik in
vodja delegacije ZLSD

Odkar
znam
brati,
berem

GORENJSKI GLAS

TRAD E

Trgovina in storitve d.o.o., Kidričeva 2,
Kranj, tel.: 064 - 21 23 67, 21 11 42

SAMSUNG

Vsem našim kupcem
in poslovnim
partnerjem želimo
srečno in
uspešno novo leto!

Natanko 21 dni časa
še imate, da preberete
najboljše informacije
o vlaganju certifikatov
in se odločite!

Prijatli.

Zaupajte
svoj
certifikat
najboljšim
strokovnjakom
za delnice in borzo!

posebna izdaja trimesečnika borzno posredniške hiše. Nika

KRONIKA

certifikati
delnice

NIKA
BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.o.o.

NIKA

želi vsem
vlagateljem
srečno,
uspešno in
donosno
Novo leto!

Če Nikine Kronike še niste prejeli, pokličite v našo poslovalnico v Kranju (064/211-644) ali v Ljubljani (061/133-11-55) in poslali vam jo bomo brezplačno, na obeh številkah pa smo vam na voljo tudi za vse ostale informacije o vlaganju certifikatov, o poslovanju z vrednostnimi papirji in o našem poslovanju!

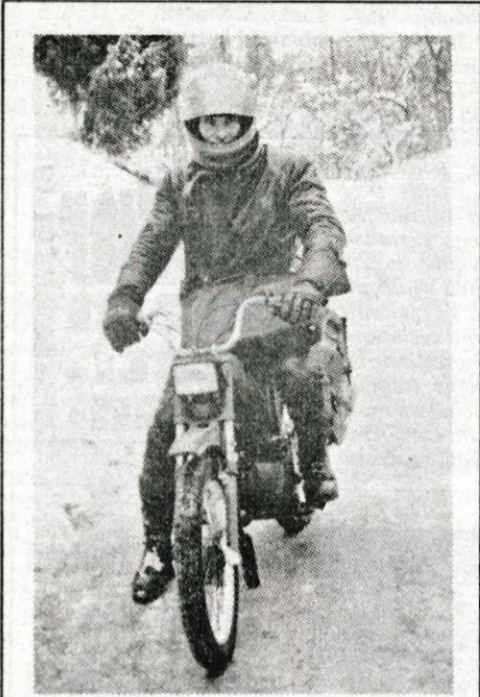
Certifikat lahko vložite v naših poslovalnicah v Kranju, Ljubljani, Brežicah, Kopru, Celju, Mariboru

in na Ptuj, na vseh enotah Pošte v Sloveniji ali v naših mobilnih pisarnah, lahko pa vam na dom pošljemo pooblastilo, na podlagi katerega bomo vse potrebno za Vas opravili mi!

Zima, zima bela

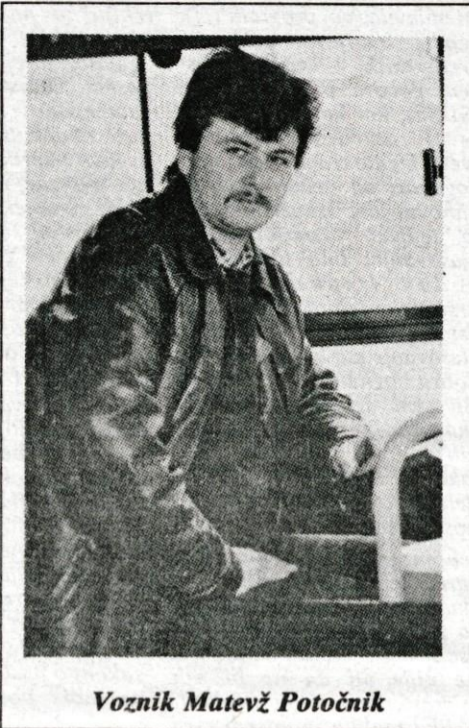
Čprav je sneg zapadel na prvi zimski dan, je mnoge presenetil.

Zima se je letos začela spodbudno, vsaj kar se snega tiče. V slabem tednu ga je padlo kar nekaj, tako da je Gorenjska letos po nekaj letih ponovno pokrita s spodobno debelo snežno odejo. Sneg je bil kot vsako zimo tudi letos presenečenje, za nekatere prijetno, spet za druge manj. Vsi smo se v

Poštar Dolenc Jože

glavnem pritoževali nad slabo očiščenimi cestami in pločniki, ki jih pod kupi napluzenega snega ni bilo (in jih marsikje

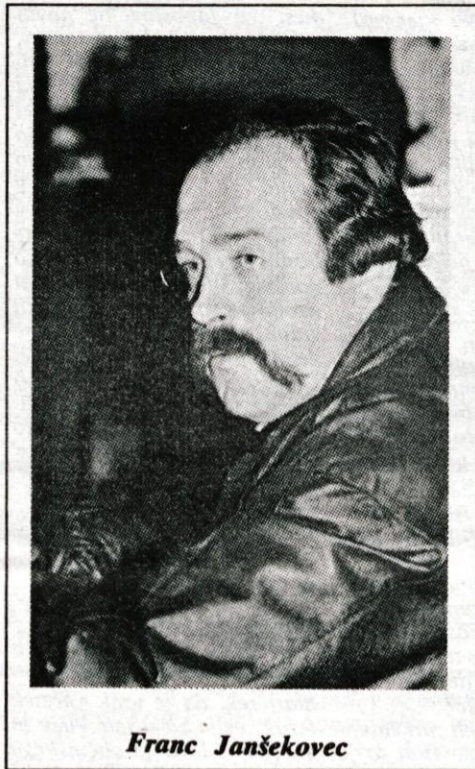
Voznik Matevž Potočnik

tudi sedaj ni) možno niti opaziti, kaj šele da bi hodili po njih. Tovrstne težave so še posebej pereče na podeželju, odmaknjenem od posredovanja zimskih služb.

Tako je v Spodnji Luši v Selški dolini zimska služba prvi sneg sicer takoj odstranila z vozišča, na novozapadlega pa nato pozabila in ga spluzila šele pred nekaj dnevi. To je na cesti povzročilo kar nekaj težav, po mnenju krajanov pa bi bilo delo zimske službe lahko boljše. Voznik avtobusa iz Luše Matevž Potočnik je dejal, da je bila cesta kljub snegu za avtobus normalno

prevozna, težje pa je bilo priti v dolino z osebnim avtomobilom. Avtobus, s katerim se na delo vozi okrog dvajset Lušanov, je vozil redno vsak dan. Cesta do smučišča Stari vrh je sedaj normalno prevozna, za pot v okoliške zaselke pa so še vedno potrebne verige.

V sosednji Poljanski dolini je stanje na cestah podobno. V kraju Volča je poštar Jože Dolenc dejal, da je imel pri opravljan-

Franc Janšekovec

ju svojega dela kar nekaj težav, saj mnogi ljudje niso pravočasno očistili snega pred svojimi hišami. Stanje na glavnih cestah je bilo po njegovem mnenju slabo, še slabše pa je bilo ponekod na lokalnih cestah, kljub temu pa je bila dostava pošte redna.

Tudi v Poljanah so se srečevali s podob-

Cesta nad Poljanami

nimi težavami. Tako je Franc Jačenkovec preživel kar dva dni za plugom. Kljub temu da je v sredo ves dan plužil, ni bil kos okrog 70 centimetrom snega, tako da šolski kombi ni mogel odpeljati otrok v šolo. V Poljanah skrbi za čiščenje cest Krajevna skupnost, ki posameznikom za pluzenje plačuje le porabljeno gorivo, delovne ure pa ostanejo neplačane.

Sneg pa nikakor ne prinaša le težav. V veliko veselje je šolarjem, saj sta sankanje in smučanje po nekaj sušnih letih ponovno postala glavna zabava novoletnih počitnic. Smučanje je možno skoraj na vseh gorenjskih smučiščih, za sankanje pa zadostuje že bližnji hrib, pa tudi ceste, ki še premorejo kaj snega, teh pa ne le na podeželju sploh ni tako malo.

EJGA ZA GORENJKE, O GORENJCIIH MED GORENJCII PO GORENJSKI

Kdo bo Gorenjec meseca novembra 1994

Edmund tesno za petami Mariji

EDMUND POŽGAJ

GAJEM iz Kranja, se je v četrtem krogu vse skorajda postavilo na glavo: od predbožičnega petka do včeraj smo prejeli kar 188 glasov za Edmunda Požgaja in "le" 53 za Marijo Golob. To pomeni, da bo (podobno kot v glasovanjih za Gorenjca meseca septembra in za Gorenjca meseca oktobra) najbolj napeto v zadnjem krogu: le še danes, nepreklicno zadnji petek v letu

MARIJA GOLOB

Očitno so napovedi zelo tvegane reč: če je še po treh glasovalnih krogih za Gorenjca meseca novembra 1994 MARIJA GOLOB s Hrušice pri Jesenicah krepko vodila pred EDMUNDOM POŽGAJEM, se je v četrtem krogu vse skorajda postavilo na glavo: od predbožičnega petka do včeraj smo prejeli kar 188 glasov za Edmunda Požgaja in "le" 53 za Marijo Golob. To pomeni, da bo (podobno kot v glasovanjih za Gorenjca meseca septembra in za Gorenjca meseca oktobra) najbolj napeto v zadnjem krogu: le še danes, nepreklicno zadnji petek v letu 1994 lahko glasujete v kontaktnih oddajah gorenjskih radijskih postaj + do jutri oddate dopisnice z Vašim glasom. Za Marijo Golob ali za Edmunda Požgaja. Trenutno je Marija še v rahli prednosti...

V četrtem glasovalnem krogu je žreb nagrade, vredne po 1.000 tolarjev, namenil naslednjim petim, ki so doslej glasovali za Marijo ali Edmunda: Mirjana PAVEC, Cesta na Klanec 9, Kranj; Bojan KRANJEC, Brezje 17/e; Maja MIKOLIČ, Mišače 1, Kamna Gorica; Tončka SESEK, Stara Loka 76, Šk. Loka; Marjan ROZMAN, Trboje 67, Kranj.

KRATKE GORENJSKE

POVR in PSVR

Odkar je preminil Zakon o združenem delu, je čutiti pravo sušo pri izumljanju novih kratic. Kje so časi, ko je bil izumljen TOZD, POZD, SOZD, GOZD, SIS in druge cvetke! Sem ter tja se kakšnemu birokratu vendarle posreči prispevati kak nov blagodar milozvenci slovenščini (tak prijeten izum je npr. CRPOV), sicer pa je topogledno pravo pomanjkanje.

Zato predlagamo dve novi EJGA kratici: POVRI in PSVRI. Prva pomeni "povsem običajen vozni red", druga pa "prilagojen sobotni vozni red". Velja pa za gorenjske avtobusne redne linije, ki so v tem tednu božično novoletnih počitnic obratovalne po "prilagojenem sobotnem voznem redu", prejšnji teden pa po povsem običajnem voznem redu (ki je pač drugačen ob delavnikih, ob sobotah in ob nedeljah). In ker je prejšnji teden avtobusnim prevoznikom hude preglavice povzročal sneg,

zaradi česar je bilo tudi nekaj zamud, je letošnji decembrski pomen kratic POVRI in PSVRI tak, kot je svojčas veljal za časopis Pavliha: pride, kadar pride (avtobus namreč).

Feldmaršal grof Radetzky

Gorenjke in Gorenjci, ki na TV sprejemnikih ujamate program avstrijske televizije, ste nedavno uživali ob tridelni nadaljevanki o znamenitem avstrijskem feldmaršalu Josephu grofu Radetzkyju. Mož se je z briljantnim vodenjem avstrijske vojske častno vpisal v zgodovino, Johann Strauss mu je posvetil "Radetzky marš" (zanesljivo ga bodo zaigrali pojutrišnjem v programu novoletnega dunajskega koncerta).

In Ljubljčanom se je posvetilo, da je grof Radetzky zaslužen tudi za to, da ima Ljubljana odlično ohranjen tivoljski grad, in da je v Tivoliju nekaj časa stal feldmaršalov spomenik. Slovenska metropola, ki ima očitno hudo pomanjkanje portretov in spomenikov (zato je dal prejšnji župan za vsak primer izdelati svoj portret), zdaj razmišlja o ponovni postavitvi spomenika grofu Radetzkyju v Tivoliju, kjer sameva podstavek. Seveda v Ljubljani ne vedo, da ima feldmaršal Joseph grof Radetzky na Gorenjskem že "spomenike": na Ravnah v Trziču uspešno dela Gostilna Radetzky; v Radetzkyjevem gradu je otroški vrtec + na strehi gradu TV pretvornik.

O tem, da smo na Gorenjskem že davno pred Ljubljano imeli Cankarjev dom (ki je tudi tržiška znamenitost), pa v tem prednovoletnem prazničnem vzdušju "močvirnikov" ne bi vnovič jezili.

EJGA

BODE IN BOŽA

EJGA Ta teden se je začel s praznikom dnevom slovenske samostojnosti. Po številu zastav, ki so v gorenjskih krajih na praznični dan obeleževale praznik, pa se zanesljivo ni videlo, da se kje praznuje! EJGA Se sreča, da je vsaj ena slovenska zastava vihrala na Trgu Sv. Petra v Vatikanu ob vsakoletni papeževi božični poslanici. EJGA Gorenjsko (in ostalo Slovenijo) je ta teden spet pobodla lotomanija. Za sedmico se obeta debelih 20 milijonov tolarjev! EJGA Smola je v tem, da je ta teden dolg le štiri dni za vplačila loto lističev, ker je danes zadnji dan. EJGA Neposrednega prenosa hude gneče od torika do danes iz lokalov Loterije Slovenije ne moremo zagotoviti; ampak za 21 000 000 SIT se spleča potrpeti. EJGA Drugo nedeljo v novem letu bo Loterija popestrila z žrebanjem Novoletnega 3 x 3 - največji dobiček je vreden sanjskih 50 milijonov tolarjev. EJGA To bo spet rasla "fovšija", ko se bo zvedelo, kdo je zadel na lotu in kdo na 3 x 3. EJGA O tem, da bo tokrat večina dobitkov na Gorenjskem, se pač ve - leto 1995 so srečno za Gorenjke in Gorenjce, kar so dokazali že rezultati občinskih volitev. EJGA Precej pogovorov v tem tednu je bilo na temo Fikreta Jahić (Živojinović) - Lepa Brena, ki je na koncert prejšnji petek v Halo Tivoli privabila tudi nekaj desetih Gorenjcev. EJGA Najprej Djordje Balašević, zdaj še Lepa Brena v Tivoliju - SNS, SND in drugi dežurni zaščitniki slovenstva pa nič. EJGA Več kot 20 000 firbcev se je prejšnji teden gnetlo v premajhni hali Gospodarskega razstavišča v Ljubljani na prvi slovenski razstavi najhitrejših avtomobilov. EJGA Vmes je bilo zelo veliko Gorenjcev, ki so strastni ljubitelji hitre vožnje. EJGA Kdor ne verjame, naj vpraša prometno policijo v Kranju, kjer imajo vpisanega rekorderja z 249 km/h. EJGA Ker bo pojutrišnjem že dva tedna od občinskih volitev, naj bi bilo že odstranjeni vsi volilni plakati, izobešeni ali nalepljeni v volilni kampanji. EJGA Tako piše v Zakonu, tega si ni izmislil Vaš Ejga. EJGA Ko boste v torek šli po vsakdanjih opravkih, boste ugotovili, da se na Zakon mariskateri organizatorji volilne kampanje poživljajo. EJGA Jutri je nepreklicno Silvestrova slovenska Vlada na seji predvčerajšnjim ni sprejela sklepa, da se lepo skrajša ali podaljša. Ejga, torej: srečno (ste kupili 3 x 3, Podarim - dobim, vplačali loto) + zdravo (pojutrišnjem gre premija za prostovoljno zdravstveno zavarovanje dobrih 20 odstotkov gor) + veselo (nasvet: ne glejte TV sporeda) Novo leto ejga 1995 Vam želimo! EJGA

Javna prodaja delnic Loke zelo uspešna

Škofja Loka, 28. decembra - V škofjeloški Loki bodo javno prodajo delnic zaključili 10. januarja prihodnje leto, že zdaj pa so ponujeno vsoto presegle, kar pomeni, da se tja ne spleča več nesti certifikata. Ker je bil pri interni razdelitvi in notranjem odkupu odziv zaposlenih in upokojevcev zelo dober, in ker je pri notranjem odkupu zdaj moč uporabiti še dobiček, predvidevajo, da bodo notranji odkup končali v dveh letih in tako lastninjenje zaključili.

Lastninjenju namenjeno premožnje trgovskega podjetja Loka Škofja Loka je knjigovodsko vredno 25,5 milijona mark, ocenjeno pa je bilo na dobrih 18 milijonov mark, kar se seveda nanaša na začetek leta 1993. Ceno delnic so zato spustili na 708 tolarjev, pri notranjem odkupu pa je s polovičnim popustom znašala 492 tolarjev. Skušali smo kar najmanj obremeniti podjetje oziroma kar najmanj dati državi, zadovoljni smo, da je bil sprejet popravek o namenjanju sredstev iz dobička in seveda veseli, da so se stvari tako pri interni razdelitvi kot javni prodaji zelo dobro iztekle, prvi Miro Podrekar, ki v Loki kot finančni direktor vodi projekt lastninjenja.

Program lastninjenja so agenciji za privatizacijo oddali 20. aprila in soglasje dobili šele konec septembra, saj agencije čez poletje ni delala s polno močjo, stvari pa so se zavlekle, ker so časovno ločili interno razdelitev in javno prodajo. V interni razdelitvi so dosegli več, kot so pričakovali, saj so glede na anketo pričakovali, da bo s certifikati sedanjih in bivših zaposlenih pokritih 15 do 18 odstotkov premoženja, ki se lastnini, dosegli pa so celo 23 odstotkov, kar pomeni, da družinski člani niso prišli v poštev. Certifikate so namreč prinesli skoraj vsi zaposleni, tudi veliko upokojevcev in nekaj bivših delavcev. Za interno razdelitev je bilo namenjenih 216 milijonov tolarjev, zbrali pa so približno 250 milijonov tolarjev certifikatov in presežek v višini 34 milijonov tolarjev je šel v notranji odkup.

Notranjemu odkupu so namenili 15 odstotkov premoženja oziroma 162 milijonov tolarjev, približno 40-odstotno so ga lahko pokrili s presežnimi certifikati, preostalo bodo s prihranki, ki jih imajo delavci v podjetju, v prihodnjih letih pa naj bi namenjali do četrtine regresa. V notranji odkup se je vključilo kar 585 ljudi, trenutno pa je v podjetju 570 zaposlenih. Miro Podrekar pravi, da bodo poskušali že v prvi tranši notranji odkup že 60-odstotno uresničiti, v celoti v dveh letih, ko bodo delnice postale prenosljive.

Brez propagande je zelo uspešna tudi javna prodaja delnic, ponudili so 270 milijonov tolarjev oziroma 25 odstotkov premoženja, ki se lastnini. Vse kaže, da bodo javno prodajo 30-odstotno prekoračili, in da bodo vlagatelji dobili nazaj od 3 do 5 odstotkov. Certifikata se potemtakem v Loki ne spleča več vložiti, če morda kdo še razmišlja o tem. Veliko certifikatov so prinesli družinski člani, teh je vrednostno približno 40 odstotkov, številčno pa zelo veliko, saj so to predvsem certifikati otrok. Sicer pa svojih certifikatov Loki niso zaupali samo Ločani, dosti jih je tudi z območja Medvod in Ljubljane. • M. V.

BORZNI KOMENTAR

Osnovne karakteristike dogajanj na Ljubljanski borzi v teh prednovoletnih dneh bi lahko označili z naslednjimi značilnostmi: nizki promet, poskus korekcij tečajev delnic navzgor in naraščanje tečajev te dni najbolj iskanih državnih obveznic prve in druge emisije.

Konec prejšnjega tedna je padajoči SBI dobil prvi rahel zagon navzgor in pričakovati je bilo, da se bo pozitiven trend nadaljeval vse do zadnjega dne letošnjega leta. Ne bistveno, a vendar. Torek in sreda sta to tezo potrjevala, saj je indeks zaključil s pozitivnim predznakom in se povečal za dobrih 27 indeksnih točk ali 2 %. Že sredino trgovanje na elektronskem informacijskem sistemu pa je pozitivna pričakovanja na segmentu delnic spet postavilo na majava tla.

Obseg prometa v višini več kot 14 milijonov mark, ki je bil značilen za trgovanje v obdobju rasti v letošnji pomladi in padec indeksa za 35 indeksnih točk oz. 2,5 % nakazujeta na vsaj dve stvari.

Prvič, najbolj prometna vrednostna papirja sta bili obe državni obveznici, ki sta predstavljali več kot polovico celotnega prometa. Tečaj RS01 se je iz prvga pokuponskega dne povzpela za 0,9 % in zaključil na nivoju 101,6 od nominalne vrednosti, ki znaša še 75,57 DEM. Tečaj RS02 pa je rahlo upadel in se giblje na nivoju 108,10 od normalne vrednosti 1.000 nemških mark, donos tega vrednostnega papirja pa je precej pod nominalno obrestno mero, in sicer malo nad 8 %.

Drugi razlog za abnormno povečan promet je prav gotovo objava o neuspeli vladni potezi, da bi še pravočasno dala v razpravo državnemu zboru podaljšanje moratorija na davek od dobička fizičnih oseb, ki naj bi se iztekel z 31. 12. 1994. S 1.1.1995 tako stopi v veljavo obdavčevanje kapitalnih dobičkov za fizične osebe. Marsikateri vlagatelj se je kljub nejasnostim v zvezi z vsebino in metodologijo spremljanja tovrstnih davčnih podatkov odločil, da ima raje vrabca v roki kot goloba na strehi, in prodal vrednostne papirje. Obstaja tudi možnost, glede na trenutno dogajanje, da bo možen nakup tudi po nižjih tečajih takoj po novem letu. Bolj previdni investitorji bodo verjetno počakali še na uradno tolmačenje ministrstva za finance o tovrstni problematiki, in ko se bo bobu reklo bob, se bodo odločili kako naprej. Da bo to vsekakor še dodaten šok razvijajočemu se trgu vrednostnih papirjev, tako nima smisla razpravljati. Verjetno pa je potrebno počakati na definiranje vseh ključnih stvari, ki zaenkrat visijo neke v zraku, da bi lahko dali končno oceno, kaj in koliko bo to vplivalo na razvoj kapitalnega trga.

Četrkovo trgovanje na borznem parketu je bilo spet eno tistih z izredno majhnim obsegom trgovanja. Slovenski borzni indeks pa je zaključil 9 indeksnih točk nad prejšnjim.

Srečno in donosno leto 1995 vam želim

Borzni posrednik: Hermina Krt

KOLIKO JE VREDEN TOLAR

MENJALNICA	NAKUPNI/PRODAJNI		NAKUPNI/PRODAJNI		NAKUPNI/PRODAJNI	
	1 DEM	1 ATS	100 ITL	100 ITL	100 ITL	100 ITL
A BANKA (Kranj, Tržič)	79,60	81,65	11,19	11,59	7,52	7,98
AVAL Bled, Kranjska gora	81,00	81,60	11,45	11,60	7,60	7,95
BANKA CREDITANSTALT d.d. LJ	80,60	81,80	11,30	11,70	7,60	8,00
COPIA Kranj						
EROS (Stari Mayr), Kranj	81,30	81,50	11,52	11,60	7,75	7,85
GEOSS Medvode	81,25	81,35	11,50	11,55	7,70	7,80
GORENJSKA BANKA (vse enote)	79,25	81,95	11,04	11,65	7,52	8,03
HRANILNICA LON, d.d. Kranj	81,10	81,65	11,40	11,55	7,60	7,85
HIDA-tržnica Ljubljana	81,30	81,50	11,50	11,55	7,70	7,80
ILIRIKA Jesenice	80,60	81,65	11,30	11,55	7,60	7,85
INVEST Škofja Loka	81,00	81,55	11,44	11,59	7,65	7,95
LEMA Kranj	81,20	81,60	11,45	11,55	7,75	7,90
MIKEL Strazibice	81,10	81,60	11,45	11,54	7,72	7,85
PBS d.d. (na vseh poštah)	79,20	81,20	10,90	11,48	7,22	7,79
SHP-Slov. hran. in pos. Kranj	81,30	81,70	11,45	11,55	7,70	7,85
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	80,60	81,60	10,90	11,65	7,25	7,90
SLOGA Kranj	80,90	81,60	11,20	11,50	7,50	7,90
SLOVENIJATURIST Boh. Bistrica	79,10	-	11,01	-	7,52	-
SLOVENIJATURIST Jesenice	80,60	81,65	11,30	11,55	7,65	7,85
ŠUM Kranj	81,20	81,60	11,50	11,58	7,70	7,82
TALON Žel. postaja Trata, Šk. Loka	81,20	81,55	11,45	11,56	7,75	7,94
TALON Zg. Bitnje	81,20	81,55	11,45	11,56	7,75	7,94
TENTOURS Domžale	81,20	81,80	11,45	11,65	7,50	7,80
UBK d.d. Škofja Loka	80,50	81,90	11,30	11,62	7,65	7,92
WILFAN Kranj	81,35	81,80	11,53	11,60	7,75	7,90
WILFAN Radovljica, Grajski dvor	81,15	81,65	11,50	11,59	7,72	7,89
ZORI Kamnik						

POVPREČNI TEČAJ 80,75 81,62 11,33 11,57 7,61 7,88

Pri Šparovcu v Avstriji je ATS ob nakupu blaga po 11,30 tolarjev.

Podatke za tečajnico nam sporočajo menjalnice, ki si pridržujejo pravico dnevnih sprememb menjalniških tečajev glede na ponudbo in povpraševanje po tujih valutah.

Vpisovanje certifikatov
7.30 - 12.00, 13.00 - 18.00,
sobota 8.00 - 12.00
ter na vseh enotah poštel

Kranj, Koroška c. 2, 064/211-644
Ljubljana, Slovenska c. 54, 061/133-11-55

STAVBNO MIZARSTVO

HALOVNI

Izdelujemo vse vrste oken, vhodnih in notranjih masivnih vrat, stopnic, vetrolovov ...

Nova okna vgrajujemo v stara zagotovljena kvaliteta

Hraše 32 61216 Smlednik Telefon:061/627-101

Želimo srečno novo leto 1995

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE
ENGINEERING
TRGOVINA
PROIZVODNJA
KRANJ
Koroška 53

OD 19. 12. DO 30. 12.
10% POPUST

NA GOTOVINSKO PLAČILO nad 5.000 SIT

Ob nakupu brezplačna kava v BIFEJU ETP-a

Želimo vam zdravo, veselo in uspešno novo leto 1995

DEL. ČAS: od 7. do 19. ure, sobota od 7. do 13. ure

TEČEJO ZADNJE MINUTE ZA MENJAVO AVTOGUM!

Obrnili ste poslednji list na koledarju. Pri avtoopremi Boltez na čas ne utegnemo misliti: že od oktobra dalje vneto menjujemo zimske gume. Vendar bomo tudi za zamudnike našli čas.

Lahko se najavite po telefonu ali pa preprosto pridete.

Medtem, ko bomo vašega jeklenega konjička preoblačili v spodobno zimsko obutev, se boste vi na toplem krepčali z odlično kavico. **To pa še ni vse:** naša hiša ne gosti samo s toplim napitkom, temveč tudi z brezplačnim pranjem vašega avtomobila.

Pohiite: izrežite kupon in se poooočasi zapeljite k nam. Posebne ugodnosti boste deležni samo do 31. 12. tega leta!

BOLTEZ
AVTOOPREMA
Staneta Žagarja 58 c, Kranj,
tel.: 064/ 331-662, 331-639

SABA SEMPERIT
MICHELIN
GOODYEAR

P.S.:

Naj vas opozorimo še na izredno bogato ponudbo avtomobilskih gum pri nas. Na voljo imamo prek 400 modelov gum svetovno znanih proizvajalcev, med njimi Sava, Semperit, Michelin in Goodyear, tako da boste gotovo našli kaj primernega svojim željam in žepu. Da ne govorimo o kavici, s katero vam postrežemo ob nakupu...

KUPON
za kavo s smetano in brezplačno pranje avtomobila ob nakupu gum

Prednovoletno srečanje kmetov

“Kapitalizem je za kmeta hujši kot socializem“

Ivan Oman: “Božično-novoletni prazniki so tako lepi, da v tem času ne moremo govoriti o tako grdi stvari, kot je politika.“

Naklo - Ko je narava “oklenila” polja, travnike, sadovnjake in gozdove v led in sneg, so tudi kmetje iz nove kranjske, nakelske in preddvorske občine našli čas, da se srečajo in pogovorijo o vsakdanjih težavah. Na Štefanovo so se zbrali v pivnici gostilne Marinšek v Naklem, kjer so se skupaj s kmetijskimi politikami in strokovnjaki, a, žal, brez napovednega kmetijskega ministra dr. Jožeta Osterca, (samo)spraševali, kako je bilo s kmetijstvom letos in kaj se mu obeta v prihodnosti. Čeprav so ob nazdravljanju novemu letu iskricke upanja vzplamenele v resno upanje, da bo v novem letu tudi za kmetijstvo boljše, je nekaterim kot grenak pelin “padla” ocena kmeta in poslanca državnega zbora Ivana Omana, češ - kapitalizem je za kmeta še hujši kot socializem.

“Božično-novoletni prazniki so tako lepi, da v tem času ne moremo govoriti o tako grdi stvari, kot je politika,” je v prednovoletnem kramljanju dejal Ivan Oman in seznanil kmete s tem, da je ustavno sodišče razveljavilo zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (kmetij). Razveljavitev nekaterih določb zakona je začela učinkovati že dan po objavi odločbe v uradnem listu (10. decembra), medtem ko bodo ostale po preteku enega leta. Oman se bo v prihodnje letu prizadeval predvsem za to, da bi dobili nov zakon, ki bo uzakonil zaščito kmetij, kakršno poznajo tudi v večini evropskih držav.

Prvi župan nove nakelske občine, kmet Ivan Štular iz Strahinja, je dejal, da so kmetje z izidom volitev lahko zadovoljni. Ker so med petnajstimi svetniki kar štirje kmetje, se za prihodnost kmetijstva v občini ni treba bati. “Upam, da bodo nove občine sprejele našo popotnico, in da kmetijstva ne bodo zanemarile,” je dejal Andrej Tavčar, sekretar za gospodarstvo v stari kranjski občini, in poudaril, da v občini pred štirimi leti niso slepo verjeli republikli, da bo poslej sama skrbela za kmetijstvo. Nasprotno: uvedli so sofinanciranje nekaterih kmetijskih dejavnosti, pomagali kme-

tom, da so prebrodili dve suši in osamosvojitve, ki je povzročila težave pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Več kot 70 odstotkov mleka v ekstra razredu

Direktorica kranjske Mlekarnice Ivana Valjavec je ponovila, kar je povedala že večkrat doslej: ker so na Gorenjskem že pred petnajstimi leti začeli zaostrovati merila za oddajanje mleka, jim tudi najnovejši evropski kriteriji niso povzročali večjih težav. Dovolj pove podatek, da je bilo novembra letos kar sedem desetlin vsega odkupljenega mleka v prvem kakovostnem razredu, z manj kot sto tisoč mikroorganizmi v mililitru. Za prihodnje leto obljublja nekaj novih izdelkov, predvsem iz svežega konzumnega mleka. Kar zadeva plačilo mleka kmetom, jim pogodbe s trgovskimi podjetji ne omogočajo prejšnjega plačila, sicer pa: “Če pogledamo malo po Sloveniji, ugotovimo, da sploh nismo tako slabi.”

Strojni krožek za občino Naklo

Leto 1994 je bilo za nakels-

ko kmetijsko zadrugo dokaj ugodno, je dejal njen direktor Viktor Frelj in navedel, da so letos nadaljevali z urejanjem poslovne stavbe in zgradili tržnico za prodajo kmetijskih pridelkov na debelo in drobno, ki bo polno zaživela v prihodnjem letu. V zadrugi ocenjujejo, da so se kot solastniki kranjske Mlekarnice uspešno dogovorili za njeno lastninsko preoblikovanje. V novem letu si želijo dobro poslovanje in sodelovanje z novo občino in županom. Kmetijska svetovalka

Marija Kalan je napovedala, da bo svetovalna služba prihodnje leto pripravila za kmete na šolskem posestvu v Strahinju “strokovni teden”. To bo petdnevni seminar, nakaterem se bo zvrstilo več predavanj, med drugim pa bodo ustanovili tudi strojni krožek za območje nove občine Naklo. Ravnatelj kranjske srednje mlekarne in kmetijske šole Marijan Pogačnik je izrazil zadovoljstvo, da je šoli s pomočjo občine in drugih kljub slabemu vpisu v lanskem šolskem

letu le uspelo ohraniti triletno šolanje za kmetovalce. Šolo obiskuje 400 dijakov, od tega 280 živilske smeri, ostali pa kmetijske.

Pozidali malo kmetijske zemlje

Predsednik izvršnega sveta (stare) kranjske občine Peter Orehar je povedal, da je občina tudi s premostitvenimi posojili pomagala mlekarni in s tem kmetom, da so pravočasno dobili plačilo za mleko. Novim občinam je zaželel, da bi imele za kmetijstvo vsaj toliko razumevanja, kot ga je stara kranjska občina. “V času našega mandata se je v kranjski občini pozidalo malo kmetijskih zemljišč. Čeprav to ni moja zasluga, ampak predvsem posledica krize v gospodarstvu, je nesporno, da se jo

je prej pozidalo več in da bo tako verjetno tudi v prihodnje,” je dejal kmet Jaka Korenčan s Podbrezj, ki mu bo z novim letom tudi prenehala funkcija občinskega kmetijskega “ministra”. Opozoril je na pomanjkanje telet za nadaljnjo rejo, na tržni nered, še zlasti pri trgovanju s krompirjem, in na pomen kmetijskega združništva. Kmet Janez Eržen iz Žabnice, sicer predsednik kmetijske gozdarske zadruge Sloga Kranj, si želi v novem letu predvsem zdravja pri ljudeh in živini ter veliko ugodnega vremena. Dejaj je, da je združništvo potlej, ko je izgubilo politično funkcijo, ostala samo še poslovna. Pričakuje, da si bo kmetijstvo zagotovilo večji vpliv z ustanovitvijo kmetijske gozdarske zbornice, ki pa je za zdaj še ni. Med kmeti ni pravega zaupanja v zadruge, nekateri jih še vedno razumejo samo kot organizacijo, ki le pobira denar. To ni res, je zatrdil Eržen in poudaril, da so zadruge kmetove in da so številni kmetje že spoznali pomen združništva. • C. Zaplotnik, slike: G. Šinik

Kmetijstvo in gozdarstvo v letu 1994

Jeta je bila miss, Cinka “povrgla” trojčke

Ko se leto končuje, se ponavadi “ozremo” nazaj in pomislimo, kaj vse se nam je zgodilo. Le kaj se je letos dogajalo v kmetijstvu in gozdarstvu?

* Na Gorenjskem smo dobili dve novi kmetijski zadrugi. Nasledniki sodarske, lesnoproductivne ter kmetijskih zadrug Selške doline so na velikonočni ponedeljek ustanovili Lesno zadrugo za Selško dolino, ki je na podlagi zakonov o denacionalizaciji in o zadrugah že dobila nazaj Alpessovo proizvodno halo s sušilnicami, del zadrugnega doma na Češnjici pri Železnikih in sodarsko skladišče na Rudnem. Tudi druga zadruga je nastala na Škofjeloškem, natančneje v Dražgošah, kjer so kmetje ustanovili svojo zadrugo maja letos.

* Velike spremembe so bile v gozdarstvu. Čeprav ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano še ni izdalo dokončnih odločb o združitvi gozdnih gospodarstev na javno gozdarsko službo, izvajalsko podjetje in zadrugo (kot naslednico TOK-ov), sta se gorenjska GG-ja (Kranj in Bled) vsaj formalno organizacijsko, kadrovsko in premoženjsko že razdelila na dva oz. tri dele. Od maja dalje delujeta na Gorenjskem dve območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je proti koncu leta zagotovilo odpravnino za 79 trajno presežnih delavcev v GG Kranj in Bled, za šestnajstero pa bo v prihodnjem letu. Sredi leta je začela veljati uredba o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (po stopnji 6,9 odstotka od katastrskega dohodka gozdnih zemljišč), lubadar pa je najbolj ogrožal gozdove v okolici Senčurja.

* Pri denacionalizaciji kmetijskih zemljišč so najtrši oreh arondirana zemljišča, ki v KŽK-jem Kmetijstvu Kranj predstavljajo (z 850 hektarji) več kot polovico vseh kmetijskih zemljišč. KŽK se na vse odločbe o vrnitvi teh zemljišč nekdanjim lastnikom dosledno pritožuje in dokazuje, da so bila plačana po tečajni tržni ceni, ki predstavlja 50 do 70 odstotkov sedanje. Tržiška občina je zavrnila zahtevek Bornovih dedinj o vrnitvi

več kot tri tisoč hektarjev gozdov in je odločitev o tem prepustila državi. V radovljiski občini so že pripravljali delno denacionalizacijsko odločbo, s katero naj bi ljubljanski nadškofiji vrnilo 9.262 (osd skupno 16.348) hektarjev gozdov na Pokljuki, Jelovici in Mežakli, a je vmes poseglo ministrstvo za kulturo in “posvarilo” občino, da je vračanje gozdov na območju Triglavkega narodnega parka v njegovi pristojnosti. Vračanje cerkvenih gozdov je bila tudi vroča predvolilna tema.

* Država je letos še zaostriła pravilnik za oddajanje mleka. V kranjski Mlekarni so v bojzani, da večji pridelovalci ne bi začeli mleka oddajati v Ljubljano, uvedli višje dodatke za večje količine oddanega mleka. Bohinjska zadruga je mlekarno za petnajst let oddala v najem podjetju A&C ogleдна sirarna, d.o.o., s sedežem v Žalcu.

* Poslanec državnega zbora in kmet Ivan Oman je kmetijsko ministrstvo presenetil s svojim predlogom lovskega zakona, Jezerjani pa so na letni skupščini lovske družine iz organov “izrinili” člane iz Kranja in iz drugih območij zunaj Jezerskega in vodenje družine prevzeli v svoje roke.

* Ker na Gorenjsko ni več telet s Hrvaške in ker se je zmanjšalo tudi število kmetij, ki oddajajo mleko, so bila teleta letos zelo iskano “blago”: na en mali oglas je bilo tudi sto telefonskih klicev.

* Letos je začel veljati novi pravilnik o vrednotenju klavne kakovosti goved EUROP. Pravilnik ločuje trupe oz. klavne polovice v tri kategorije (telatna, mlada govedina in govedina), glede na mesnatost oz. zamaščenost pa jih razvršča v pet razredov oz. stopenj.

* Kmečka družba je pri zbiranju certifikatov - razumljivo - najprej

“nagovorila” kmete.

* Februarja letos je začel veljati zakon o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic (rok za vložitev zahtevkov je dve leti), državni zbor pa je pred kratkim sprejel tudi zakon o zdravstvenem varstvu rastlin in zakon o veterinarstvu.

* Ob koncu marca je bilo pri kmetih in v zadrugah skladiščih na Gorenjskem še blizu 4.500 ton krompirja lanske letine. Kmetje so se ga z lastno iznajdljivostjo, s pomočjo zadrug in trgovcev “znebili” po ceni okrog 10 tolarjev za kilogram, nekaj je primaknila še država. Strah, da se bodo težave s prodajo še nadaljevale, je vplival na to, da so kmetje tudi krompir nove letine v začetku prodajali pod ceno (po 14 do 16 tolarjev), zdaj pa ga “grosisti” plačujejo po 25 do 30 tolarjev.

* Na Gorenjskem se je letos uveljavil nov način siliranja: stiskanje trave v bale in ovijanje bal z nepropustno (belo) folijo.

* Zaradi stekline so poginila tri goveda v hlevu na Potokih, strela je zanesla požar pri Mikelnu v Prapročah, pri Staretu na Koprivniku, pri Pirnarjevih na Nemškem Rovtu in še na nekaterih gorenjskih kmetijah. Mladoletni kmet iz Poljanske doline, ki je v nesrečnih okoliščinah izgubil očeta in mamo, je v hlevu pustil shirati šest goved.

* Boštnkova telica Cinka s Pangerščice je “povrgla” tri zdrave telice - dva bikca in teličko. Štiriletna krava Jeta, last kmeta Franca Drinovca iz Podbrezj, je postala miss druge državne razstave črnobelih krav v Komendi in bila prva med mlajšimi kravami.

* Medvedje, ki so letos “hlačali” po Gorenjskem, so na Stari Pokljuki preplašili čredo konj in pobili žrebe. Na Bitenjski planini poškovali junca in povzročili še nekaj škode. • C. Zaplotnik

TERLES d.o.o.
Prizvodnja žaganega lesa in storitve

Bistrica 1, 64203 Duplje
tel./fax: 730-542

Svojim strankam želimo srečno,
zdravo in uspešno novo leto 1995.

Tanin
SEVNICA

**ODKUPUJE
KOSTANJEV LES
PO NOVIH ODKUPNIH CENAH.**

Les je lahko tudi kriv, grčav, razpokan!

Če nimate možnosti lastnega poseka,
vam to napravimo mi!

Vse informacije dobite
na tel. številkah 0608/41-044 ali 41-349.

Lastnikom gozdov, poslovnim prijateljem
in cenjenim strankam želimo
vesele novoletne praznike!

Hvala preudarnim gospodarjem!

Več kot 100.000 vas je, ki ste se
preudarno odločili in zaupali
svoj certifikat Triglavu. Vaše zaupanje je
velika dragocenost; storili bomo vse,
da ga bomo upravičili. K vaši
odločitvi vam iskreno čestitamo
in vam hkrati obljublamo, da bomo z vašim
premoženjem vestno in preudarno
ravnali ter tako skrbeli
za vašo blaginjo.

Sreča je naklonjena odločnim
in preudarnim; s svojo odločitvijo
ste jo že obrnili sebi v prid.
A ker sreče ni nikoli dovolj, vam ob tej
priložnosti želimo še vesele
praznike in mnogo srečnih dni v
prihodnjem letu.

Triglav

Pooblaščenice investicijske družbe
v sodelovanju z zavarovalnico triglav d.d.

KRIMINAL

Upnike spravljal v zmoto

Kranj - Kriminalisti urada kriminalistične službe UNZ Kranj so državnemu tožilstvu ovadili 44-letnega I. I., ki ga utemeljeno sumijo storitve kaznivega dejanja goljufije.

I. I. naj bi z lažnim prikazovanjem okoliščin spraval v zmoto upnike, tako da so v njegovem imenu terjali povrnitev dolgov od stanovanjske zadruge Gorenjske v Kranju. Upnikom naj bi zadrugo prikazoval kot dolžnico, čeprav ji sam po dokumentih dolguje dobra dva milijona tolarjev.

Z lopato po glavi

Tržič - Kaznivega dejanja ogrožanja z nevarnim predmetom je utemeljeno osumljen 24-letni M. A. iz Tržiča.

21. decembra je na dvorišču kidal sneg, isto je počel tudi njegov sosed. Ta je nekaj snega vrigel na prostor, kjer M. A. običajno obrača svoje vozilo. Soseđa sta se sprla, se zgrabila, hudo razjarjeni osumljenec pa je nato z robom lopate udaril sosedu po desni strani glave, tako da se je leseni ročaj lopate zlomil. Kasneje ga je začel tudi daviti. Sosed je poiskal zdravniško pomoč v tržiškem zdravstvenem domu, kjer so ugotovili lahke telesne poškodbe.

“Naselil“ se je v vikendu

Kranjska Gora - Med 19. in 21. decembrom je neznanec vlomil v hišo ljubljanskega lastnika.

V hiši si je kuhal, pil, pregledal vse prostore in za slovo odnesel s seboj nekaj oblačil, kozmetike, cigarete ter moško kolo. Škodo ocenjujejo na najmanj 50.000 tolarjev. Kriminalisti so našli uporabne sledove, tako da bodo vlomilca prejalislej prijeli.

KOČKA POHIŠTVO
BELA TEHNIKA
ORTOPEDSKE
VZMETNICE

TRGOVINA S POHIŠTVOM,
SP BESNICA 81,
TEL: 064/403 871

GOSTIŠČE
PRI MARKOTU

Delavska 21, KRANJ

Cenjene goste
obveščamo,
da bomo imeli lokal
zaprt od 30. 12.
do 12. 1. 1995.

Želimo vam
srečno, zdravo
in uspešno
novo leto 1995!

Turistično društvo Jesenice želi
vsem članom, prijateljem in
poslovnim partnerjem VESELO
IN ZDRAVJA POLNO NOVO
LETO 1995.
Predsednik: Janez Uršič

PARFUMERIJA
Amica
Mestni trg 2, Škofja Loka
Homanova hiša

VRHUNSKA KOZMETIKA:
Arden, Lancome, Marbert,
Lancaster, Guerlain,
Ellen Betrix

VELIKA IZBIRA PARFUMOV
SPODNJE PERILO:
Chantelle, Triumph
MODNI DODATKI:
Lerota, Evita Peroni
NOGAVICE:
Oroblu
UGODNE CENE!

POLICIJA SVETUJE

PETARDE !?

Petarda je zanetila požar
in družina je za praznik ostala
brez doma. Ima tudi vaš
otrok "samo piratko"v žepu?

ŽELIMO, DA ŽIVITE VARNO!

SENCILA BLED

Bled, Partizanska 18
Tel.: 064/77-996, fax: 064/76-107

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- LAMEL ZAVESE
- PLISE ZAVESE
- TENDE IN MARKIZE IZ UVOZA

POSEZONSKI POPUST

Uspešno ter veselo novo leto 1995

Člani Turističnega društva Škofja Loka želimo vsem občanom Škofje Loke
zdravo in srečno novo leto.

Posebej se zahvaljujemo našim dolgoletnim sponzorjem za zaupanje,
hkrati pa jim želimo uspešno novo leto.

VELEBLAGOVNICA ŠK. LOKA

peks
Škofja Loka

SPOROČILO O SMRTI

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša upokojena sodelavka iz obrata Prehrane

ANICA ARH
roj. 1940

Od nje smo se poslovili v torek, 27. decembra 1994, ob 15. uri na pokopališču v Bitnjah.

KOLEKTIV SAVA

OSMRTNICA

Nenadoma nas je zapustila naša draga sodelavka

LJUDMILA KALAN
iz Škofje Loke

Od nje se bomo poslovili danes, 30. decembra 1994, ob 15. uri na pokopališču v Žabnici.

Sodelavci Tobačne Ljubljana

ZAHVALA

Radi bi ti pomagali,
pa ti nismo znali.
Odšel si,
ko te najbolj potrebujemo.
Zakaj!?

Ob težki in mnogo prezgodnji izgubi našega ljubljenelega

JOŽETA ŠTERNA

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali in stali ob strani, sočustvovali z nami, mu poklonili cvetje in sveče, ter ga v tako velikem številu pospremilili na njegovi zadnji poti. Spoznanje, da nismo ostali sami, nam daje moč, vero in upanje v prihodnost. Še enkrat iskrena in pristrčna hvala vsem!

Njegovi: žena Majda, sin Klemen, hčerka Martina, mama Marija, brat Slavko in sestra Mari z družinama

Sr. vas, Voklo, 27. decembra 1994

MALI OGLASI

☎ 223-444

DISCOTEKA ARX RADOVLJICA

Sobota, 31. 12. 94, po 22. uri
SILVESTROVANJE
z D. J. MARXOM

Nedelja, 1. 1. 95, po 22. uri
PONOVOLETNI ŽUR

APARATI STROJI

PANASONIC telefaksi, telefoni, tajnice in telefonske centrale. SERVIS TELEFONSKIH APARATOV ☎ 632-595 28116

Prodaj termokumulacijsko PEČ. Kavčič, Benedikova 22, ☎ 310-730 28789

Prodaj dobro ohranjen kombinirani, prosto stoječi ŠTEDILNIK Gorinje. ☎ 47-241 28867

Prodaj Sipovo nkladalno prikolico 17. Godešič 79, Škofja Loka 28872

Prodaj MOTORNO ŽAGO TOMOS - Husquarna novo, nerabljeno, ugodno. ☎ 860-283, Jesenice 28882

Ugodno prodaj SMUČARSKO VLEČNICO Tomos, novo. ☎ 211-646 28897

Prodaj VEBASTO 14,5 KW za ogrevanje prostorov. ☎ 736-605 28900

Prodaj malo rabljen sklopiljivi LIKALNI STROJ Cordes, valj 65 cm. ☎ 211-706 28935

Prodaj črnobeli TV JSKRA PANORAMA, ekran 59 cm. Suceva 9, Kranj Primskovo 28938

Prodaj litoželezno trajnožarečo PEČ koppersbusch. Suceva 9, Kranj Primskovo 28939

Prodaj TRAKTOR TV 826, star leto in pol, malo vožen, možnost plačila na kredit. ☎ 682-224 28964

Prodaj PEČI, termoakumul., trajnožarečo in največjo peč na petrolej. ☎ 225-084 28985

TARUP - stroj za uničevanje krompirjeve cime in zeleno gnojenje, prodaj. Kozina, ☎ 328-238 28987

GR. MATERIAL

FURNIRANO STENSKO OBLOGO prodaj po 1200 SIT/m². ☎ 422-193

Poceni prodaj Jelovica OKNO 1 x 1,4 m, zastekljeno z žaluzijo. ☎ 47-482 28890

Prodaj HRASTOVE PLOHE I. kl., debeline 5 cm 1 m3 dolžine 3,5 m, šir. 30-40 cm. Branko, Savska c. 36, Kranj 28896

Prodaj novo OKNO 140 x 140. ☎ 67-278 28980

KUPIM

Odkupujemo hlo dovino macesna, bukve, jesena, javora, hruške, češnje, oreha, lipe, jelše in topola. SVELC, d.o.o., Sp. Veterno ☎ 58-094

ORGANIZIRAMO ZDRAVNIŠKE PREGLEDE

optika aleš
Kranj - Jaka Puclja 9,
Planina III, tel.: 064/324 - 471

Odkupujemo vse vrste STARINSKEGA POHIŠTVA, ure, umetnine, nakit, kovance, razglednice...Nudimo tudi kvalitetne RESTAVRATORSKE USLUGE. ANTIKA KIRKA, Tavčarjeva 7, Kranj, ☎ 221-037 ali 47-534 24222

Kupujemo HLODOVINO smreke, bukve, jesena in hrasta. ☎ 64-103 28951

Kupim nekaj svetlobnih PRIZEM, lahko tudi barvne ali rabljene. ☎ 47-482 28889

Kupim JUGO 55 KORAL, od leta 1989 dalje do 4000 DEM, po možnosti svetlo rdeč. ☎ 327-167 28924

Kupim: okroglo hojico, kengurujčka, stolček za hranjenje. ☎ 59-092 28945

Kupim traktorsko KIPER PRIKOLICO in prodaj prašiča za zakol. ☎ 57-721 28961

Kupim POMIVALNO, dvojno ali desno KORITO, dolžine 110 cm. ☎ 214-072 28979

Kupim TEKAŠKE SMUČI 190 cm s čevlji 39-40 in drsalke št. 40. ☎ 43-512 28983

LOKALI

V Hotemazah ugodno oddam v najem 27 m² prostora, ob glavni cesti. ☎ 222-056 28886

V Sp. Besnici ob glavni cesti prodaj poslovno stanovanjski objekt, zgrajen do V. faze z vgrajeno centralno napeljavo. ☎ 403-064 28963

PONUDBA TEDNA: v centru mesta Kranja oddam v najem v 3. nadstropju obnovljene poslovne prostore 120 m² s centralnim ogrevanjem in telefonom, primerno za pisarniško ali podobno dejavnost, možnost delitve v dve enote (razni biroji, agencije ipd.). K3 KERN Kranj, d.o.o. Komenskega 7 ☎ 221-353 29007

PONUDBA TEDNA: nudimo ugoden najem 24 m² trgovine v centru mesta, K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7. ☎ 221-353 29008

PONUDBA TEDNA: nudimo najem 700 m² skladiščno proizvodnega prostora v Kranju po 5 DEM/m², vse v pritlični etaži, K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7, ☎ 221-353 29009

Prodaj inventar za trgovino ali butik, črno-rdeče barve, samo 700 DEM. ☎ 50-216 Kovaška 5, Tržič

TEČAJI NEMŠČINE

- za odrasle (od 1. do 5. stopnje)
 - za študente (od 1. do 5. stopnje)
 - za dijake (začetniki, utrjevanje snovi)
 - za učence (od 1. do 8. razreda)
- Inf. po tel. 621-998, KON Škofja Loka, Podlubnik 253 (prof. Meta Konstantin)

OBVESTILA

OGS SERVIS - Pri nas delamo tudi čez praznike. ☎ 211-140 28931

MUNCHEN NAKUPOVANJA, izleti za manjše skupine do 7 oseb. ☎ 82-104 28967

Decembra 1994 sem protestno izstopil iz aktivna gorenjskih novinarjev, ker pri nas zopet nastaja ozračje "verbalnega delikta". Novembra me je direktor Radia Kranj Peter Colnar izključil iz tega medija zaradi mojega novinarskega dela. Žal mi ni bilo omogočeno objaviti javne reakcije na to dejanje! Miran Šubic, dipl. novinar

Srečno in uspešno 1995 želi vsem, ki ga poznajo!
RAFF

OBLAČILA

Prodaj KRZNENO JAKNO - polar na lisica, ugodno. ☎ 41-455 28953

SATELITSKI SISTEMI "Amstrad"
199 KANALOV TV IN RADIJSKI PROGRAMI NASTAVLJENI KANALI ZA ASTRO JD GARANCIJA, OBROKI 569 DEM
* SISTEMI ZA VEČ STRANK *
VRTILJIVI SISTEMI
SAT-VRHOVNIK
SK. LOKA, GODEŠIČ 125
TEL: 064 633-425

OTR. OPREMA

Prodaj otroško STAJICO. ☎ 78-598 28885

Prodaj OTROŠKE SANKE. Švegelj, Letence 18, Golnik. ☎ 46-304 28936

OSTALO

Prodaj late fižolovke, smrekove sušice. Podobnik, Hobovše 14, Gor. vas 28969

PRIDELKI

Prodaj odlično PREKMURSKO VINO - belo. ☎ 242-383 28944

Prodaj več vrst JABOLK. Peračica 6, ☎ 738-030 28962

Prodaj JABOLKA jonagold in ajdared, cena od 45 do 65 SIT. Zupan, Smokuč 34, ☎ 802-706 28966

POSESTI

V Dragočajni pri Smedniku prodaj HIŠO v IV. grad.fazi 10x13 m, na parceli 709 m² za 195000 DEM. ☎ 633-291 28443

V Kranju ob glavnih cestah kupim HIŠO ali zazidljivo parcelo. ☎ 324-304 28463

POLJANSKA DOLINA - kupim zazidljivo parcelo ali starejšo hišo za vikend. ☎ 061/317-829 28831

Kupim novejšo enodružinsko HIŠO z vrtom na Gorenjskem - širša okolica Kranja. Če je hiša na sončni legi, vas prosim za ponudbo na šifra: SONC-NA LEGA 28883

PEKARNA "ZEVNIK"
Vošči vesele praznike.
in srečno 1995!

KUPIJEMO, PRODAJAMO, NAJEMAMO, ODDAJAMO: poslovne prostore, stanovanja, hiše, parcele... DOM NEPREMIČNINE, Kranj Center, Koroška 16, ☎ in fax 211-106 28899

Prodaj GARAŽO na Planini. ☎ 325-467 28904

BIVALNI VIKEND nov 140 m² pod Krvavcem, prodaj. ☎ 061/315-704 28911

Prodaj 700 m² stavbnega zemljišča v Bašlju. ☎ 45-516 28915

V najem oddam GARAŽO v Šortiljevem naselju. Šifra: GARAŽA 28934

OLJNI GORILCI
regulacijska oprema, montaža, meritve, servis
EJEH
Kranj d.o.o. ☎ 43 408 331 482

PONUDBA TEDNA: ugodno prodajmo dvostanovanjsko hišo s centralnim ogrevanjem in vrtom 1.000 m² v Virmašah pri Škofji Loki, K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7, ☎ 221-353 29003

PONUDBA TEDNA: za 120.000 DEM prodajmo dvostanovanjsko hišo v centru Naklega. K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7, ☎ 221-353 29006

PONUDBA TEDNA: enonastropno podkleteno hišo s parcelo 700 m² v Senčurju prodajmo za 190.000 DEM. K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7, ☎ 221-353 29005

PONUDBA TEDNA: prodajmo poslovno-stanovanjsko hišo v centru Tržiča za 150.000 DEM, K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7, ☎ 221-353 29008

PRIREDITVE

Glasbo za ohceti in zabave nudi TRIO BONSAI. ☎ 421-498 28973

PLESI v Domu KS Stražišče vsakih 14 dni. Naslednji 14. januarja 1995 28893

Plesno društvo MOJA-MOJA želi čimveč plesnih užitkov v letu 1995! 28894

TRIO je še prost za silvestrovo in 1.1.95! ☎ 731-015 28946

KLUB BALERINA KROPA
petek, 30. 12
CALIFORNIA Band
Sobota, 31. 12.,
ob 20. uri
SILVESTROVANJE
ZA VSE!

RAZNO PRODAM

Prodaj 10 m³ suhih mešanih DRV. ☎ 242-788 28866

STAN. OPREMA

Zelo ohranjene KUHINJSKE ELEMENTE, ugodno prodaj. ☎ 41-451, Senčur 28865

Prodaj SEDEŽNO GARNITURO (trosed, dvosed, fotelj, kot), cena 25000 SIT. ☎ 632-119 28866

Prodaj novo koppersbusch PEČ in balkonska zastekljena VRATA Lip Bled 2,20x1m. ☎ 633-435 28905

Poceni prodaj raztegljiv KAVČ in dva FOTELJA. ☎ 57-561 28914

Mlada družina prosi dobre ljudi, ki imajo odveč kuhinjsko opremo in so jo pripravljeno odstopiti, naj se oglasio na ☎ 85-201, prevoz preskrbimo sami! 28993

SMUČANJE
V SMUČARSKEM RAJU GERLITZEN - samo 40 km od meje z 12 žičnicami (od 500 - 1911m)

Lahnerhof
DRUŽINA R + R EBNER
A - 9543 ARRIACH, BERG OB ARRIACH 5
tel. 0043 - 4247 - 8160
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

Panasonic

Atestirane centrale, telefoni in telefaksi za prave poslovneže

DOBAVA IN MONTAŽA NA KLJUČ

SERVIS Z ORIGINALNIM DELI

TELEFON
TRGOVINA - SERVIS
Uprava tel.: 064 222 868 fax: 064 222 867
LJUBLJANA, tel./fax: 061 159 0 232
KRANJ, tel./fax: 064 222 150

ŠPORT

ZLOŽLJIVE SANI, izdelujemo in prodajamo! Zagar, Senično 60, ☎ 57-214 28152

DRSALKE rabljene dobite v trgovini RUBIN Kokrica. ☎ 225-151 28874

SMUČI rabljene dobite v trgovini RUBIN Kokrica. ☎ 225-151 28879

Prodaj še neuporabljene TEKAŠKE SMUČI z vso opremo in čevlji št. 37. ☎ 213-285 28989

ALF HI-FI

TV - video - AUDIO

PIONEER

marantz
SONY
JM lab KEF
JBL jamo

MINI STOLP:
PIONEER 2x50 W 99.990 SIT
PIONEER 2x70 W 126.400 SIT
GORENJE 51 TTX 45.990 SIT
SONY E-180 630 SIT
SONY UX-60 260 SIT

NOVA DEMO SOBA ZA PREIZKUSANJE ZVOČNIKOV, HI-FI KOMPONENT IN SURROUND SISTEMA.

ODPRTO OD 9. h DO 12. h
IN OD 15. h DO 19. h
OB SOBOTAH OD 9. h DO 12. h

V BLIŽINI GLEDALIŠČA Cankarjeva 5, Kranj tel.: 222-055

STORITVE

PREVOZI TOVORA V DOMAČEM IN MEDNARODNEM PROMETU. ☎ 064/422-434 25362

SERVIS TV VIDEO HI-FI naprav vseh proizvajalcev. Odprto od 9. do 17. ura. ☎ 329-886 27365

ASINGTRADE Janeza FINŽGARJA 5
SALON GOSTINSKE OPREME JESENICE
Telefon: 064/83-389
Vsem poslovnim strankam želimo SREČNO in USPEŠNO NOVO LETO!

Vsem krajanom,
posebej pa članom Turističnega društva -
SREČNO in ZADOVOLJNO NOVO LETO 1995.
Turistično društvo Dovje - Mojstrana

Izdelujemo in montiramo vse vrste lesenih stopnic in stopniščnih ograj. ☎ 063/728-020 27401

OGS SERVIS - popravljamo pralne, pomivalne, šivalne stroje, štedilnike. ☎ 211-140 27516

00852-17-266-690 00852-17-266-695
00852-17-266-691 00852-17-266-696
00852-17-266-693 00852-17-266-697
00852-17-266-693 00852-17-266-698
00852-17-266-694 00852-17-266-699

SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV! ☎ 332-053, mobilni 0609/624-731 27527

TERMOIZOLACIJA PODSTREH, montaža opažev, oblog, ograj, stavbnega pohištva. ☎ 57-214, zvečer 28153

Izdelava PODSTREŠNIH STANOVANJE z izolacijo, polaganje stropnih in stenskih oblog ter izdelava različnih vrst lesenih stropov. ☎ 422-193 28315

ČISTILNI SERVIS METOD vam nudi čiščenje prostorov, sedežnih garnitur, stekel, tapisonov, premaznih talnih oblog, kristalizacija ali premaz marmorja. ☎ 326-325 28326

Kvalitetno izdelujemo CINKANE SMETNJAKE in ŽELJE različnih dolžin. Jenkole, Prebačovo 32 a. ☎ 326-426 28862

Ugodno nudimo prevoze in selitve s furgonom 1000 kg. ☎ 328-180 28921

RAUSCH BOROVlje
Klagenfurterstr. 42, Tel. 0043-4227-3745
● PRODAJA VOZIL, svetovanje v slovenščini
● NADOMESTNI DELI ZA VSA VOZILA - tudi rabljeni
● DODATNA OPREMA IN SERVIS VSEH AVTOMOBILOV
VAŠ NAJBILŽI RENAULT ZASTOPNIK

Kovinske zaščitne in okrasne mreže za okna izdelujemo po naročilu. ☎ 82-104 28956

RTV SERVIS Šinko! Popravlja televizorje Gorenje na vašem domu. ☎ 331-199 28997

Ugodno! Zadnjič v letošnjem letu TELETEKS Gorenje že za 8900 SIT. ☎ 331-199 28998

Popravlja, previtje rotorjev, elektromotorjev, hladilne tehnike, gospodinjstev aparatov. ELEKTROTEHNIKA NAKLO, ☎ 47-490 29010

STANOVANJA

Prodamo 2 sobno STANOVANJE 68 m² ter 2-sobno stanovanje z dvema kabinetoma 97 m² oba na Planini II, vseljivo takoj. ☎ 331-604 28917

Iščem GARSONJERO v okolici zdravstvenega doma ali pa Šorljevega naselja. ☎ 215-427 28965

Prodaj ali zamenjam 3,5 sob. stanovanje z lokalom za hišo ali vikend. ☎ 620-070 28970

Prodaj takoj vseljivo GARSONJERO na Drulovki in AVTOBUS Sanos 315 turistični. ☎ 332-645 28973

1-sobno lastniško STANOVANJE v pritličju na Planini I, s telefonom, CaTV, ..., menjam za večje ali enako na Planini. ☎ 325-623 28997

V najem oddam delno opremljeno 2-sobno STANOVANJE s kabinetom. ☎ 43-046 28999

PONUDBA TEDNA: 4 sobno stanovanje na Planini prodamo ali menjamo za dva manjša, K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7. ☎ 221-353 29000

PONUDBA TEDNA: pri Vodovodnem stolpu v Kranju prodamo stanovanje 49 m² brez centralnega ogrevanja za 45.000 DEM ali menjamo za manjše, K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7. ☎ 221-353 29001

PONUDBA TEDNA: 2 sobno stanovanje na Planini menjamo za manjše pri Vodovodnem stolpu ali Sorljevo naselje. K3 KERN Kranj, d.o.o., Komenskega 7. ☎ 221-353 29002

VOZILA DELI

AVTOODPAD - odkup, Yugo, Lada, Škoda, tudi novi deli. Muhovec, d.o.o., Radovljica, ☎ 715-601 24817

Prodaj dve ZIMSKI GUMI TOP GRIP 155 R 13. ☎ 731-461 28871

Prodaj novo aluminijasto dvoosno AVTOPRIKOLICO. ☎ 421-576 28875

Prodaj vetrobransko STEKLO starejši hrošč. ☎ 78-598 28884

Prodaj nove nerabljene verige za avto fičo ali pa zamenjam za večje Škoda Favorit, cene po dogovoru. ☎ 718-485 28928

ZIMSKI GUMI 155 SR 13, prodaj za 3000 SIT. ☎ 725-687 28959

Prodaj SNEŽNE VERIGE in prednji sedež za R 4. ☎ 621-451 28960

Prodaj PRTLJAŽNIK nov, primeren za smučič. ☎ 311-689, po 14. ur 28971

ZIMSKIE GUME 195 in 215/14, malo rabljene, prodaj. ☎ 214-072 28977

CISTERNE KOVINSKE 1500 L	27.954,00 + 20 % PD
CISTERNE KOVINSKE 2500 L	38.406,00 + 20 % PD
BOJLERJI KOMBINIRANI ELEKT/CENT 80 L	14.750,00 + 10 % PD
BOJLERJI KOMBINIRANI ELEKT/CENT 100 L	15.900,00 + 10 % PD
OLJNI GORILCI S PREDGR/LOP/POKR/DIZA	40.823,00 + 20 % PD
ČRPALKA GRUNDFOS S HOLANDCEM 1" COLA	8.990,00 + 10 % PD
REGULATOR VLEKA SAMSON 3/4 COLE	3.990,00 + 20 % PD
EKSPANZIJSKA POSODA 35 L	3.200,00 + 20 % PD

UGODNO TUDI RADIATORJI, PEČI, VENTILI IN DRUGO BLAGO ZA INŠTALACIJE.

Brezplačna dostava.

Za večje količine popust ali odložena plačila.

IKA - KIKA ŽIRI

tel. 692-036, 691-555, fax: 691-610

Zelo ohranjeno Z GTL 55, letnik 1985, prodaj. Reg. do 3012.95. ☎ 41-451, Šenčur 28864

Ugodno prodaj odlično ohranjen R 5, rdeče barve, 5 v, 20.000 km, dodatna oprema, nikoli karamboliran, kot nov. ☎ 725-627 28870

GOLF, letnik 12/80 in Z 101 comfort 7/81, prodaj. ☎ 224-507 28877

OPEL ASTRA 1.6 i GT oprema, letnik 1992, prodaj. RUBIN Kokrica, ☎ 225-151 28878

Prodaj Z 101, letnik 1985 in kvalitetno izdelane smetnjake. Kveder, Predoslje 132, ☎ 241-128 28887

Prodaj JUGO 45, letnik 1989. Valjavčeva 14, stanovanje 12 28888

Ugodno prodaj JUGO 45, letnik 1990, spredaj poškodovan, v voznom stanju. ☎ 212-815 28891

Prodaj DAIHATSU CHARADE TS, letnik 11/90, reg. do 11/95, prevoženih 37000 km, garažiran. ☎ 218-406 28892

Prodaj GOLF DIESEL, letnik 1988, prevoženih 100.000 km, šibedah, kljuka. Tenetiše 52, Golnik 28898

Prodaj JUGO 55, letnik 1988. ☎ 326-930 28901

Prodaj 127, 1050 ccm, letnik 1980, reg. 11/95, moder, ohranjen, 2200 DEM. ☎ 57-921 28902

Prodaj JUGO KORAL 45, letnik 1989, reg. do septembra 95. ☎ 328-137 28906

Prodaj LADO SAMARO, letnik 1988, izredno ohranjen, registriran. ☎ 328-292 28907

Prodaj GOLF JX 1600, letnik 1987, reg. celo leto. Cena ugodna. ☎ 733-967 28908

Prodaj Z 101, letnik 1979, reg. do 7/95, cena 500 DEM in avtoprikolico. ☎ 874-377, popoldan 28909

Prodaj R 5 CAMPUS, letnik 1990, 5 vrat, metalna barva, temne šipe, cena 8300 DEM. ☎ 46-563 28910

Prodaj JUGO, letnik 1989, rdeče barve, reg. do 8/95. Deliš, Zg. Bitnje 3 28919

AKCIJA AUTODELTA AKCIJA
Skoraj nova vozila
FIAT
izredno ugodno:
Panda 1000 i.e. L FIRE od 9.990
Uno 1.0 i.e. S (3v/5v) od 10.990
Uno 1.1 i.e. S (3v/5v) od 11.490
Tipo 1.4 i.e. S MAQ 14.990
Alfa 33 1.3 i.e. L (servo, e.s. c.z.) 14.990
Alfa 155 TS (klima) 22.990
Rahlo poškodovana - toča
MENCINGERJEVA 7, LJUBLJANA
TEL. (061) 218 122, 218 364

NOVO! AVTOVLEKA IN IZPOSOJA PRIKOLICE ZA PREVOZ VOZIL

OPEL

CORSA, ASTRA, VECTRA
NOVA OMEGA

MODELI 95, UGODNE CENE, KRATKI DOBAVNI ROKI

OPEL CORSA že od 18.500 DEM
OPEL ASTRA 1,4 GL 82 KS/94 22.000 DEM

VRBA, d.o.o., STRUŽEVO 4, KRANJ, Tel.: 064/211-090

Prodaj JUGO 45. ☎ 718-325 28925

Ugodno prodaj NISSAN SUNNY 1,5 GL. ☎ 57-854 28929

LADA - karavan, letnik 1989, karambolirana, prodaj. ☎ 403-619 28932

Prodaj FIAT TIPO 1800 16 V, letnik 1990, z vso dodatno opremo. ☎ 324-744 28940

GOLF JX bencin, letnik 1988, reg. do 12/95 in ŠKODA FAVORIT, letnik 2/93, bele barve, lepo ohranjeno, prodaj. ☎ 632-286 28942

Prodaj R 850, letnik 1984, dobro ohranjeno. ☎ 331-871 28948

Prodaj Z 101 GS, letnik 1984, cena 1500 DEM. ☎ 714-311 28972

R 5 CAMPUS letnik 1990, prodaj. ☎ 403-088 28978

JUGO 45, letnik 1989, reg. do 3/95, prodaj. ☎ 324-708 28981

Prodaj tri KATRE, letnik 1988, ter LADO KARAVAN 1500, letnik 1992. ☎ 224-029 28982

Prodaj FORD ORION, letnik 1985 in avtomobilsko PRIKOLICO. ☎ 214-628 28984

Prodaj karamboliran, registriran R 5 1,4 cm3, letnik 1985, školka 1990, v voznom stanju. Oglej pri Kieparstvo Žepič Bojan, Retnje 45, Križe 28986

Prodaj CITROEN GSX delega ali po delih. ☎ 41-894 28995

YUGO 45 AX letnik 1988, rdeče barve, lastnik, prodaj. ☎ 326-142 28996

Prodaj karamboliran YUGO 55 KORAL, letnik 1990. ☎ 421-638 28998

Prodaj FIAT UNO 45 FIRE letnik 1990. ☎ 312-255 29011

Prodaj GOLF turbo diesel, letnik 1987, cena 11.400 DEM. ☎ 312-255 29012

Prodaj OPEL KADETT karavan 1.4 LS, letnik 1991, cena 15.500 DEM. ☎ 312-255 29013

Odkup, prodaja in prepis vozil. AVTOPRIS, d.o.o. ☎ 312-255 29014

ZAPOSLOTITVE

Iščemo prodajalce za PRODAJO novega tehničnega izdelka. Dobre provizije. ☎ 312-430 27171

Športna trgovina Mike's sport fashion zaposli PRODAJALCA. ☎ 221-129 int 02 28583

Posebna prodajna enota MK nudi redno ali honorarno zaposlitev vsem, ki so željni dobrega zaslužka. Meglič, Pot na Žali rovt 11, Trzič, ☎ 53-488 28683

Simpatično dekle dobi delo v okrepčevalnici. ☎ 47-346 28805

Iščemo ŠOFERJA B kategorije iz Kranja ali bližnje okolice, izkušnje zaželjene. ☎ 328-180 28922

Iščemo deklo ali fanta za delo v strežbi. Šifra: PETRA 28949

Ponujamo vam možnost dobrega honorarnega zaslužka. ☎ 84-479 ali 81-369 28950

331-339
DOSTAVA PIZZ
OD 9. DO 23. URE
VSAK DAN

Iščem delo v neživilski trgovini, Radovljica - okolica, ☎ 733-279 28954

Iščem ČISTILCA. ☎ 213-441 28986

Honorarno zaposlimo DELAVCA za 4 ure dnevno, kasneje možna redna zaposlitev. Šifra: KRANJ 28990

Pogodbeno zaposlimo mlado, simpatično dekle za strežbo v lokalno. Nastop dela takoj. ☎ 41-222 29015

VAŠ PARKIRNI PROSTOR V KRANJU VAS ČAKA NA GLOBUSU
120 SIT JE MANJ
KOT 3.000 SIT

ŽIVALI

Mladiče NEMŠKE OVČARJE, čistokrvne, prodaj. ☎ 67-237 28211

Prodaj TELIČKO simentalo, staro 9 tednov. ☎ 45-759 28973

Prodaj JAGNJETA. ☎ 77-746 28976

ČREVARSTVO

MAJER

MESARJI, GOSTINCI, TRGOVCI...

Črevarstvo Majer vam nudi po ugodnih cenah:

- vse vrste (uvoženih) kalibriranih naravnih črev
- umetne ovitke
- mrežice
- aditive iz programa TKI Hrastnik
- nože Dick, Tukan (Solingen)
- za trgovine vse vrste vakuumske pakiranih naravnih črev (paketi po 10, 25, 50 m)

Čreva in vse ostalo lahko dobite v maloprodajni trgovini v Ihanu, Goričica 1C, Ihan, Domžale, fax in tel.: 061/722-263 in v času od 4. 11. 1994 do 15. 2. 1995 na ljubljanski tržnici.

V Ihanu pa od 1. 11. 1994 naprej dobite tudi vse, kar potrebujete za kolino.

Se priporočamo!

Srečno novo leto 1995
vam želi

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA
Škofja Loka, p.o. Kidričeva 53

KRUH IN SLADICE IZ NAJBOLJŠE MOKE,
TO JE PEKS IZ ŠKOFJE LOKE.

OSMRTNICA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, babice in prababice

ALBINE HUBER

roj. 11. decembra 1913

Žara pokojnice bo na kranjskem pokopališču v petek, 30. decembra 1994, kjer bo v petek, ob 15. uri tudi pogreb.

ŽALUJOČI VSI NJENI

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta, dedka, brata, tasta in strica

JOŽETA BOGATAJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustno in pisno izražena sožalja, za prelepo cvetje in sveče ter za tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi pevcem za lepo zapete pesmi. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

VSI NJEGOVI

Kranj, 24. decembra 1994

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mami, babica in tašča

MAGDALENA HOČEVAR

roj. Kropivnik

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Ne da se z besedami opisati občutkov hvalečnosti, ki smo jih dolžni izreči dr. Dragu Ažmanu. Zahvala gre tudi gospodu župniku in gospodu kaplanu za ganljivo opravljen obred, sindikatu IskraEMECO, sindikatu SIPD IskraEMECO, delavcem bakelita in orodjarne EMECO, pripravnicam Gorenjskih oblačil, študentkam Filozofske fakultete, AMD Šenčur, pogrebnemu podjetju Navček in pevcem ter vsem ostalim neimenovanim, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti in nam v težkih trenutkih stali ob strani.

ŽALUJOČI VSI NJENI
Šenčur, 24. decembra 1994

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage, skrbne sestre in tete

CILKE BAJŽELJ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, posebno Nežki, Mateji in Mici, prijateljem in znancem za ustno in pisno izražena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in maše. Ne da se z besedami opisati občutkov hvalečnosti, ki smo jih dolžni izreči prof. dr. Mušičevi iz Inštituta Golnik, dr. Stržinarjevi iz Onkološkega inštituta Ljubljana, dr. Pavlinovi iz Zdravstvenega doma Kranj in vsem skrbnim medicinskim sestram. Zahvaljujemo se gospodu župniku Matiji Selanu, gospodu dekanu Stanetu Zidarju za lep pogrebni obred, pevcem bratov Zupan za zapete žalostinke, Stanetu Štefetu za vse usluge, pogrebnemu podjetju Navček, vozačem in zastavonošam. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala, ki ste jo v tako velikem številu spremili k večnemu počitku.

ŽALUJOČI VSI NJENI
Naklo, 20. decembra 1994

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, skrbnega očeta ter ljubečega dedka

**MARJANA
ZALOKARJA**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, spoštovali njega in njegovo delo, vsem na oddelku 500 Bolnišnice Golnik, dr. Leopoldu Zoniku ter dr. Dušanu Tancarju, vsem našim dobrim sosedom, ki so nam v težkih trenutkih nudili pomoč, obema govornikoma, ter gospodu župniku za tolažilne besede, ter vsem tistim, ki ste se poklonili njegovemu spominu.

Žalujoči: žena Valerija ter hčerki Maruša in Silva z družinama

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, tašče in svakinje

IVANKE CAPUDER

roj. Petek

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, stanovalcem in znancem za pomoč, za izrečena pisna in ustna sožalja ter podarjeno cvetje. Posebej se zahvaljujemo dr. Mülnerjevi za obiske na domu, zastavonoši Društva invalidov, pevcem ter gospodu župniku za lep pogrebni obred in vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Jesenice, 20. decembra 1994

V SPOMIN

30. decembra mineva leto, odkar smo položili k večnemu počitku našega dragega

MILANA KRMELJA st.

z Gorenje Dobrave

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob, iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob smrti dragega

MIHAELA REHBERGERJA

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovano cvetje, sveče in denarno pomoč, ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku, pevcem, pogrebnemu podjetju Navček in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih njegove bolezn.

VSI NJEGOVI

Zg. Bela, december 1994

ZAHVALA

23. decembra 1994 smo se na kranjskem pokopališču poslovili od našega dragega moža, očeta, ata, brata, strica in bratranca

FRANCA DOLINARJA

iz Kranja, Oprešnikova 32

Vsem, ki ste skrbeli zanj, mu v času bolezni lajšali bolečine, ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in sveče, zapeli lepo pesem in mu namenili dobro misel - nam pa izrazili ustno in pisno sožalje - se iskreno zahvaljujemo! Hudo nam je in pogrešamo ga!

Žalujoči: žena Tina, sin Janez, vnukinja Ana, sestri Mira in Ani z družinama ter drugo sorodstvo

Kranj, 23. decembra 1994

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

ESTERINA POČKAJA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za ustno in pisno izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Še posebej hvala Vinku in Olgi Bešter, dr. Debeljaku, sostanovalcem Partizanske 47, MDSP Kranj, gospodu župniku iz Poljan za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Škofja Loka, Trst, Vinharje 1994

Pretrpela mati umrle Darinke Trilar ne verjame v samomor

Kaj se je zgodilo Darinki Trilar?

“Zastrupljena sem,” so bile zadnje besede 25-letne Darinke Trilar z Drulovke, ki je že poletni tožila, da jo boli glava, ker naj bi jo nekdo uročil. Je napravila samomor, kje je dobila strup, je morda pripadala kakšni verski sekti?

Kranj, 30. decembra - Na sobotni večer, 17. decembra, se je 25-letna Darinka Trilar iz Drulovke pripravljala na novoletno zabavo, ko naj bi v družbi svojih prijateljic in sodelavk preživela prijeten večer v gostilni Zarja v Trbojah. Darinka, sicer zaposlena v Iskri Števec, se je lepo oblekla, kot se je rada lepo oblekla vedno in se z avtom okoli osme zvečer odpeljala od doma.

“Nič nenavadnega ni bilo, da je odšla s prijateljicami in sodelavkami na zabavo, nič sumljivega v njenem obnašanju. Darinka je bila rada vesela in v veseli družbi svojih prijateljic, a le ob posebnih priložnostih, drugače je hodila le v službo in bila doma,” pripoveduje njena mama Marija Trilar.

“Mislim, da je bilo po 4. uri zjutraj, ko se je vrnila domov, sama sem ravno tedaj vstala in odšla na stranišče. “A zdaj si prišla,” sem ji rekla, ona pa: “Ja, zdaj.” Sama sem se vrnila v posteljo, Darinka pa je odšla v kopalnico. Ob 6. uri zjutraj je mož pogledal v njeno spalnico, kar stori vedno: pogleda k njej kot k sinu, ki je doma, medtem ko je ena hči že poročena in od doma. Nič sumljivega ni opazil, Darinka je bila z odevjo pokrita čez glavo.

“Zastrupljena sem...”

Ko sem vstala po 7. uri zjutraj, sem jo zagledala v veži. Nisem mogla verjeti svojim očem, kajti iz ust so ji skoraj bruhale sline. “Kaj je s teboj?” sem prestrašeno vzkliknila, ona pa: “Zastrupljena sem.” In to je bilo vse in zadnje, kar je rekla, kajti ko smo jo položili na divan in poklicali zdravnika, ni mogla nič več govoriti.

Zdravnik, dr. Mohor, je prišel zelo hitro, prav tako

tudi rešilno vozilo, ki jo je odpeljalo v Klinični center. Zdravnik in sestra sta odšla z rešilcem in sta bila ves čas ob njej, svoje vozilo in ključke pa pustila kar pri nas na dvorišču, češ bodo iz Zdravstvenega doma že prišli ponj. Med vožnjo v Ljubljano pa je nenadoma umrla.

Zdravnik mi je dejal le: “Kaj takega še nisem doživel. Da bi zaradi zastrupitve pri tako mladem človeku nastopila tako hitra smrt!”

Zakaj je umrla, Trilarjevim še niso sporočili. Kriminalisti so pregledali njeno sobo, nič sumljivega niso našli, policijska preiskava še poteka, rezultatov sodne obdukcije tudi še ni.

Kje je bila, ko je bila sama?

Kako se je to zgodilo, kaj se je pravzaprav zgodilo, zgrožena mati ne ve, niti slutiti ne, medtem pa že krožijo raznorazne govorice. V nobenem primeru Darinkina nenadna smrt ni povezana z mamili, kar so kriminalisti takoj ovrgli. Ugotovljeno je, da ni popila nič alkohola, da se na zabavi ni zgodilo nič posebnega, da nobena od njenih prijateljic ni zbolela. Po zabavi je peljala nekaj prijateljic še v diskoteko Kanu, od tam v Creino in v nočni bar v Gozdu v Čirče. Dekleta, ki so bila z njo, se spomnijo le tega, da je v zadnjem lokalu nekdo ponujal in delil krljice - okoli 3. ure zjutraj. Zadnjo sopotnico je Darinka odložila na križišču na Planini ob pol štirih zjutraj, domov pa prišla - pravi mama - zanesljivo po četrti uri. Od križišča do doma je imela največ deset minut vožnje - torej, kaj je bilo v tem času debele pol ure ali še več, kje je bila,

se je s kom srečala? Se je zastrupila sama, so jo zastrupili drugi, naskrivaj?

Neumestna je tudi kakršnakoli povezava s tragično usodo njene osnovnošolske prijateljice Mateje R., ki je utonila v Blejskem jezeru. “Bili sta prijateljici v osnovni šoli in ko je Mateja utonila, je bila Darinka zelo žalostna, vendar se družili že dolgo nista,” pravi mama.

Darinka Trilar

“Mama, mene so zakleli...”

“Ni mogoče, da bi napravila samomor,” vsa pretresena premišljuje njena mama. “Se za Miklavža sva nakupovali, Darinka me je vedno z avtom vozila po nakupih. Imela je načrte, predvsem si je želela kupiti nov avto, za katerega je tako vestno varčevala. “Boš pa ti malo dala zraven za nov avto,” mi je večkrat v smehu rekla. V nobeni depresiji ni bila, doma se nismo prepirali, prijatelja ni imela, bila je mirno in čisto navadno dekle.

Nekaj pa je res: letos je bila dvakrat na morju in ko se je vrnila, mi je nekega dne rekla: “Mene tako glava boli, mene so na morju

zakleli, uročili. A ti verjameš, da te lahko eden zakolne?” Prav nič se nisem zmenila za njene besede, saj drugače ni svojega vedenja spremenila. Morda le to, da jo je večkrat bolela glava in nenavadno velikokrat si jo je umivala. Tako, da smo ji večkrat rekli: “Saj ni čudno, da te boli, ko pa imaš tolikokrat mokre lase.”

Ko smo Marijo Trilar vprašali, ali je bilo morda kaj znakov, da je pripadala kakšni verski sekti - kakor se tudi govori - je samo zmajevala z glavo. In nato smo skupaj z njo premišljevali, da morda Darinkine besede, da je uročena, le niso tako nepomembne. Kaj, če je res pripadala, dojemljiva za zunanje vplive in zaupljiva, kakšni sekti? Njena prijateljica, ki je bila z njo na morju, zanika, da bi bili tam naleteli na kakšno čudno družbo. Morda pa jo je pritegnila kakšna sekta v Kranju?

Je imela kakšne relikvije, kakšne brošure, so kriminalisti kaj takega našli? Mama premišljuje in počasi odvrne: “Ne, nič niso našli. Ampak enkrat je pa res prinesla neke čudne knjige z nekimi kačami...”

Marija Trilar je neotolažljiva in še vedno v šoku ob tako nenavadni, nenadni in boleči izgubi svoje hčerke, ki ji je tako kot sinu in drugi hčerki dala lep in topel dom. Njena mama se sprašuje vse mogoče, obupno išče vzroke. Smrt mladega dekleta v Drulovki je za zdaj zavita v skrivnost. Mati izključuje vsako možnost samomora in razmišlja, kdo bi ji dal strup, kdaj in zakaj, kje je bila tiste pol ure po zabavi, ko je bila sama, se je s kom srečala?

In prav to naj bi odkrila tudi preiskava. • D. Sedej

KAKŠNI BODO DNEVI V NOVEM LETU 1995

Ker ponedeljek, torek, sredo, četrtek, petek in sobota in še nedeljo spet nosili na hrbtnih bomo leto dni, ki nam življenja blišči in bedo po svoje vsak od njih deli, naj zrišem njihove značaje, pa ne preresno, bolj igraje:

PONEDELJEK

Ker je še mlad, je trdosrčen, svetniško vnet, da je že trčen, nedeljske sanje ti prežene, prikljče mačka, jezo žene, da grize te zbadljiva vest, zakaj strastem si padel v pest, ki skriva polna jih buteljka. To siv obraz je ponedeljka.

TOREK

Dobrotno mačka ti prežene, shladil počasi jezo žene. Ko tavaš sam v moralni suši, te za poboljšanje navduši. Je volk spokornik, ki modruje in delovne načrte kuje. Njegova redka kri ni gorka, zato voden obraz je torka.

SREDA

Že njeno ti ime pokaže, da rada v sredo se izmaže, ne ljubi dela ne počitka, sanjari kot previdna ritka, nenehno malce zagrenjena in zmerja le na pol poštena, ne ljubi reda ne nereda, to zvita je sredinska sreda.

ČETRTEK

Skrivaj prepira se z moralo, življenje proglasi za šalo in že okrog skušnjav se klati in z njimi v mislih se pobrati, na zunaj pa je še previden in dela kakor fantek priden že kak konkretno lep načrtek. To je oprezni lump četrtek.

PETEK

Je starega Tartuffa vnuk, deli moralo in poduk, da trda je pokora zdrava, da grez že sama je skušnjava, da ženska ti le dušo spači... a v mislih sam jo vneto slači, ker ni svetnik ta lažni svetek, je dvoobrazni mežnar petek.

SOBOTA

Kot lahkomiselnja deklina želi si smeha, plesa, vina, še pozno v noč može napaja, da skok čez planke jim ugaja in sploh morale nima v čisli, kaj jutri bo, nerada misli, s pokoro se težko pobota objestna ljubica sobota.

NEDELJA

Nališpana je gospodična, trdi, da bogu je sestrična, zato, kot plemkinja se nosi, z veliko žlico rada kosi in po kosilu malo leže, potem strastem šablonsko streže, saj svet je paradiz brezdelja. Tej semi je ime nedelja.

Igor Torkar

Uredba radovljiskega izvršnega sveta

Obvezno kompostiranje bioloških odpadkov

Kompostiranje bo obvezno za vsa gospodinjstva in druge povzročitelje komunalnih odpadkov v vaških in primestnih naseljih, ne pa v blokovnih naseljih in tam, kjer ni možno iz higiensko sanitarnih razlogov.

Radovljica - Občinski izvršni svet je na svoji zadnji seji v sredo sprejel uredbo o obveznem kompostiranju bioloških odpadkov na območju stare občine Radovljica oz. v novih občinah Bled, Bohinj in Radovljica. Uredba bo začela veljati z novim letom oz. osmi dan po objavi v uradnem listu.

Uredba določa, da je kompostiranje obvezno za vsa gospodinjstva in ostale povzročitelje odpadkov v vaških in primestnih naseljih v občini, razen v blokovnih naseljih Radovljice, Lesc, Bleda, Bohinjske Bistrice, Spodnjih in Zgornjih Gorij in tam, kjer ni možno iz higiensko sanitarnih razlogov (ta območja določi sanitarni inšpektor). Gospodinjstva, za katera je po uredbi obvezno kompostiranje, morajo urediti kompostnike. Za občane, ki bodo odlagali v posodo za komunalne odpadke tudi biološke odpadke, ali bodo biološke odpadke odlagali na divja odlagališča, je zagrožena kazen od 10.000 do 50.000 tolarjev.

Kot je povedala mag. Bernarda Podlipnik, direktorica javnega podjetja Komunala

Smetarina po osebi

Iršni svet je tudi sklenil, da bodo go: podinjstva na območju stare radovljiske občine z novim letom plačevala stroške za odvoz in deponiranje smeti glede na število članov gospodinjstva, ne pa tako kot doslej od kvadratnega metra bivalne površine. Mesečna smetarina bo znašala 87,10 tolarja na člana gospodinjstva.

Radovljica in članica izvršnega sveta, se je izvršni svet odločil za sprejetje uredbe predvsem zato, ker je sedanja deponija na Črnivcu polna in bodo morali začeti voziti smeti na eno od odlagališč v Sloveniji (kam, še ni znano). Ob tem, da je iskanje lokacije za novo deponijo v občini zašlo v slepo ulico, želijo s sprejetjem uredbe tudi spodbuditi državo, da čimprej tudi za Gorenjsko poišče ustrezne rešitve. • C. Zaplotnik

Srečno 1995

Srečno 1995

Ker je danes predzadnji letošnji dan in za gorenjske pismonoše zanesljivo najtežji v letu (kupi novoletnih čestitk in za povrh še upokojski izplačilni dan), je možno, da je današnja zadnja letošnja številka Gorenjskega glasa v Vaš poštni nabiralnik prispela nekoliko kasneje. Upamo, da nam tega ne boste šteli v slabo - že v torek bo spet tako kot običajno, kadar pismonoše nimajo dodatnih zadržitev. Nasploh smo na Vaš naslov v tem mesecu poslali, skupaj z Gorenjskim glasom, zelo veliko. Pred dobrim tednom so pismonoše vsem naročnicam in naročnikom prinesli zajeten letopis “GORENJSKA 1994”, prejšnji petek barvno prilogo AS, v torek stenski koledar. Ker je bil zlasti letopis “Gorenjska 1994” med bralkami in bralci izredno ugodno sprejet, smo dotikali še nekaj sto dodatnih izvodov - če morda letopisa niste prejeli ali želite dobiti še dodatni izvod, Van ga takoj po novem letu lahko pošljemo. Dovolj bo, da nas prihodnji teden pokličete (telefon Gorenjskega glasa je 064/ 223 - 111) nam sporočite Vaš naslov in pismonoša Van ga bo prinesel.

JAKA POKORA

Srečno in uspešno novo leto 95 vam želi

